

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΙΓΑΙΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
"ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ-ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΜΕ ΧΡΗΣΗ ΝΕΩΝ
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ"**

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**Τριανταφύλλου Αικατερίνη
Α.Μ: 17040**

**"Η επίδραση των Νέων Τεχνολογιών στην εκμάθηση της
γλώσσας και στην ανάπτυξη ταυτότητας. Το παράδειγμα της
Ρόδου"**

**“The Impact of New Technologies on Language Learning and
Identity Development. The example of Rhodes”**

Επιβλέπουσα
Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Κούρτη-Καζούλλη Βασιλεία

Συμβουλευτική Επιτροπή
Καθηγητής Σοφός Αλιβίζος
Καθηγήτρια Σκούρτου Ελένη

Ρόδος, ΙΟΥΝΙΟΣ 2019

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Η παρούσα μελέτη πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του Μεταπτυχιακού Προγράμματος με τίτλο 'Επιστήμης της Αγωγής- Εκπαίδευση με χρήση Νέων Τεχνολογιών', του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Για την εκπόνηση της διπλωματικής μου εργασίας θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους όσους έχουν συνεισφέρει στην ολοκλήρωση της.

Αρχικά, θέλω να ευχαριστήσω το Πανεπιστήμιο Αιγαίου και ειδικότερα το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης για την ευκαιρία που μου έδωσαν μέσα από το πρόγραμμα αυτό Μεταπτυχιακών Σπουδών, να εμβαθύνω, να καλλιεργήσω και να αποκτήσω νέες γνώσεις και εφόδια γύρω από θέματα που σχετίζονται με την εκπαίδευση σε σχέση με τη διάσταση των νέων τεχνολογιών.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά την Αναπληρώτρια καθηγήτρια και επόπτηά μου, Κούρτη-Καζούλλη Βασιλεία για τη βοήθεια, τη συνεχή καθοδήγηση και ενθάρρυνση σε όλη την πορεία της εργασίας. Την ευχαριστώ για τις πολύτιμες συμβουλές της και για την ηθική στήριξη και εμπιστοσύνη που μου έδειξε, καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος, προκειμένου να βγάλω εις πέρας την διπλωματική μου εργασία. Επίσης, οφείλω ένα μεγάλο ευχαριστώ στην συμβουλευτική επιτροπή και πιο συγκεκριμένα στον Καθηγητή Κο Σοφό Αλιβίζο και στην Καθηγήτρια Κα Σκούρτου Ελένη.

Επιπλέον, θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά όλους όσους συμμετείχαν στην έρευνα. Ένα μεγάλο ευχαριστώ, λοιπόν, στους μαθητές συμμετέχοντες από διάφορες χώρες του εξωτερικού, όπως Αμερική, Καναδάς, Αγγλία. Επίσης, ένα ευχαριστώ στη Rachel Needham, η οποία με βοήθησε στη προφορά των λέξεων της ιστοσελίδας. Η συμβολή τους ήταν ιδιαίτερα πολύτιμη, καθώς χωρίς την συνεργασία μαζί τους, η υλοποίηση αυτής της έρευνας θα ήταν ανέφικτη.

Τέλος, οφείλω ένα μεγάλο ευχαριστώ στην οικογένεια μου για την υποστήριξη που μου παρείχε και την ενθάρρυνση σε όλη τη διαδρομή μου μέχρι σήμερα.

Σας ευχαριστώ θερμά όλους.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο: ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο: ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΣΤΟ ΟΠΟΙΟ ΤΟΠΟΘΕΤΕΙΤΑΙ Η ΕΡΕΥΝΑ

2.1 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

2.2 ΑΛΛΕΣ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ / ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ

2.3 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ ΓΙΑ ΤΟ ΤΟΠΙΚΟ ΙΔΙΩΜΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο: ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

3.1 ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ

3.2 ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΓΛΩΣΣΑΣ

3.3 ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗ ΜΕΘΟΔΟΣ

3.4 ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗ ΜΕΘΟΔΟΣ ΚΑΙ ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ

3.5 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

3.5.1 ΕΣΤΙΑΣΗ ΣΤΟ ΝΟΗΜΑ

3.5.2 ΕΣΤΙΑΣΗ ΣΤΗ ΓΛΩΣΣΑ

3.5.3 ΕΣΤΙΑΣΗ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ

3.6 ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΑΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ

3.7 ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΣΤΗ ΔΙΑΣΠΟΡΑ

3.8 ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΓΛΩΣΣΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο: ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

4.1 ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ

4.2 ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

4.2.1 ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

4.2.2 ΑΝΑΤΡΟΦΟΔΟΤΗΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

5.1 ΤΟ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

5.2 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

5.3 ΑΝΑΤΡΟΦΟΔΟΤΗΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

6.1 ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ

6.2 ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΕΡΕΥΝΑΣ

6.3 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

6.4 ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΕΡΕΥΝΑ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΑ	ΣΗΜΑΣΙΑ
Τ.Π.Τ	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
Ε.Π	ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ
Ι.Ε.Λ	ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΛΟΓΟΥ
Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
Ν.Α.Π	ΝΕΑ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ
ΕΡΤ	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ
CALL	COMPUTER ASSISTED LANGUAGE LEARNING

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στη σημερινή εποχή, η χρήση των ΤΠΕ διαδραματίζει καταλυτικό ρόλο στις ζωές όλων και ιδίως των νέων. Η συνεισφορά τους στον τομέα της εκπαίδευσης είναι ιδιαίτερα σημαντική, όπως έχουν διαπιστώσει και διάφοροι μελετητές, καθώς παρέχουν μια ενεργητική και διαδραστική διδασκαλία στο μαθησιακό περιβάλλον. Οι παραδοσιακές μορφές διδασκαλίας σταδιακά αποτελούν ολοένα και μικρότερο πόλο έλξης για τους εφήβους, γι' αυτό και αντικαθίστανται από πιο σύγχρονα εργαλεία. Η εργασία αυτή εστίασε στη διερεύνηση της δυνατότητας ενίσχυσης τόσο της πολιτιστικής ταυτότητας ενός τόπου, και συγκεκριμένα της Ρόδου, με ενδεικτικό παράδειγμα το χωριό Αφάντου, όσο επίσης και της εκμάθησης της Ελληνικής γλώσσας, μέσω των Νέων Τεχνολογιών. Απευθύνεται κυρίως στους εφήβους, οι οποίοι είτε χρησιμοποιούν την Ελληνική ως δεύτερη, είτε ως ξένη γλώσσα. Για το λόγο αυτό, δημιουργήθηκε μια ιστοσελίδα, η οποία στηρίχθηκε κυρίως στην επικοινωνιακή μέθοδο. Περιείχε δηλαδή, ασκήσεις εστιασμένες στο νόημα, στον προφορικό λόγο και όχι σε γραμματικο-συντακτικούς κανόνες. Απώτερος σκοπός ήταν οι έφηβοι να καταστούν ικανοί να επικοινωνούν με άλλους Έλληνες, αλλά και να αντιληφθούν βασικές πληροφορίες που ενδεχομένως τους φανούν χρήσιμες. Το ασκησιολόγιο έγινε με διάφορες διαδραστικές εφαρμογές, όπως το google forms, το πρόγραμμα wix, hot potatoes και άλλα και η εφαρμογή αναπτύχθηκε στο πολυμεσικό περιβάλλον του Wix, όπου παρουσιάστηκαν με δυναμικό και αλληλεπιδραστικό τρόπο, δραστηριότητες για τους εφήβους. Τέλος, δημιουργήθηκαν δυο ερωτηματολόγια, εκ των οποίων το ένα ήταν προαιρετικό, ώστε οι μαθητές να αξιολογήσουν το πολυμεσικό αυτό περιβάλλον της ιστοσελίδας, αναφορικά με το περιεχόμενο, τα γραφικά, την πλοήγησή τους, την οργάνωση των πληροφοριών, αλλά και τη ποιότητα της καλλιέργειάς τους. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι οι συμμετέχοντες είναι θετικοί σε τέτοιου είδους εφαρμογές, καθώς είναι κατάλληλες για αξιοποίηση από εφήβους, αλλά και ιδιαίτερα εύχρηστες καλύπτοντας τους εκπαιδευτικούς στόχους.

Λέξεις κλειδιά: ΤΠΕ, πολιτιστική ταυτότητα, γλωσσική εκμάθηση, πολυμεσικό περιβάλλον

Abstract

In our era, the use of ICT has a crucial role in the lives of everyone, and especially young people. According to various scholars, their contribution to the field of education is particularly significant. ICTs provide active and interactive teaching in the learning environment. Traditional forms of teaching are gradually becoming less and less attractive to adolescents and hence are being replaced by more modern tools. This work focused on using ICT to explore the potential of enhancing both the cultural identity of a place, and in particular Rhodes, with an exemplary example of the village of Afandou, as well as to teach the Greek language. It mainly aimed teenagers who either use Greek as a second language or as a foreign language. A website was created that relied mainly on the method of communication. It contained exercises that focused on meaning, oral speech, rather than on grammar and syntax. The ultimate goal was not only for teens to be able to communicate with Greeks but also to understand information that they may find useful. The exercise was done with various interactive applications, such as google forms, hot potatoes and more. The application was developed in the multimedia environment of WIX, where the activities were presented in a dynamic and an interactive way.

Finally, two questionnaires were created, one of which was optional for students to evaluate the multimedia environment of the site in terms of content, graphics, navigation, information organization, and the quality of their culture. The results have shown that participants are positive in such applications but also believe they are efficient in meeting educational goals.

Key words: ICT, cultural identity, language learning, multimedia environment.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο: ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στη νεότερη Ελλάδα τη λέξη πολιτισμός μετέφρασε και χρησιμοποίησε από τη γαλλική λέξη “civilisation” ο Αδαμάντιος Κοραΐς (1748-1833) ταυτίζοντάς την με τα ανώτερα προϊόντα του τρόπου ζωής μιας κοινότητας, προϊόντα που έχουν να κάνουν με την υψηλή τέχνη, τη φιλοσοφία και τις επιστήμες. Η έννοια της λέξης πολιτισμός έχει πολλές διαστάσεις και προσαρμόζεται στην ιστορία του ανθρώπου (Βικιπαίδεια,2019).

Ο όρος κουλτούρα από την άλλη, εμπεριέχεται στον όρο πολιτισμός και εκείνος ο οποίος μίλησε πρώτος για τον ενιαίο πολιτισμό ήταν ο Levi- Strauss. Ο πολιτισμός αποτελεί το πιο σημαντικό και πολύτιμο χαρακτηριστικό του κάθε λαού. Τα ήθη και τα έθιμα μιας χώρας διατηρούνται μέσα από αυτήν την ενιαία βάση, όπως επίσης και η γλώσσα κάθε λαού. Η γλώσσα είναι όσο πολύτιμη είναι και ο πολιτισμός, αφού είναι βασική παράμετρος του πολιτισμού και συνδέονται άρρηκτα μεταξύ τους, καθώς η γλώσσα είναι ένα μέσο μεταφοράς των σκέψεων, των συναισθημάτων, της ιστορίας ενός τόπου, και αποτελεί στοιχείο της εθνικής ταυτότητας (Ζιάκας, 2011).

Αναφορικά τώρα με την ελληνική διασπορά, εφόσον γίνεται λόγος για εφήβους που έχουν την Ελληνική ως δεύτερη ή ως ξένη γλώσσα, οι ανάγκες που έχει, διαφέρουν από τις ανάγκες της διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας σε Έλληνες μαθητές στην Ελλάδα, καθώς το εκπαιδευτικό υλικό που υπάρχει είναι συνήθως ακατάλληλο για τους Έλληνες της Διασποράς. Σε όλα τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν, οι νέες τεχνολογίες μπορούν να συνεισφέρουν στην επίλυση ή μείωσή τους (Cummins, 2000 στο Καζούλλη, 2005).

Οι νέες τεχνολογίες διαδραματίζουν καταλυτικό ρόλο στην εποχή της παγκοσμιοποίησης. Εάν τροποποιηθεί ο ρόλος της παραδοσιακής παιδαγωγικής, η οποία εστιάζει στη μετάδοση πληροφοριών, και αντ’ αυτού μετασχηματιστεί σε μια προοδευτική-κατασκευαστική παιδαγωγική όπου η μάθηση αποτελεί κοινή διεπιδραστική κατασκευή μέσω της κριτικής διερεύνησης, τα πράγματα θα αλλάξουν άρδην προς το βέλτιστο (Cummins & Sayers, 1995 στο Καζούλλη, 2005).

Όλο και περισσότεροι άνθρωποι, ιδίως νέοι χρησιμοποιούν νέα εργαλεία, νέες μεθόδους στη καθημερινότητά τους, εφόσον αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι τους. Ο εικονικός αυτός κόσμος, σχετίζεται άμεσα με τις πεποιθήσεις τους, τις ιδέες, αντιλήψεις, αξίες και συμπεριφορές τους. Πέρα από κάποια αρνητικά στοιχεία που δημιουργεί, επιφέρει πάρα πολλά θετικά σε ανήλικους και ενήλικους. Εφόσον επομένως, αποτελούν για τους εφήβους πόλο έλξης, μπορούν να ενισχύσουν σε σημαντικό βαθμό τόσο την επαφή τους με την πολιτιστική τους ταυτότητα, στη συγκεκριμένη μάλιστα περίπτωση τη ροδίτικη ταυτότητα, η οποία αποτελεί στάση ζωής, είναι τρόπος του υπάρχειν, όσο και να ενισχύσουν την γλωσσική εκμάθηση.

Μέσα από το διαδίκτυο και από διάφορες εφαρμογές που έχουν χρησιμοποιηθεί για αυτό το σκοπό, οι έφηβοι έρχονται σε επαφή με τον πολιτισμό τους, τη ταυτότητά τους, τη γλώσσα τους, εφόσον χρησιμοποιούνται μέσα, τα οποία τους κεντρίζουν το ενδιαφέρον και τους δημιουργούν την επιθυμία της αναζήτησης και εκμάθησης αυτών των στοιχείων. Οι νέες τεχνολογίες αποτελούν ένα σύμμαχο στην ανάδειξη, την προστασία και την προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς και του πολιτιστικού τοπίου. |

Τα δεδομένα έχουν αλλάξει σε τέτοιο βαθμό όπου πλέον οι δυνατότητες που προσφέρονται είναι αμέτρητες. Οι έφηβοι μπορούν για παράδειγμα να παρακολουθήσουν ψηφιακές ξεναγήσεις, να ξεναγηθούν εικονικά στην πόλη, τα μνημεία, τα μουσεία, τα αξιοθέατα του δήμου και να γνωρίσουν την ιστορία και τον πολιτισμό. Μπορούν να περιηγηθούν σε όποιο σημείο επιθυμούν μέσω ενός διαδικτυακού χάρτη, να δουν εικόνες του τοπίου αυτού, να μάθουν τα ήθη, έθιμα, τις παραδόσεις της Ρόδου. Επίσης, υπάρχουν αντίστοιχα διαδικτυακές πλατφόρμες και ιστότοποι για την εκμάθηση της ροδίτικης γλώσσας, των διαλέκτων και των ιδιωμάτων της σε κάθε ένα από τα χωριά της.

Η παρούσα εργασία λοιπόν στηρίζεται κατά κύριο λόγο στην επικοινωνιακή προσέγγιση και απευθύνεται κυρίως στους εφήβους με σκοπό να αναλύσει τα ακόλουθα **ερευνητικά ερωτήματα**. Το πρώτο ερώτημα σχετίζεται με το πώς μπορούν οι Νέες Τεχνολογίες να συνεισφέρουν στην γλωσσική εκμάθηση της Ελληνικής, είτε ως δεύτερης, είτε ως ξένης γλώσσας και το δεύτερο με το πώς μπορούν οι Νέες Τεχνολογίες να ενισχύσουν την πολιτιστική ταυτότητα των νέων, οι οποίοι μάλιστα να έρθουν σε επαφή με τα τοπικά γλωσσικά ιδιώματα.

Για το σκοπό αυτό, δημιουργήθηκε ένα ηλεκτρονικό περιβάλλον, μια ιστοσελίδα η οποία απευθύνεται σε εφήβους, γλωσσικού επιπέδου A1-A2, με οδηγίες χρήσης, δύο ενδεικτικά μαθήματα για ένα τυπικό χωριό της Ρόδου, τα Αφάντου, προκειμένου να γνωρίσουν τη προφορά και το λεξιλόγιο αυτού του τοπικού ιδιώματος. Επίσης, η ιστοσελίδα περιλαμβάνει θεωρία και ασκήσεις για αυτές τις διδακτικές ενότητες, επιπρόσθετο οπτικοακουστικό υλικό, στοιχεία λαογραφίας για να γνωρίσουν και τον πολιτισμό, τα ήθη, έθιμα και παραδόσεις του χωριού, αλλά και άλλα ιστορικά στοιχεία του τόπου.

Αξίζει ακόμη να σημειωθεί πως περιέχει μια ενότητα με τίτλο “live sessions”, η οποία είναι ακόμη υπό κατασκευή, αλλά είναι ιδιαίτερα σημαντική, καθώς στηρίζεται στην επικοινωνιακή προσέγγιση και παρέχει τη δυνατότητα στους χρήστες για διάλογο με τη δημιουργό της ιστοσελίδας, ώστε να επιλύσει τυχόν απορίες, να δώσει επιπρόσθετες διευκρινήσεις, να ανταλλάσσουν απόψεις και άλλα. Επιπροσθέτως, υπάρχουν δύο ερωτηματολόγια για να απαντηθούν από τους μαθητές και να καταγραφούν τα αποτελέσματά τους, προκειμένου να γίνει έρευνα. Τέλος, περιέχει στοιχεία της ιστοσελίδας γενικότερα, αλλά και τμήμα ανατροφοδότησης, σε περίπτωση που οι έφηβοι θέλουν να στείλουν κάποιο σχόλιο ή εκπαιδευτικό υλικό για να προστεθεί στην ιστοσελίδα.

Η εργασία δομείται σε έξι κεφάλαια.

Στο Δεύτερο Κεφάλαιο, δίνονται παραδείγματα για άλλες ιστοσελίδες/περιβάλλοντα για την εκμάθηση της Ελληνικής και άλλες ιστοσελίδες/περιβάλλοντα για το τοπικό ιδίωμα. Περιγράφονται επίσης και άλλες ιστοσελίδες για την ταυτότητα.

Στο Τρίτο Κεφάλαιο, περιγράφεται το θεωρητικό πλαίσιο για την εκμάθηση της γλώσσας γενικότερα. Ακόμη, υπάρχει η θεωρία που πλαισιώνει την εργασία-έρευνα, στην οποία μάλιστα στηρίχθηκε η ερευνητήρια για την εφαρμογή της.

Στο Τέταρτο Κεφάλαιο περιγράφεται η μεθοδολογία της έρευνας καθώς επίσης και τα ερευνητικά εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν για τη συλλογή των ερευνητικών δεδομένων και για την διεξαγωγή της γενικότερα.

Στο Πέμπτο κεφάλαιο γίνεται η αναλυτική παρουσίαση των αποτελεσμάτων της έρευνας. Περιγράφονται τέλος, οι δραστηριότητες στις οποίες συμμετείχαν οι έφηβοι.

Στο Έκτο και τελευταίο Κεφάλαιο, πραγματοποιείται η ερμηνεία των αποτελεσμάτων και εξάγονται γενικά συμπεράσματα σχετικά με την αξιολόγηση των ερευνητικών ερωτημάτων. Επιχειρείται εκτός των άλλων και μια γενική θεώρηση, αθροιστική, της ιστοσελίδας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^Ο : ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΣΤΟ ΟΠΟΙΟ ΤΟΠΟΘΕΤΕΙΤΑΙ Η ΕΡΕΥΝΑ

2.1 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Απαραίτητη προϋπόθεση για την ανάπτυξη ενός πολιτισμού, για κάθε μορφή ανάπτυξης μιας χώρας, αποτελεί το θέμα της παιδείας, της εκπαίδευσης. Οι νέες τεχνολογίες λοιπόν και κυρίως η πληροφορική, παίζουν καταλυτικό ρόλο στην επίτευξη μιας ποιοτικής παιδείας. Μπορούν να εισχωρήσουν σε σύντομο χρονικό διάστημα σε μεγάλο εύρος πληροφοριών, σε ηλεκτρονικές βιβλιοθήκες χωρίς να χρειαστεί οποιαδήποτε μετακίνηση του ατόμου, ούτε και χρονοβόρα αναζήτηση. Επίσης ιδιαίτερα σημαντικό είναι το γεγονός ότι με τις νέες αυτές τεχνολογίες και όλες τις καινοτόμες μεθόδους, ο αποδέκτης μπορεί να διδαχθεί κάτι, πιο αποτελεσματικά, καθώς αποτελεί για εκείνον ένα ελκυστικό και ανανεωμένο τρόπο διδασκαλίας. Εκτός από αυτό όμως, γίνεται ενεργό μέλος στην αναζήτηση της γνώσης και όχι παθητικός δέκτης εφόσον υπάρχει διάδραση και συνδυαστική μάθηση με κείμενο, ήχο και εικόνα.

Οι πρώτοι υπολογιστές που χρησιμοποιήθηκαν, μέχρι τη δεκαετία του '60, ήταν αρκετά ογκώδεις και όχι ιδιαίτερα εύχρηστοι, καθώς μόνο ειδικοί μπορούσαν να τους χειριστούν λόγω της πολυπλοκότητάς τους. Στη συνέχεια όμως εξελίχθηκαν όλο και περισσότερο, Η επανάσταση των υπολογιστών, όπως έγινε ευρέως γνωστή, δημιούργησε και το πρώτο κύμα ανθρώπων που την “εισέπραξαν ως κάτι παραπάνω από μια απλή τεχνολογική εξέλιξη αλλά ως το μέσο που θα μπορούσε να αλλάξει την κοινωνία το ίδιο ριζικά με την Βιομηχανική Επανάσταση” (Ahmad et al.,1985:1 στο Υψηλάντης και Επιτρόπου, χ.χ.)

Τα πρώτα λογισμικά που σχεδιάστηκαν για διδασκαλία γλωσσικών μαθημάτων, δημιουργήθηκαν κυρίως από προγραμματιστές της επιστήμης της πληροφορικής με σχετική αποτυχία καθώς δεν διέθεταν ένα υγιές παιδαγωγικό υπόβαθρο. Προσπάθησαν να χρησιμοποιήσουν σύγχρονες τεχνολογίες με ένα παραδοσιακό παιδαγωγικά μεθοδολογικό σχεδιασμό και η έλλειψη ειδικών εκπαιδευτικών στον τομέα της πληροφορικής που να

προέρχονται από τον τομέα της εκπαίδευσης, είχε ως αποτέλεσμα να ασχολούνται με τον τομέα αυτό, προγραμματιστές οι οποίοι δεν είχαν τις προαπαιτούμενες γνώσεις σε μεθοδολογικό και επιστημονικό υπόβαθρο της διδασκαλίας και μάθησης.

Με τον όρο διδακτική τεχνολογία εννοείται ο προκαθορισμένος τρόπος επεξεργασίας πρωταρχικών εννοιών και η διαδοχική ομάδα εργασιακών ενεργειών για τη διοργάνωση δεδομένης παραγωγικής πορείας μάθησης. Όπως επίσης και η εφαρμογή τεχνολογικών διαδικασιών και εργαλείων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να λύσουν προβλήματα της διδασκαλίας και της μάθησης (Σάλτας, 2009).

Η Chapelle υποστηρίζει ότι οι πρώτες εφαρμογές πραγματοποιήθηκαν τη δεκαετία του '50 σε πανεπιστήμια των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής στους πρώτους υπολογιστές, καθώς δεν αποτελεί τυχαίο γεγονός πως τα μηχανήματα εκείνης της εποχής, που ήταν μάλιστα πάρα πολύ ακριβά, χρησιμοποιήθηκαν για τη διδασκαλία των γλωσσών και ιδίως, για γλώσσες όπως τη ρωσική (Κούρτη-Καζούλλη, κ.ά., 2014).

Το 1943, σταθμό στην ιστορική αναδρομή αυτή στάθηκε ο υπολογιστής ENIAC που κατασκευάστηκε τότε από δυο καθηγητές στο πανεπιστήμιο της Πενσυλβάνιας, τον John Mauchly και τον J. Presper Eckert που ήταν μόλις 24 χρονών. Ακολούθησαν πολλά μοντέλα που χρησιμοποιήθηκαν για τη διδασκαλία των γλωσσών και πολλά προγράμματα. Δυο προγράμματα σταθμοί ήταν επίσης, στο πανεπιστήμιο του Stanford, και το Plato στο πανεπιστήμιο του Illinois το 1970. Και τα δυο χρησιμοποιήθηκαν για τη διδασκαλία της Ρωσικής γλώσσας (Ahmad & Corbett · Rogers and Sussex, 1985 στο Kourtis-Kazoullis & Vlachos, 2014).

Το πρώτο στάδιο ξεκινάει από το 1960 έως το 1970 και χαρακτηρίζεται ως Συμπεριφοριστικό στάδιο (Behavioristic phase).

Την περίοδο εκείνη, αντιμετώπιζαν τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές ως μηχανικά βοηθήματα, τα οποία έδιναν τη δυνατότητα στους μαθητές να εργαστούν σε ατομικό επίπεδο (TICCIT Project - (Time-shared, Interactive, Computer-Controlled, Information Television, 1967 στο Kourtis-Kazoullis & Vlachos, 2014).

Αυτό το μηχανήμα, δημιουργήθηκε με σκοπό να διαχειριστεί ένα πρόγραμμα σπουδών προγραμματισμένης διδασκαλίας. Υπήρχε ένας κατάλογος ερωτήσεων και ένας μηχανισμός διαμέσου του οποίου ο εκπαιδευόμενος θα μπορούσε να απαντήσει σε κάθε ερώτηση και σε κάθε σωστή απάντησή του, θα λάμβανε κάποια επιβράβευση. Οι εφαρμογές CALL που στηρίζονται στο συμπεριφορισμό, εμπεριέχουν ασκήσεις επανάληψης. Το μοντέλο αυτό ήταν ιδιαίτερα δημοφιλές στις ΗΠΑ και αντιμετώπιζε τον ηλεκτρονικό υπολογιστή ως ένα μηχανικό δάσκαλο, ο οποίος δεν κουραζόταν, δεν έκρινε, αλλά επέτρεπε στους μαθητές του να εργάζονται με τους δικούς τους αποκλειστικά ρυθμούς. Τέλος, η οπτικοακουστική προσέγγιση (1960), βασίστηκε και αυτή στον συμπεριφορισμό. Οι καθηγητές της ανώτερης εκπαίδευσης υπέδειξαν, ότι μέσα, όπως οι διαφάνειες ή οι ταινίες (films) μετέδιδαν πληροφορίες με πιο χειροπιαστό και επομένως πιο αποδοτικό τρόπο, απ' ό,τι οι διαλέξεις και τα βιβλία. Ο συμπεριφορισμός πρεσβεύει την αντίληψη δηλαδή, πως η εκμάθηση μιας γλωσσικής συμπεριφοράς, συνεπάγεται τη διαμόρφωση γλωσσικής συμπεριφοράς που διαμορφώνεται από τη μηχανιστική άσκηση και τη συνεχή επανάληψη σωστών προτάσεων (Kourtis-Kazoullis & Vlachos, 2014).

Το δεύτερο στάδιο ξεκινάει από το 1970 έως το 1980 και ονομάζεται Επικοινωνιακό στάδιο (Communicative phase), με σκοπό να ενθαρρύνει τους μαθητές προκειμένου εκείνοι να δημιουργήσουν πιο αυθεντικές μορφές της γλώσσας. Δημιουργήθηκε έτσι, ένα περιβάλλον για την κατάκτηση των γλωσσών, στηριζόμενο στην επικοινωνιακή προσέγγιση και το οποίο ήταν αντίθετο στη ρητή διδασκαλία (Κούρτη-Καζούλλη στο Αθανασιάδης, 2008). Οι εφαρμογές της περιόδου αυτής, αντανακλούν τις θεωρίες του Krashen (1982), «για την ασυνείδητη κατάκτηση της δεύτερης γλώσσας και όχι τη συνειδητή διαδικασία εκμάθησης που χαρακτηρίζει τη σχολική τάξη και τα παραδοσιακά δασκαλοκεντρικά μοντέλα διδασκαλίας των γλωσσών» (Chapelle, 2001:8 στο Κούρτη-Καζούλλη, 2008:95-96). Η μάθηση είναι μια διαδικασία ανακάλυψης, έκφρασης και εξέλιξης, γι' αυτό ξεκίνησε να δίνεται έμφαση στη χρήση της γλώσσας και όχι σε γραμματικο-συντακτικές ασκήσεις.

Το τρίτο στάδιο, ξεκινάει από το 1980 έως το 2000 και ονομάζεται Ολοκληρωτικό στάδιο (Integrative phase), το οποίο ενσωματώνει διάφορες δεξιότητες, όπως ακρόαση, ομιλία, ανάγνωση, γραφή και εκτός από αυτές, ενσωματώνει και τις νέες τεχνολογίες με πιο ολοκληρωτικό τρόπο στη διαδικασία εκμάθησης-διδασκαλίας μιας γλώσσας (Κούρτη-Καζούλλη, 2008).

Οι επαγγελματικοί εκπαιδευτές της προοπτικής αυτής, πίστευαν α) πως μια σημαντική λειτουργία της μάθησης στο σχολείο είναι η προετοιμασία των μαθητών για τον κόσμο της εργασίας όπου θα χρησιμοποιούν την τεχνολογία, και β) ότι η επαγγελματική κατάρτιση μπορεί να είναι ένα πρακτικό μέσο για την διδασκαλία και άλλων επιστημών όπως για παράδειγμα τα μαθηματικά και η γλώσσα (Μουντρίδου, 2008).

Στα τέλη της δεκαετίας 1980 μέχρι τις αρχές του 1990, το επικοινωνιακό μοντέλο δέχεται κριτική, με αποτέλεσμα να εγκαταλείπεται η επικοινωνιακή προσέγγιση και τη θέση της να παίρνει μια κοινωνική ή κοινωνιογνωστική προσέγγιση (θεωρίες του Vygotsky). Η μάθηση σε αυτή τη προσέγγιση, είναι ένα προϊόν κοινωνικής αλληλεπίδρασης όπου τον πρωταγωνιστικό ρόλο τον έχει η γλώσσα. Ο εκπαιδευόμενος, διαθέτοντας κοινωνικά κριτήρια, αποτελεί ένα ενεργό υποκείμενο, το οποίο με τις πράξεις του διαμορφώνει τη γνωστική του πραγματικότητα (Κούρτη-Καζούλλη, 2008). Από το 2000 έως σήμερα, η τεχνολογία έχει προχωρήσει αρκετά και έπεται η συνέχεια. Κάθε νέα τεχνολογία, θεωρείται παλιά. Το θέμα έγκειται στο τρόπο διαχείρισής της.

Κάθε ένα από τα στάδια και τις προσεγγίσεις που προαναφέρθηκαν, έχει συνεισφέρει στο γνωστικό τομέα σχετικά με τις διαδικασίες και τα διαθέσιμα εργαλεία που καλύπτουν τις εκπαιδευτικές ανάγκες. Ωστόσο, πρέπει να εξετάζονται διεξοδικά κάποιες έννοιες, όπως εκπαιδευτική τεχνολογία, διδακτική τεχνολογία, εργαλεία και άλλες, προκειμένου να μην προκαλούν σύγχυση λόγω των συγκρουόμενων μεταξύ τους απόψεων για το ρόλο της τεχνολογίας.(Μουντρίδου, 2008).

2.2 (ΆΛΛΕΣ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ / ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ)

Υπάρχουν ποικίλες ιστοσελίδες και περιβάλλοντα τα οποία βοηθούν στην εκμάθηση της ελληνικής ως δεύτερης ή ξένης γλώσσας. Όλες οι ιστοσελίδες, τα εκπαιδευτικά λογισμικά που έχουν δημιουργηθεί, οι ψηφιακοί φάκελοι, βιντεοταινίες και άλλα, μπορούν να λειτουργήσουν ενισχυτικά κατά τη διδακτική πράξη. Επίσης, διατίθενται **εκπαιδευτικά διδακτικά εγχειρίδια για όλα τα επίπεδα ελληνομάθειας**.

Κάποιες χρήσιμες ιστοσελίδες είναι:

www.ediamme.edc.uoc.gr

Το Εργαστήριο Διαπολιτισμικών και Μεταναστευτικών Μελετών -Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ.-, είναι ένα από τα τρία θεσμοθετημένα εργαστήρια του Παιδαγωγικού Τμήματος Δ.Ε. του Πανεπιστημίου Κρήτης. Ιδρύθηκε τον Ιούνιο του 1996 και έχει ως βασικούς στόχους :

- Να ερευνά και να προωθεί τα θέματα παιδείας και εκπαίδευσης των Ελλήνων της διασποράς και ιδιαίτερα των αποδήμων Ελλήνων, σε συνάρτηση με την κοινωνικοοικονομική και πολιτισμική τους κατάσταση στις χώρες που ζουν και με τις πολιτισμικές συνθήκες στις χώρες αυτές.

- Να ερευνά και να προωθεί εκπαιδευτικά θέματα των παλιννοστούντων Ελλήνων και των αλλοδαπών στην Ελλάδα, σε συνάρτηση με τις κοινωνικοοικονομικές, πολιτικές, πολιτιστικές και εκπαιδευτικές συνθήκες στην Ελλάδα.
- Να καταρτίζει και να επιμορφώνει τους εκπαιδευτικούς που καλούνται να διδάξουν την Ελληνική ως Δεύτερη Γλώσσα σε μαθητές ελληνικής και μη ελληνικής καταγωγής στο εξωτερικό, στους Έλληνες παλιννοστούντες μαθητές και στους αλλοδαπούς μαθητές στην Ελλάδα.
- Να παράγει διδακτικό υλικό για την διδασκαλία της Ελληνικής, ως Δεύτερης Γλώσσας και για την διδασκαλία του ελληνικού πολιτισμού στις παραπάνω κατηγορίες μαθητών.

Σημ: το υλικό αυτό έχει υιοθετηθεί ως βάση εργασίας για το Πρόγραμμα Εκμάθησης της Ελληνικής σε δημόσια σχολεία της Μ.Ε. της Κύπρου.

Παράλληλα , το δεύτερο εργαστήριο «**Παιδεία Ομογενών**» που υλοποιήθηκε από το Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ, σε συνεργασία με άλλα εκπαιδευτικά ιδρύματα στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, στοχεύει στη διατήρηση, την καλλιέργεια και την προώθηση της ελληνικής γλώσσας και του πολιτισμού στο εξωτερικό - και ειδικότερα στην ελληνική διασπορά-μέσω της βελτίωσης της παρεχόμενης πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης σε ομοεθνείς μαθητές, αλλά και σε αλλοεθνείς που μαθαίνουν την Ελληνική και γίνονται κοινωνοί του ελληνικού πολιτισμού, και με απώτερο στόχο την ανάπτυξη μιας κοινωνικο-πολιτισμικής ταυτότητας που θα συνάδει με τις συνθήκες κοινωνικοποίησης των μαθητών.

Στο πλαίσιο αυτό επιδιώκεται:

- α) η ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού,
- β) η επιμόρφωση των αποσπόμενων και των ομογενών εκπαιδευτικών,
- γ) η οργάνωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων για μαθητές και
- δ) η δημιουργία δικτύων επικοινωνίας και βάσεων δεδομένων μέσα από το διαδίκτυο.

Το φυσικό αντικείμενο του έργου αποτελείται από τρεις δράσεις την **ΑΘΗΝΑ**, τον **ΠΡΟΜΗΘΕΑ**, τον **ΕΡΜΗ** και τρεις Οριζόντιες Υποδράσεις που υποστηρίζουν το συνολικό έργο και αναφέρονται σε επιστημονικές συναντήσεις, ημερίδες, συμπόσια, συνέδρια, εκθέσεις και στην προβολή/δημοσιότητα του έργου.

Η ΑΘΗΝΑ έχει ως αντικείμενο την κατάρτιση Προγραμμάτων Σπουδών και την παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού, σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή, για τη διδασκαλία:

- 1) της Ελληνικής ως Δεύτερης Γλώσσας στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση,
- 2) σε Ταχύρρυθμα Τμήματα στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση,
- 3) της Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση και τέλος 4) Στοιχείων Ιστορίας και Πολιτισμού στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Ο ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ αναφέρεται στην επιμόρφωση των αποσπώμενων και των ομογενών εκπαιδευτικών και στην οργάνωση και υλοποίηση εκπαιδευτικών-μορφωτικών προγραμμάτων για ομογενείς μαθητές.

Τέλος ο ΕΡΜΗΣ έχει ως αντικείμενο τη δημιουργία Βάσεων Δεδομένων και Δικτύων Επικοινωνίας και τη δημιουργία Υπηρεσιών Τηλεκπαίδευσης, μέσω του διαδικτύου.

Ενώ το τρίτο εργαστήριο **«Ελληνόγλωσση πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια διαπολιτισμική εκπαίδευση στη διασπορά»** Το οποίο συγχρηματοδοτείται από ευρωπαϊκούς και εθνικούς πόρους και επιβλέπεται από το ΥΠΑΙΘ και από την Ενιαία Διαχειριστική Αρχή με ημερομηνία έναρξης τις 4 Φεβρουαρίου 2011, έχει σαν στόχο την ενίσχυση και αναβάθμιση της ελληνομάθειας των Ελλήνων της διασποράς, μέσω της διαμόρφωσης ενός προτύπου συστήματος διδασκαλίας των Ελλήνων της διασποράς με άξονα την εξ αποστάσεως εκπαίδευση και με αναβάθμιση της επιμόρφωσης των διδασκόντων στο εξωτερικό λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες συγκεκριμένων ομάδων Ελλήνων της διασποράς που εμφανίζουν ειδικές ανάγκες λόγω του γεωπολιτικού και κοινωνικο-οικονομικού περιβάλλοντος, στο οποίο διαβιούν.

<http://www.keda.uoa.gr>

Το **Κέντρο Διαπολιτισμικής Αγωγής** του Τμήματος Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής-Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών ιδρύθηκε το 1996. Είναι ένα από τα πιο σημαντικά πανεπιστημιακά Κέντρα για τη μελέτη θεμάτων διαπολιτισμικής εκπαίδευσης σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

Οι βασικοί του στόχοι είναι:

- Η προώθηση της διαπολιτισμικής διδασκαλίας και έρευνας σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο
- Η ανάπτυξη και εφαρμογή ερευνητικών προγραμμάτων διαπολιτισμικής φύσεως
- Η συνεργασία με αντίστοιχα πανεπιστημιακά και ερευνητικά Κέντρα
- Η ανταλλαγή εμπειριών ανάμεσα στα μέλη ης ελληνικής και της διεθνούς επιστημονικής κοινότητας με τη διοργάνωση και διεξαγωγή σεμιναρίων, συμποσίων και συνεδρίων.

Τα προγράμματα είναι τα ακόλουθα:

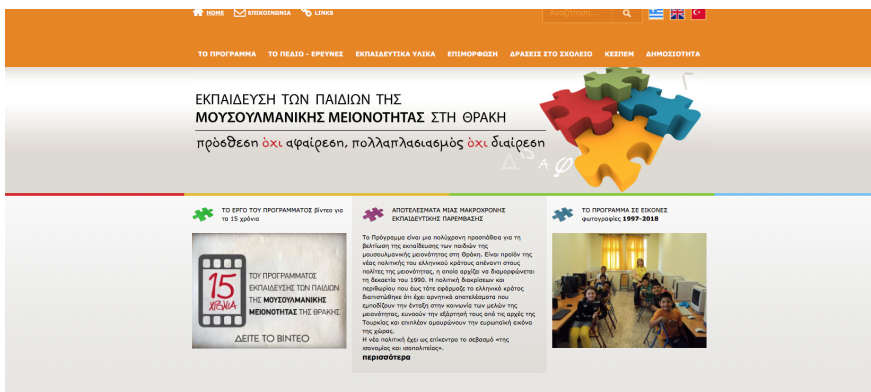
1) Ένταξη παιδιών Παλινοστούτων & Αλλοδαπών στο σχολείο για την Α/θμια Εκπαίδευση, το οποίο προσπαθεί να αντιμετωπίσει δυσεπίλυτα προβλήματα στα σχολεία, από την αυξημένη παρουσία αλλοδαπών στη χώρα μας, όπως βέβαια εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν και άλλες χώρες-μέλη της Ε.Ε., που οδηγούν σε αρνητικές αντιδράσεις όπως γηγενείς γονείς να αποφεύγουν να εγγράφουν τα παιδιά τους σε σχολεία με παλινοστούντες και αλλοδαπούς μαθητές, επειδή τα θεωρούν υποβαθμισμένα, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται σχολεία με αμιγή σχεδόν αλλόφωνο μαθητικό πληθυσμό. Η εισαγωγή της

διαπολιτισμικής διάστασης στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα απαιτεί μια συνεχή και συστηματική προσπάθεια που είναι ενταγμένη στο πλαίσιο της γενικότερης εκπαιδευτικής πολιτικής για τον εκσυγχρονισμό και την ποιοτική αναβάθμιση της ελληνικής εκπαίδευσης. Ο γενικός σκοπός του προγράμματος είναι η δημιουργία των προϋποθέσεων εκείνων που διασφαλίζουν σ' όλους τους μαθητές ίσες ευκαιρίες πρόσβασης σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης και ειδικότερα:

1. Η αξιολόγηση των ήδη υφιστάμενων θεσμών για τη σχολική ένταξη των παλιννοστούτων και αλλοδαπών μαθητών και η διαμόρφωση ενός θεσμικού πλαισίου διαπολιτισμικής παρέμβασης στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα.
2. Η διαμόρφωση προγραμμάτων σπουδών, η παραγωγή διδακτικού και εποπτικού υλικού και η ανάπτυξη νέων διδακτικών προσεγγίσεων για τη στήριξη της μάθησης των παλιννοστούτων και αλλοδαπών παιδιών.
3. Η προετοιμασία και αξιοποίηση δίγλωσσων εκπαιδευτικών καθώς και άλλου εξειδικευμένου προσωπικού για τη σχολική υποστήριξη των παλιννοστούτων - αλλοδαπών μαθητών, ώστε να καταστούν ικανοί να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις του σχολικού προγράμματος.
4. Η διαμόρφωση προγράμματος συμβουλευτικής και ψυχολογικής υποστήριξης μαθητών, εκπαιδευτικών και γονέων, καθώς και ενίσχυσης των σχέσεων μεταξύ σχολείου - οικογένειας και κοινότητας.
5. Η ευαισθητοποίηση γηγενών γονέων, μαθητών, εκπαιδευτικών και στελεχών της εκπαίδευσης για τις δυνατότητες αρμονικής συμφοίτησης σε πολυπολιτισμικά σχολεία.
6. Η ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης και πληροφόρησης, οι οποίοι αφενός θα υποστηρίζουν και θα συνδέουν τις επιμέρους δραστηριότητες του Προγράμματος και αφετέρου θα διασφαλίζουν τον πολλαπλασιασμό και τη βιωσιμότητα των αποτελεσμάτων τους.
7. Η παρακολούθηση και αξιολόγηση της εφαρμογής όλων των δραστηριοτήτων του Προγράμματος.

2) Ένταξη και Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά , το οποίο υλοποιείται από το Κέντρο Διαπολιτισμικής Αγωγής (Κε.Δ.Α) του Τομέα Παιδαγωγικής, του Τμήματος Φ.Π.Ψ. της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού & Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Ε.Κ.Π.Α) σε σύμπραξη με το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (Α.Π.Θ) και με το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, και επιχειρείται, η βελτίωση των συνθηκών ένταξης στο εκπαιδευτικό σύστημα

μαθητών από τη συγκεκριμένη κοινωνική ομάδα που απειλείται με εκπαιδευτική ανισότητα και περιθωριοποίηση, και η ενδυνάμωση των σχολικών μονάδων με στρατηγικές που ενθαρρύνουν τη **διαπολιτισμική κατανόηση, την επικοινωνία και τη συνεργασία.**

www.museduc.gr

Το Πρόγραμμα «Εκπαίδευση των παιδιών της Μουσουλμανικής μειονότητας στη Θράκη» χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και Εθνικούς Πόρους, με την **ευθύνη επί της πολιτικής** και του περιεχομένου του έργου από το **Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων σε συνεργασία με το** Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης .

Έχοντας σαν γενικότερο σκοπό την αναβάθμιση της εκπαίδευσης των παιδιών της Μειονότητας και την αρμονική τους ένταξη στην κοινωνία ως ισότιμων πολιτών της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης θεωρώντας ότι το αποτέλεσμα δεν αφορά μόνο τη Μειονότητα, αλλά συμβάλλει γενικότερα στην πρόοδο τόσο της Θράκης όσο και ολόκληρης της Ελλάδας και έχοντας ως επίκεντρο το σεβασμό της ισονομίας και ισοπολιτείας. Με σύνθημα «Κάνουμε πρόσθεση και όχι αφαίρεση, πολλαπλασιασμό και όχι διαίρεση» το Πρόγραμμα συμβάλλει από το 1997 στη βελτίωση των εκπαιδευτικών δεδομένων της Μειονότητας προβάλλοντας την πολιτισμική ποικιλία ως κοινό χαρακτηριστικό των σύγχρονων κοινωνιών, τον πλούτο από τη συνάντηση και αλληλεπίδραση ανάμεσα στις διαφορετικές κουλτούρες, το σεβασμό σε όλες τις γλώσσες και ταυτότητες ως συστατικό της αρμονικής συμβίωσης σε κάθε κοινωνία, και έχει ως βασικούς στόχους:

- την αρμονική ένταξη των παιδιών της Μειονότητας στο εκπαιδευτικό σύστημα και την ευρύτερη κοινωνία
- την αναβάθμιση της εκπαίδευσής τους, με έμφαση στην καλή γνώση της ελληνικής γλώσσας που θα βοηθήσει τη μελλοντική τους ένταξη στην εργασία με καλύτερους όρους
- τη διασφάλιση της αποδοχής των παιδιών αυτών από το εκπαιδευτικό προσωπικό και όλους τους πολίτες της Θράκης
- την παροχή στους εκπαιδευτικούς αφενός ειδικών γνώσεων, αφετέρου κατάλληλου και καινοτόμου εκπαιδευτικού υλικού
- την υποστήριξη των οικογενειών για να ενισχύσουν τη σχολική επίδοση των παιδιών τους.

Η δράση του Προγράμματος οργανώθηκε σε δύο άξονες:

A) Παρέμβαση μέσα στο σχολείο, κάνοντας την ελληνική γλώσσα προσιτή στην εκμάθηση και εργαλείο συμβατό με τις προσδοκίες κοινωνικής ανόδου των παιδιών της μειονότητας μέσα από το σχολείο, εφτιαξε **νέα βιβλία και εκπαιδευτικά υλικά** που ακολουθούν σύγχρονες παιδαγωγικές αρχές, αξιοποιούν την τεχνολογία, στηρίζονται στη μέθοδο διδασκαλίας της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας και παίρνουν υπόψη το ιδιαίτερο κοινωνικό και πολιτισμικό πλαίσιο με βάση την αρχή ότι ο σεβασμός της γλώσσας και της ταυτότητας της μειονότητας είναι βασική προϋπόθεση για την ένταξη των μειονοτικών μαθητών στο εκπαιδευτικό σύστημα και την καλή τους επίδοση. Επίσης, στον σύνδεσμο Υποστηρικτικό υλικό εντοπίζει κανείς χρήσιμο υλικό: Τρίγωνο Ορολογικό Λεξικό (πάνω από 6.000 όρους για όλα τα μαθήματα του Γυμνασίου), Λεξικό Ελληνικής ως ξένης, Γραμματική της Ελληνικής κ.ά.

Παράλληλα το Πρόγραμμα συνέβαλε αποφασιστικά στη βελτίωση της επίδοσης των παιδιών της μειονότητας οργανώνοντας σε όλες τις βαθμίδες **ενισχυτικά εκπαιδευτικά προγράμματα** που αναπτύσσουν την ελληνομάθεια, καλύπτουν γνωστικά κενά και δημιουργούν κίνητρα για μάθηση.

B) Παρέμβαση εκτός σχολείου. Σπουδαίο ρόλο έπαιξε η δημιουργία δέκα ΚΕΣΠΕΜ, ένα είδος πολιτιστικών κέντρων, εξοπλισμένων με εργαστήρια υπολογιστών και δανειστικές βιβλιοθήκες, που προσφέρουν μαθήματα ελληνικών με δασκάλους επιμορφωμένους, τα νέα βιβλία και υλικά του προγράμματος καθώς και πολλά ηλεκτρονικά εκπαιδευτικά υλικά και παιχνίδια μάθησης με μικτό και πολύγλωσσο προσωπικό. Υπάρχουν και «κινητά» ΚΕΣΠΕΜ, τέσσερις κινητές μονάδες που φέρνουν στα απομονωμένα και δυσπρόσιτα μειονοτικά χωριά τις σύγχρονες τεχνολογίες, με φορητούς υπολογιστές και ηλεκτρονικά παιχνίδια μάθησης,

κάνοντας πράξη το δικαίωμα όλων των παιδιών της χώρας στη μόρφωση και στην ίση πρόσβαση στα εκπαιδευτικά αγαθά.

<http://www.media.uoa.gr/language/> - Τα Ελληνικά ως ξένη γλώσσα (μέρος του Προγρ. Εκπ. Μουσουλμανοπαίδων, 2002-2008)

www.kleidiakaiantikleidia.net

Κλειδιά και Αντικλειδιά αποτελεί μέρος του Προγράμματος Εκπαίδευσης Μουσουλμανοπαίδων, και αποτελεί επιμορφωτικό υλικό που δημιουργήθηκε το διάστημα 2002-2004. Περιλαμβάνει 34 μικρά βιβλία χωρισμένα σε τρεις θεματικές ενότητες: Διδακτική Μεθοδολογία, Κοινωνικοπολιτισμικό πλαίσιο της εκπαίδευσης και Ταυτότητες και Ετερότητες τα οποία έχουν γραφτεί από εκπαιδευτικούς όλων των βαθμίδων, με στόχο να απαντήσουν σε ερωτήματα που τίθενται σε διαφορετικά εκπαιδευτικά πλαίσια, αλλά κυρίως στο δύσκολο πλαίσιο της μειονοτικής εκπαίδευσης και αποπειρώνται να συνδυάσουν την διδακτική πράξη με την θεωρία καταλήγουν στα χέρια μας ως κλειδιά για τη δική μας διδακτική πρακτική.

Τα κείμενα, γραμμένα από εκπαιδευτικούς και πανεπιστημιακούς διάφορων ειδικοτήτων, ακολουθούν την ίδια δομή: ξεκινούν από μια σκηνή σε ένα σχολικό πλαίσιο, αναλύουν τι συμβαίνει και ύστερα διατυπώνουν απαντήσεις στηριγμένες σε μία επιστήμη. Δίνεται η δυνατότητα να διαβάσουμε τα κείμενα και να τα τυπώσουμε στην πλήρη τους μορφή διαθέτοντας όμως και την επιλογή μιας άλλης επεξεργασμένης μορφής, όπου το ένα κείμενο παραπέμπει στο άλλο και ανά δύο κείμενα, υπάρχει μια σύντομη παρουσίασή. Μελετώντας και δουλεύοντας πάνω στον τρόπο με τον οποίο τα κείμενα συνδέονται μεταξύ τους, οι συγγραφείς

φαντάστηκαν πολλά από τα κλειδιά που μπορούν να ξεκλειδώσουν πολλά από τα φαινόμενα που αναλύουν. Ωστόσο, μόνο ο καθένας μας ξεχωριστά μπορεί να κατασκευάσει τα αντικλειδιά που έχουν νόημα τη συγκεκριμένη στιγμή για το δικό του πλαίσιο, που κάνουν κλικ και ανοίγουν μια «πόρτα» που οδηγεί σε δικές μας λύσεις.

www.greek-language.gr

Η «Πύλη για την ελληνική γλώσσα και τη γλωσσική εκπαίδευση» είναι διαδικτυακό περιβάλλον που σχεδιάστηκε για λογαριασμό του ΥΠΕΠΘ με προδιαγραφές εθνικής Πύλης για την ελληνική γλώσσα και υλοποιήθηκε από το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας (2004-2006). Απευθύνεται σε ερευνητές, φοιτητές, διδάσκοντες, μαθητές και γενικότερα σε όλους/ες όσοι/ες ενδιαφέρονται για την ελληνική γλώσσα, εντός και εκτός Ελλάδας. Επιχειρεί να καλύψει την ελληνική γλώσσα στη διαχρονία της -αρχαία ελληνική, μεσαιωνική ελληνική, νέα ελληνική- αλλά και στη συγχρονική της διάσταση.

Παρέχει μια σειρά από ηλεκτρονικά εργαλεία (ηλεκτρονικά λεξικά, σώματα κειμένων) και πλούσιο υποστηρικτικό υλικό για τη μελέτη και τη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας στην πρωτοβάθμια και τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, καθώς και για κάθε μορφή άτυπης διδασκαλίας της ελληνικής στο εσωτερικό της χώρας και στο εξωτερικό.

Η ενότητα «Η Ελληνική ως ξένη ή δεύτερη γλώσσα» απευθύνεται σε όσους ενδιαφέρονται

α) για τη διδασκαλία της νέας ελληνικής ως ξένης/δεύτερης γλώσσας (εκπαιδευτικούς, ερευνητές, μαθητές),

β) για τις εξετάσεις πιστοποίησης επάρκειας της ελληνομάθειας (υποψηφίους, γονείς, διδάσκοντες). Στόχος της είναι α) η παροχή υποστηρικτικού (θεωρητικού και πρακτικού) υλικού για τη διδασκαλία της νέας ελληνικής ως ξένης γλώσσας, β) η σύνδεση των εξετάσεων πιστοποίησης επάρκειας ελληνομάθειας με την ελληνογλώσση εκπαίδευση στο εξωτερικό, γ) η παροχή αξιόπιστης ενημέρωσης σχετικά με τις εξετάσεις ελληνομάθειας και τις εστίες διδασκαλίας στο εξωτερικό.

Αποτελείται από δύο αζονες:

1) **Στρατηγικές μάθησης και διδακτικές προτάσεις**

Απευθύνονται στο δάσκαλο της ελληνικής ως ξένης/δεύτερης γλώσσας, ο οποίος μπορεί να βρει αφενός στοιχεία θεωρητικής κατάρτισης σχετικά με τη διδασκαλία των τεσσάρων δεξιοτήτων με τη χρήση στρατηγικών μάθησης και αφετέρου προτάσεις πρακτικών εφαρμογών μέσα στην τάξη για κάθε δεξιότητα. Κοινός στόχος όλων των προτεινόμενων δραστηριοτήτων είναι η λειτουργική χρήση της γλώσσας από τους μαθητές.

Περιλαμβάνει τέσσερις ενότητες: την κατανόηση του προφορικού λόγου, την κατανόηση του γραπτού λόγου, την παραγωγή του προφορικού λόγου και την παραγωγή του γραπτού λόγου.

Κάθε ενότητα διακρίνεται σε δύο μέρη-υποενότητες: το θεωρητικό και το εφαρμοσμένο.

Στο **θεωρητικό**, αναφέρονται τα γενικά χαρακτηριστικά της κάθε δεξιότητας και των καθημερινών περιστάσεων στις οποίες αυτή εμπλέκεται έτσι ώστε να καθοριστούν οι δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι μαθητές και να προταθούν λύσεις για την αντιμετώπισή τους. Παράλληλα παρουσιάζονται διάφορες στρατηγικές μάθησης και υποδεικνύεται ο τρόπος επιλογής και χρήσης τους από το μαθητή, ούτως ώστε να βοηθηθεί στην ανάπτυξη των γλωσσικών δεξιοτήτων που επιδιώκει να αποκτήσει.

Στο **εφαρμοσμένο**, συνδέονται διάφορες στρατηγικές με συγκεκριμένες δραστηριότητες, ανάλογα με το επίπεδο γλωσσομάθειας των μαθητών, έτσι ώστε να γνωρίζουν τόσο ο δάσκαλος για ποιο λόγο ακολουθείται μια συγκεκριμένη τακτική όσο και οι μαθητές γιατί εφαρμόζουν συγκεκριμένες τεχνικές κατά τη διάρκεια του μαθήματος, προσφέροντας έναν έμμεσο τρόπο επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών στη χρήση στρατηγικών και οδηγεί σε καλύτερη κατανόηση της θετικής επίδρασής τους στη μάθηση.

2) Διδακτικό εγχειρίδιο: «Από τη λέξη στο κείμενο»

Πρόκειται για **Εγχειρίδιο - βοήθημα για προχωρημένους μαθητές της νέας ελληνικής**, που στόχο του έχει την ανάπτυξη του λεξιλογίου των μαθητών της ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας. Κορμό του αποτελούν συγκεκριμένα κείμενα, τα οποία εμπίπτουν σε επιλεγμένες ενότητες με θέματα που σχετίζονται με την καθημερινή ζωή. Μέσα σε αυτές τις ενότητες παρουσιάζονται, με παραδείγματα, οι συνώνυμες και αντίθετες λέξεις, καθώς και οι παράγωγες και σύνθετες λέξεις που κυρίως ενδιαφέρουν τους χρήστες

Στον συγκεκριμένο ιστότοπο μπορούμε να βρούμε ακόμα:

1. Εστίες διδασκαλίας και εξεταστικά κέντρα για την πιστοποίηση ελληνομάθειας

Μια συστηματική καταγραφή χρήσιμη για όσους ενδιαφέρονται να σπουδάσουν την ελληνική γλώσσα ή/και να συμμετάσχουν στις εξετάσεις πιστοποίησης επάρκειας της ελληνομάθειας

2. Κέντρα Εκμάθησης της Ελληνικής Γλώσσας στην Ελλάδα

3. Κατάλογος του διδακτικού / βοηθητικού υλικού για τη διδασκαλία της ελληνικής ως ξένης / δεύτερης γλώσσας

Ο κατάλογος αυτός περιλαμβάνει διδακτικά βιβλία και βοηθητικό υλικό για τη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας.

4. Ελληνόγλωσση βιβλιογραφία για τη διδακτική

Ελληνόγλωσση βιβλιογραφία για τη διδακτική της ελληνικής ως ξένης/δευτέρης γλώσσας
- Παραπομπές σε σχετικές ιστοσελίδες

Ενημέρωση για τις εξετάσεις πιστοποίησης επάρκειας της ελληνομάθειας Λεπτομερής ενημέρωση τόσο για το πιστοποιητικό ελληνομάθειας όσο και για όλες τις κατηγορίες εξετάσεων ελληνομάθειας του Κ.Ε.Γ.Πληροφορίες για το ΚΕΓ και τον κρατικό τίτλο πιστοποίησης της ελληνομάθειας, Ελληνικά για επαγγελματικούς σκοπούς, Ελληνικά για άνεργους παλιννοστούντες - πρόσφυγες - μετανάστες, Ενημέρωση για εξετάσεις ελληνομάθειας που διοργανώνονται από άλλους φορείς, Δείγματα των εξεταστικών θεμάτων

<http://www.ilsp.gr/>

Το **Ι.Ε.Λ.** (Ινστιτούτο Επεξεργασίας του Λόγου) είναι ένας ηγετικός ερευνητικός και αναπτυξιακός οργανισμός και κέντρο αριστείας στη βασική και εφαρμοσμένη έρευνα στον τομέα της Γλωσσικής Τεχνολογίας, που λειτουργεί υπό την αιγίδα της **Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας** του **Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων**. Υπάγεται στο Ερευνητικό Κέντρο Καινοτομίας στις Τεχνολογίες της Πληροφορίας, των Επικοινωνιών και της Γνώσης **«Αθηνά»** ως ένα από τα Ινστιτούτα του και λειτουργεί στην Αθήνα και στην Ξάνθη. Από το Μάρτιο του 2012 συγχωνεύθηκε το Ινστιτούτο Πολιτιστικής και Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας (ΠΠΕΤ). Αποστολή του ΙΕΛ είναι η ανάπτυξη και προώθηση της Γλωσσικής και της Πολιτιστικής Τεχνολογίας στην Ελλάδα. Διαρκής του στόχος είναι να αποτελεί κέντρο αριστείας στη βασική και εφαρμοσμένη έρευνα στις παραπάνω επιστημονικές περιοχές. Διεξάγει διεπιστημονική έρευνα, συνδυάζοντας δύο κύριες επιστημονικές περιοχές, **γλωσσολογία και πληροφορική**. Οι δραστηριότητές του καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα που επεκτείνεται από τη γλωσσολογική ανάλυση μέχρι την επεξεργασία σημάτων.

Οι κύριοι ερευνητικοί άξονες στους οποίους δραστηριοποιείται είναι:

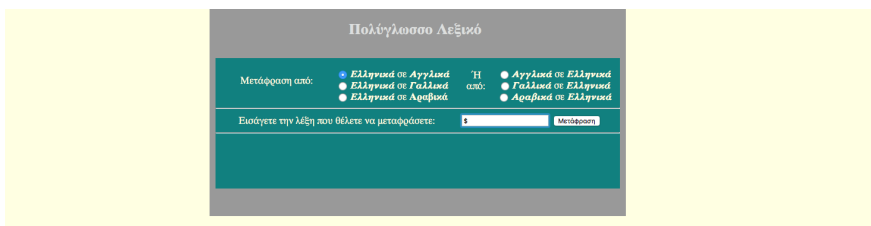
- Γλωσσική Ανάπτυξη και Αξιολόγηση
- Επεξεργασία Ενσώματης Γλώσσας
- Επεξεργασία Πολύγλωσσου Περιεχομένου

- Επεξεργασία Πολυμέσων
- Επεξεργασία Φυσικής Γλώσσας
- Τεχνολογία Φωνής και Μουσικής
- Τεχνολογίες Νοηματικής Γλώσσας
- Τεχνολογικά Υποβοηθούμενη Γλωσσική Εκμάθηση
- Ψηφιακές Πολιτιστικές Συλλογές

Το ΙΕΛ έχει δημιουργήσει την απαραίτητη υλικοτεχνική υποδομή και το διεπιστημονικό δίκτυο συνεργασιών που επιτρέπει:

- τη δημιουργία ψηφιακού αποθετηρίου δεδομένων και πόρων για την ελληνική γλώσσα που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για ποικίλους σκοπούς (έρευνα, εκπαίδευση, μετάφραση, διάχυση κ.λπ.)
- την προώθηση της διαγλωσσικής έρευνας
- την ανάπτυξη καινοτόμων γλωσσικών και άλλων σημειωτικών τεχνολογιών.

Στον πιο πάνω ιστότοπο, χρήσιμος ο σύνδεσμος Διαδικτυακές εφαρμογές >Φιλολογασία: Μαθαίνω Ελληνικά στο Διαδίκτυο (σειρά μαθημάτων για αρχάριους, με χρήση πολυμέσων και γλώσσα υποστήριξης την αγγλική.

<http://www.xanthi.ilsp.gr/kemeslex/>:

Το ΙΕΛ / Ε.Κ. "Αθηνά" αξιολογεί τα αποτελέσματα των ερευνητικών του δραστηριοτήτων αναπτύσσοντας τεχνολογίες υπό τη μορφή εργαστηριακών πρωτοτύπων, έτοιμες προς χρήση υπηρεσίες, προϊόντα και γλωσσικούς πόρους. Ένα από τα τμήματα του, **Το τμήμα Ηλεκτρονικής Λεξικογραφίας και Γλωσσικών Πόρων** διαθέτει ηλεκτρονικό μορφολογικό λεξικό με φωνητική υποστήριξη, περιέχει πάνω από 80.000 λήμματα, τα οποία στην

ανεπτυγμένη τους μορφή ανέρχονται σε περίπου 2.000.000 διαφορετικούς τύπους. Στο πρόγραμμα οργάνωσης και διαχείρισης του μορφολογικού λεξικού έχουν ενσωματωθεί λειτουργίες ληματοποίησης και μορφολογικής αναγνώρισης, οι οποίες χρησιμοποιούν τη λεξική πληροφορία για αναγνώριση και χαρακτηρισμό των κλιτών μορφών των λέξεων ενός κειμένου και για παραγωγή της κλίσης μιας λέξης. Παράδειγμα εφαρμογής του μορφολογικού λεξικού αποτελεί και το πρόγραμμα ΣΥΜΦΩΝΙΑ, η οποία είναι ένας έξυπνος διορθωτής κειμένων ο οποίος πραγματοποιεί ακόμα και έλεγχο σωστής σύνταξης και απευθύνεται σε κάθε χρήστη ηλεκτρονικού υπολογιστή ο οποίος θέλει το κείμενό του ορθογραφημένο, χωρίς τυπογραφικά λάθη και γραμματικές αβλεψίες.

Επίσης σημαντικό εργαλείο είναι η **Επεξεργασία Πολύγλωσσου Περιεχομένου**, μια εφαρμογή που επιτρέπει τη διαγλωσσική επικοινωνία και συνεργασία, διασφαλίζει στους ομιλητές διαφορετικών γλωσσών ισότιμη πρόσβαση στην κοινωνία της πληροφορίας και παρέχει προηγμένες λειτουργικότητες διαδικτυακών Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών για όλες τις γλώσσες, κινούμενη σε δύο τουλάχιστον άξονες: 1)Μηχανική Μετάφραση και 2)Τεχνολογίες διαχείρισης της πληροφορίας και της γνώσης, συμπεριλαμβανομένης της διαγλωσσικής ανάκτησης πληροφορίας.

- Οι δυνατότητες πολλές: αυτόματος πολύγλωσσικός υποτιτλισμός
- συνδυασμός λεξικών προσεγγίσεων (υποκατάσταση βάσει δίγλωσσων λεξικών) μετάφραση τεχνικών κειμένων
- επεξεργασία μεγάλων παράλληλων σωμάτων κειμένων και αξιοποίησή τους στην αυτόματη δημιουργία δίγλωσσων λεξικών
- βέλτιστη επιλογή μετάφρασης βάσει του περιεχόμενου
- γραμματική μοντελοποίηση της γλώσσας-στόχου για τη βελτίωση της ποιότητας και φυσικότητας της παραγόμενης μετάφρασης

<http://xenesglosses.eu/2012/09/ebook/>

(eBook – Λεξικό της ελληνικής ως ξένης γλώσσας για μαθητές της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης {επιστ. υπεύθυνη Ά. Ιορδανίδου, Παν/μιο Αθηνών 2007})

Το συγκεκριμένο λεξικό αποτελεί και αυτό μέρος του Προγράμματος «Εκπαίδευσης Μουσουλμανοπαίδων» συντάχθηκε βάσει των προδιαγραφών που εκπονήθηκαν για τη σύνταξη ερμηνευτικού παιδαγωγικού λεξικού για τη διδασκαλία της νέας ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας στο πλαίσιο του υποέργου «Δημιουργία λεξικού για εφήβους» του παραπάνου Προγράμματος.

Οι προδιαγραφές συγγραφής του λεξικού (για έντυπη και για ηλεκτρονική μορφή) χρησιμοποιήθηκαν για την ανάπτυξη «Ηλεκτρονικής Λεξικογραφικής Βάσης Δεδομένων» από την εταιρεία πληροφορικής Neurosoft. Στη συγγραφή των λημμάτων και στην καταχώριση στη βάση δεδομένων συμμετείχαν γλωσσολόγοι και εκπαιδευτικοί με ειδικότητα στη λεξικογραφία. Περιλαμβάνει 10.000 περίπου λήμματα. Το λημματολόγιο προέκυψε από συνδυασμό επεξεργασίας α) του λημματολογίου υπαρχόντων λεξικών της νέας ελληνικής που απευθύνονται σε μαθητές του δημοτικού και του γυμνασίου (ως ενδεικτικού για τον ορισμό του «βασικού λεξιλογίου») και β) ηλεκτρονικού σώματος κειμένων, στο οποίο περιλαμβάνονται και τα σχολικά βιβλία.

<http://lyk-therm.ait.sch.gr/ntopiolalies/index.php>

Το διαδικτυακό λεξικό e-Ντοπιολαλιές είναι το αποτέλεσμα μιας προσπάθειας ανάδειξης γλωσσικών ιδιωμάτων (Ντοπιολαλιών) χρησιμοποιώντας τις δυνατότητες της τεχνολογίας, βοηθώντας έτσι το πολύτιμο κομμάτι της πολιτισμικής μας ταυτότητας που συνδέεται με την ιστορία μας και τον πολιτισμό της κάθε γεωγραφικής περιοχής του τόπου μας να παραμείνει ανεξίτηλη στο χρόνο και να είναι προσβάσιμη σε οποιοδήποτε ανεξάρτητα την καταγωγή και την γλώσσα που μιλάει.

<http://alexander-edu.org/εκπαιδευτικό-υλικό/>

(Μέγας Αλέξανδρος – Σχολείο Ελληνικών για Ξένους)

http://www.alexanderedu.org/tragoudwellinika/gr_main.php1 (Τραγουδών ελληνικά)

Το Σχολείο ιδρύθηκε στην Αθήνα το 1972. Λειτουργεί ακόμα στην Θεσσαλονίκη και Χανιά και στην Βουλγαρία , στην Σόφια και στην Φιλιππούπολη. Η ονομασία «Μέγας Αλέξανδρος» δόθηκε για να θυμίζει την μεγάλη εξάπλωση της ελληνικής γλώσσας καθώς αυτός δημιούργησε στην Βαβυλώνα το πρώτο οργανωμένο ελληνικό σχολείο για την διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας σε μη Έλληνες, όπως γράφει ο Πλούταρχος.

Το **Κέντρο ελληνικής γλώσσας -Μέγας Αλέξανδρος** λόγω της διαρκούς ενασχόλησής του με τη **διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης ή ξένης γλώσσας**, ασχολείται και με την **παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού, σε έντυπη μορφή, σε μορφή εκπαιδευτικού λογισμικού και στο Διαδίκτυο.**

Είναι υλικό που αφορά τα **γενικά ελληνικά** (με βασικά και συμπληρωματικά βοηθήματα) και **ειδικά** (όπως επιχειρηματικά, επιστημονικά και τουριστικά ελληνικά με έμφαση σε ειδικές πτυχές της γλώσσας),και **συμπληρωματικό υλικό** (μέσα από τραγούδια ελληνικά και διαδρομές από τα Αρχαία στα Νέα Ελληνικά) μέσα από συνεργασίες με **Πανεπιστήμια, Κλασικά Λύκεια** και άλλους **Εκπαιδευτικούς Οργανισμούς**, στο πλαίσιο Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων.

The screenshot shows the homepage of the 'Μαθαίνω ελληνικά' (I learn Greek) website. At the top, the title 'Μαθαίνω ελληνικά' is displayed in a large, serif font. Below it, there are navigation links for 'Αρχείο' (Archive) and 'About'. A prominent 'Update soon!' message is centered, indicating the blog will be updated soon. Below this message, there are two advertisements: one for 'Simplenote' and another for 'WordAds'. On the right side, there is a sidebar with a 'Καλώς ήρθατε! - Welcome!' message, followed by a 'ΠΡΟΣΦΑΤΑ ΑΡΧΕΙΑ' (Recent Archives) section listing posts from May 2012 and February 2012. Below that is an 'ΑΡΧΕΙΟ' (Archive) section and a 'ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ' (Categories) section with a link to 'Επιλογή κατηγορίας'.

<http://greeklearning.wordpress.com/>

Μαθαίνω Ελληνικά-Το [Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας](#) ιδρύθηκε και λειτουργεί από το 1994 με έδρα τη Θεσσαλονίκη. Είναι Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου, εποπτεύεται απευθείας από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού και συνεργάζεται με τα συναρμόδια Υπουργεία Εξωτερικών. Έχει ως σκοπό την ενίσχυση και προώθηση της ελληνικής γλώσσας εντός και εκτός της Ελλάδας, την οργάνωση της διδασκαλίας της σε αλλοδαπούς και ομογενείς, τη στήριξη των διδασκόντων την ελληνική γλώσσα στο εξωτερικό και στο εσωτερικό και την παραγωγή κάθε μορφής υλικού που θα συντελούσε στην προβολή και διάδοση της ελληνικής γλώσσας.

Τα τέσσερα επιστημονικά τμήματα του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας είναι:

- α) το Τμήμα Λεξικογραφίας,
- β) το Τμήμα Γλωσσολογίας,
- γ) το Τμήμα Στήριξης και Προβολής της Ελληνικής Γλώσσας και
- δ) το Τμήμα Γλώσσας και Λογοτεχνίας.

Τα τμήματα αυτά με τους συνεργάτες τους έχουν αναλάβει την εκπόνηση πληθώρας προγραμμάτων στο χώρο της γλωσσικής εκπαίδευσης. Ένα δείγμα από τα προγράμματα που εκπονούν είναι και το ιστολόγιο αυτό το οποίο δημιουργήθηκε στο πλαίσιο της ενότητας «Διδασκαλία ξένης γλώσσας με Η/Υ» του προγράμματος «Διαδρομές». Το υλικό έχει σχεδιαστεί ως συμπληρωματικό μέσο διδασκαλίας σε συνδυασμό με τα βιβλία «Επικοινωνήστε Ελληνικά 2» για διδασκαλία σε τάξη ενηλίκων ή εφήβων. Αφορά μαθήματα για την εκπαίδευση/κατάρτιση/επιμόρφωση από απόσταση διδασκόντων την ελληνική σε παιδιά και σε ενηλίκους σε όλον τον κόσμο (εκτός Ελλάδος).

Το πρόγραμμα υλοποιείται αποκλειστικά από απόσταση, στην ηλεκτρονική εκπαιδευτική πλατφόρμα: <http://elearning.greek-language.gr/>. Από το 2007 μέχρι τώρα, το ένα πρόγραμμα έγινε σύστημα που αφορά τρία διακριτά προγράμματα που για λόγους αποτελεσματικής οργάνωσης διακρίνονται σε τρεις διαδρομές.

Οι κόκκινες διαδρομές για τη διδασκαλία της ελληνικής ως ξένης γλώσσας, που αφορούν την τηλεκατάρτιση των διδασκόντων την ελληνική γλώσσα ως ξένη, στο εξωτερικό, αποτελούν ένα πρόγραμμα εξειδίκευσης και εμπάθυνας σε ζητήματα διδασκαλίας. Η κόκκινη διαδρομή διαρκεί έντεκα μήνες και αποδίδει

	νομοθετικά προβλεπόμενη διδακτική επάρκεια σε όσους επιτυχώς ολοκληρώσουν την επιμόρφωση.
	Η μπλε διαδρομή για την διδασκαλία σε αλλόγλωσσους στην Ελλάδα, διαρκεί τέσσερις μήνες, αφορά διδάσκοντες στην Ελλάδα και συνιστά μια συνοπτική εκδοχή του πρώτου προγράμματος.
	Η πράσινη διαδρομή αφορά την επιμόρφωση των φοιτητών νεοελληνικών τμημάτων και αποσπασμένους εκπαιδευτικούς και στοχοθετεί την υποστήριξη του συγκεκριμένου κοινού-στόχου.

Greek123
4,730 subscribers

HOME VIDEOS PLAYLISTS COMMUNITY CHANNELS ABOUT

Με λένε

The GX Show! Learn Greek Educational Show for Kids
13,666 views · 1 year ago

The GX Show! Learn Greek with new video from Greek123!
Featuring raps, songs, professional talent, and proven methodology. Completely Immersive Greek Language Learning Experience

For more information email: info@greek123.com

Modern Greek Lesson Dialogues ▶ PLAY ALL

<http://www.youtube.com/user/Papaloizos>:

φιλμάκια για μαθήματα ελληνικής γλώσσας (συγγρ. Θ. Παπαλοΐζου)

<http://www.ellinikiglossa.eu/index.php>

GLOSSA II - Τα ελληνικά ως όχημα για την προώθηση της γλωσσικής ποικιλομορφίας.

Οι εταίροι του παραπάνω προγράμματος:

Action Synergy S.A. (Ελλάδα) - Συντονιστής Προγράμματος, Hellenic Culture Centre - Κέντρο Ελληνικού Πολιτισμού (Ελλάδα), Ελληνικό Μορφωτικό Ινστιτούτο (Μιλάνο), Recherche et Formation Marie Haps asbl (Βέλγιο), University of Murcia (Ισπανία) και το 12 τάξιο Ελληνικό Σχολείο της Ουγγαρίας (Ουγγαρία).

Το πρόγραμμα «**GLOSSA II** –που αφορά στην εκπαίδευση καθηγητών της ελληνικής γλώσσας στη διδασκαλία online» είχε στόχο να χρησιμοποιηθεί η ελληνική γλώσσα ως παράδειγμα για να δημιουργηθεί μια μεθοδολογία που θα είναι χρήσιμη και για άλλες λιγότερο διαδεδομένες ευρωπαϊκές γλώσσες και να οργανώσει την κατάρτιση μέσω πρακτικής εξάσκησης. Άλλος σημαντικός στόχος του προγράμματος είναι η προώθηση της ελληνικής γλώσσας και η αύξηση του αριθμού των σπουδαστών που θα μπορούν να μάθουν την ελληνική εξ αποστάσεως.

Έτσι, σχεδιάστηκε ένα ολοκληρωμένο εξ αποστάσεως μάθημα ελληνικών για το επίπεδο B1, το οποίο είναι ανοικτό σε σπουδαστές από όλο τον κόσμο οι οποίοι θα ήθελαν να συνεχίσουν την μελέτη της ελληνικής διαδικτυακάς.

Η μεθοδολογία κατάρτισης περιλαμβάνει τρεις φάσεις: σεμινάρια δια ζώσης, σεμινάρια σε ηλεκτρονικό περιβάλλον συνδυασμένα με παρακολούθηση διδασκαλίας μαθημάτων εξ αποστάσεως και πρακτική εξάσκηση μέσω διδασκαλίας εξ αποστάσεως σε μαθητές B1 επιπέδου ελληνομάθειας.

Χρήσιμες συνδέσεις της σελίδας:

•Ελληνική Ιστορία, Λογοτεχνία και Μουσική, Χρήσιμα Εργαλεία, Ελληνική Τηλεόραση, Ραδιοφωνία, Εφημερίδες, Λεξικά, Blog για την Ελληνική Γλώσσα, E-Books στα Ελληνικά, Ελληνικά Ηλεκτρονικά Βιβλιοπωλεία, Εκπαιδευτικά Υλικά, Εξετάσεις για την Πιστοποίηση της Ελληνομάθειας, κλπ.

<http://www.prasinipriza.com>

Πράσινη Πρίζα. Φτιαγμένο από μητέρα παιδιών με μαθησιακές δυσκολίες με δίπλωμα διδασκαλίας για παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες/ δυσλεξία και φοιτήτρια διδακτορικού στην εκπαίδευση, με κατεύθυνση Curriculum & Instruction. Περιέχει εκπαιδευτικό υλικό δημοτικού και σχολικά βοηθήματα δημοτικού (φιλμάκια για κανόνες ορθογραφίας, ασκήσεις, γλωσσικά παιχνίδια, κατασκευές, σταυρόλεξα , κρυπτόλεξα, ηλεκτρονικά λεξικά, ελληνικό ορθογράφο κ.ά.) για παιδιά με ή χωρίς μαθησιακές δυσκολίες / δυσλεξία/ ελλειμματική προσοχή/ διάσπαση προσοχής/ αυτισμό / ΔΕΠΥ.

http://online.eduportal.gr/a_online_glossa.htm (Ελληνική! Πύλη Παιδείας): online ασκήσεις γραμματικής και ορθογραφίας

http://hellonet.teithe.gr/GR/aboutgreece_gr.htm

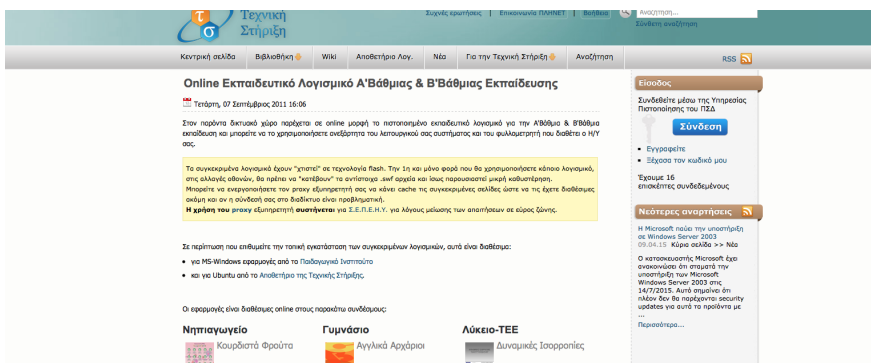
Το πρόγραμμα του Τ.Ε.Ι.Θεσ/νίκης - πρόγραμμα LINGUA "HELLONET" σκοπό έχει να βοηθήσει τους αλλοδαπούς κυρίως φοιτητές που θέλουν να σπουδάσουν στην χώρα μας ή να την επισκεφτούν στα πλαίσια κάποιου Ευρωπαϊκού προγράμματος ανταλλαγών, να:

- α) διδαχθούν την Ελληνική γλώσσα από απόσταση πριν πάρουν μέρος σε κάποιο πρόγραμμα ανταλλαγών και
- β) να έχουν διαθέσιμη μία πηγή συστηματικής πληροφόρησης που να αφορά τα Ελληνικά πανεπιστήμια, την Ελλην. ακαδημαϊκή ζωή και κουλτούρα.

Ο κόμβος HELLO Net (Hellenic Enjoyable Language Learning On the Net) κατασκευάστηκε με σκοπό να παρέχει:

- α) εκπαιδευτικό υλικό εντατικών μαθημάτων Ελληνικών για αρχάριους, κατάλληλο για εφαρμογή σε μαθήματα από απόσταση μέσω του Διαδικτύου, με υποστήριξη πολυμέσων (κείμενο, ήχος, βίντεο), ενώ γίνεται χρήση και άλλων προσφερόμενων υπηρεσιών του διαδικτύου όπως ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, τηλε-συνεδρίαση κλπ
- β) κόμβο στο διαδίκτυο (HELLO Net web site) όπου οι ενδιαφερόμενοι έχουν τη δυνατότητα να πάρουν πληροφορίες για τα Ελληνικά Εκπαιδευτικά ιδρύματα και την Ελλάδα και τον πολιτισμό της εν γένει.

Το συγκεκριμένο πρόγραμμα προωθεί τη γνώση των γλωσσών και της κουλτούρας, και την Ευρωπαϊκή διάσταση στην εκπαίδευση, τις εκπαιδευτικές ανταλλαγές, προωθεί την εκπαίδευση από απόσταση, τη διάχυση των πληροφοριών και τη χρήση των νέων τεχνολογιών στη διδασκαλία των γλωσσών.

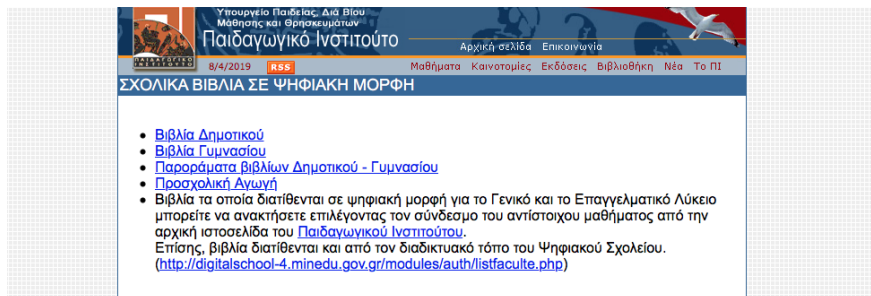

<http://ts.sch.gr/software>

Online Εκπαιδευτικό Λογισμικό Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

<http://ts.sch.gr/repo/online-packages/gym-i-exelixi-tisellinikis-glossas-a/data/>

Το Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο παρέχει μια σειρά δικτυακών υπηρεσιών σε όλη την εκπαιδευτική κοινότητα, σχολεία, διοικητικές μονάδες, εκπαιδευτικούς, διοικητικό προσωπικό και μαθητές στο πλαίσιο της ενότητας «Νηρηίδες» του έργου ΠΛΕΙΑΔΕΣ αναπτύχθηκε και το παρόν εκπαιδευτικό υλικό με τίτλο «Η εξέλιξη της ελληνικής γλώσσας Α'» (Μάρτιος 2007). Περιλαμβάνει 16 εκπαιδευτικά σενάρια, από τα οποία 11 απευθύνονται σε μαθητές Γυμνασίου και 5 σε μαθητές Λυκείου. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα κεφάλαια: Ελληνικές λέξεις σε ξένες γλώσσες, Λέξεις με κοινές ρίζες σε διάφορες γλώσσες, Ευχές και παροιμίες με νοηματική και συντακτική, αντιστοιχία σε διάφορες γλώσσες. Το υλικό μπορεί να χρησιμοποιηθεί κατά την ώρα του μαθήματος της Νεοελληνικής και της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας. Το εκπαιδευτικό πακέτο περιλαμβάνει δύο εγχειρίδια, ένα για τον καθηγητή και ένα για το μαθητή. Ο καθηγητής μπορεί να προσαρμόσει τα σενάρια στις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των μαθητών του, αφαιρώντας, προσθέτοντας ή τροποποιώντας τις δραστηριότητες που περιλαμβάνονται σε κάθε σενάριο.

<http://www.pi-schools.gr/books/>

Το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (Π.Ι.) ως ανεξάρτητη δημόσια υπηρεσία, ιδρύθηκε το 1964 και από το 2012 ως **ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ (Ι.Ε.Π.)** και είναι ο παλαιότερος ερευνητικός και συμβουλευτικός φορέας σε ζητήματα παιδείας και εκπαιδευτικής πολιτικής. Παρέχει μεταξύ άλλων, σχολικά βιβλία σε ψηφιακή μορφή (Δημοτικού & Γυμνασίου): βιβλία Γλώσσας, Γραμματικής, Λεξικά κ.ά.

Οι αρμοδιότητες γενικά του είναι:

- Η έρευνα και η μελέτη θεμάτων της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της εκπαιδευτικής πράξης.
- Η επεξεργασία και υποβολή προτάσεων για θέματα Πρωτοβάθμιας, Δευτεροβάθμιας, Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Επιμόρφωσης και Αξιολόγησης, Ποιότητας της Εκπαίδευσης και Ειδικής Αγωγής
- Η δημιουργία προγραμμάτων επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών καθώς και η αξιολόγησή τους.
- Η εισήγηση για τη συγγραφή βιβλίων για τους μαθητές και τους εκπαιδευτικούς, καθώς και η λήψη μέτρων για τη βελτίωση των μεθόδων της διδακτικής πράξης και γενικότερα του εκπαιδευτικού έργου.

The screenshot shows the homepage of the Cyprus Pedagogical Institute. At the top, there are logos for the Ministry of Education and Culture and the Pedagogical Institute. The main navigation bar includes links for 'Webmail', 'Προσωπικό ΠΙ', 'Χάρτης Ιστοσελίδας', 'Αποστολή', and 'Επικοινωνία'. The date is '8 Απριλίου 2019'. A dropdown menu is open, showing 'Τομέας Επιμόρφωσης', 'Τομέας Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας', and 'Τομέας Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας'. The main content area features a blue header for 'Αναβάθμιση Διοικητικού Περιβάλλοντος Εγγραφών' (Improvement of Administrative Registration Environment). Below this, there is a section titled 'Περισσότερες πληροφορίες' (More information) with a sub-heading 'Εγκύκλιος ημερομηνίας 5.12.2018 | Ανακοίνωση ημερομηνίας 1.2.2019'. The text discusses the submission of electronic portfolios by teachers and the implementation of a new system. There are also social media icons for Facebook and Twitter, and a calendar for April 2019.

<http://www.pi.ac.cy>

Στην ιστοσελίδα του **Παιδαγωγικού Ινστιτούτου Κύπρου** παρέχει πλειάδα δράσεων και προγραμμάτων που στόχο έχουν την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών όλων των βαθμίδων, προδημοτική, δημοτική, μέση και τεχνική με προγράμματα, εκπαιδευτικό υλικό, επιμορφωτικό υλικό, δράσεις, σεμινάρια και Πρόγραμμα Ταχύρρυθμης Εκπαίδευσης της Ελληνικής. Απώτερος στόχος του Τομέα Επιμόρφωσης είναι η ενίσχυση και στήριξη των σχολικών μονάδων μέσα από την επιμόρφωση και την ανάπτυξη των εκπαιδευτικών και των στελεχών της εκπαίδευσης.

The screenshot shows the homepage of the Ministry of Education and Culture. At the top, there are logos for the Ministry and the website address 'www.moec.gov.cy'. The main navigation bar includes links for 'Εκπαιδευτικό Σύστημα', 'Υπηρεσίες', 'Ανεξάρτητες Υπηρεσίες', and 'Επικοινωνία'. There is a search bar with the text 'Google Προσάρμα'. Below the navigation bar, there are several sections: 'Γραφείο Υπουργού', 'Γραφείο Γενικής Διευθύντριας', 'Ενημέρωση', 'Ενημερωτικό Δελτίο', 'Ετήσιες Εκθέσεις', 'Πρακτικά - Αποφάσεις Προσφορών', and 'ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ'. On the right side, there is a section titled 'Νέο Πρόλογιο Πρόγραμμα' and 'Υποτροφίες για σπουδές Χορήγηση υποτροφιών για σπουδές στην Κύπρο και στο εξωτερικό'. There is also a link for 'Education in Cyprus A guide to Education in Cyprus (9 Languages)'.

<http://www.moec.gov.cy/>

Ο ιστότοπος του **Υπουργείου Παιδείας Κύπρου** εκτός των άλλων, ενημερώνει παρέχοντας πρόσβαση σε ανακοινώσεις, εγκυκλίους, ενημερωτικά δελτία, ετήσιες εκθέσεις και στατιστικά στοιχεία. Παράλληλα προσφέρει πληροφορίες για διάφορα εκπαιδευτικά προγράμματα αλλά και πρόσβαση σε εκπαιδευτικό υλικό για όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης. Ακόμα αναγνωρίζει και φροντίζει για την διασφάλιση της ισότιμης συμμετοχής και τα δικαιώματα όλων των παιδιών στην εκπαίδευση, μέσω της σχετικής Νομοθεσίας, παρέχοντάς τους όλες τις ευκαιρίες

για ισότιμη εκπαίδευση και αποκατάσταση, προκειμένου να αναπτύξουν τις δυνατότητές τους στον μέγιστο δυνατό βαθμό.

Ακόμα υπάρχουν Επιμορφωτικά Κέντρα τα οποία οργανώνουν δωρεάν, σε Ιδρύματα, Στέγες Ενηλίκων, Κέντρα Φροντίδας Ηλικιωμένων κ.ά., ειδικές ομάδες στις οποίες φοιτούν αναλφάβητοι, άτομα με ειδικές ανάγκες, ανάπηροι, εγκλωβισμένοι, κατάδικοι, ψυχικά ασθενείς και άτομα Τρίτης Ηλικίας. Επίσης, προσφέρουν δωρεάν μαθήματα εκμάθησης της Ελληνικής γλώσσας σε παιδιά επαναπατρισθέντων Κυπρίων και παλιννοστούντων και σε Τουρκοκύπριους, καθώς και δωρεάν μαθήματα εκμάθησης της Τουρκικής γλώσσας σε Ελληνοκύπριους.

<http://www.ekt.org.cy/index.php?pageid=76>

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού Κύπρου μέσω Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου-ΕΚΤ- (το οποίο είναι ένα από τα τέσσερα Διαρθρωτικά Ταμεία της Ε.Ε) υλοποίησαν το συγκεκριμένο πρόγραμμα επιμόρφωσης για την εκμάθηση της Ελληνικής Γλώσσας σε μετανάστες και άλλους ξενόγλωσσους κατοίκους της Κυπριακής Δημοκρατίας. Το όνομα του προγράμματος είναι «**Μάθε Ελληνικά και ζήσε στη Κύπρο**» έχουν δικαίωμα συμμετοχής άτομα ηλικίας 15 ετών και άνω τα οποία κατοικούν στις ελεγχόμενες από την Κυπριακή Δημοκρατία περιοχές και στόχο έχει την άρση του κοινωνικού αποκλεισμού, καθώς και την ενίσχυση της κοινωνικής και οικονομικής συνοχής και τη διεύρυνση της αγοράς εργασίας. Οι νέες δεξιότητες που θα αποκτήσουν όσοι παρακολουθήσουν το πρόγραμμα, θα τους επιτρέψουν να έχουν ισότιμη συμμετοχή στην επικοινωνία με τον τοπικό πληθυσμό, με το επαγγελματικό περιβάλλον, τα πολιτικά, πολιτιστικά και κοινωνικά δρώμενα της χώρας.

Η κατανομή της διδακτέας ύλης γίνεται σε τρία επίπεδα:

- Α΄ επίπεδο: άτομα που είναι αρχάριοι ή κατέχουν ελάχιστες γνώσεις.
- Β΄ επίπεδο: άτομα που κατέχουν βασικές δεξιότητες χρήσης του προφορικού και γραπτού λόγου.
- Γ΄ επίπεδο: άτομα που μπορούν να επικοινωνούν ικανοποιητικά χρησιμοποιώντας το γραπτό και προφορικό λόγο.

Κατεβάστε τα εγχειρίδια και διαβάστε τις οδηγίες για τη σωστή διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας

Αλφαβητάρι

Όπως όλοι/ες γνωρίζουμε, σκοπός της γλωσσικής αγωγής στο νηπιαγωγείο και την πρώτη τάξη του Δημοτικού είναι καταρχάς η προσφορά κατάλληλων εμπειριών μέσα από τα ενδιαφέροντα και τις ικανότητες των παιδιών, έτσι ώστε αυτά να αποκτήσουν την

https://www.alfavita.gr/ekpaideysi/237241_ekpaideytiko-yliko-gia-ti-didaskalia-tis-ellinikis-os-xenis-glossas - Εκπαιδευτικό υλικό για τη διδασκαλία της ελληνικής ως ξένης γλώσσας.

Ένα ταξίδι με τα γράμματα Το αλφαβητάρι αυτό έχει σχεδιαστεί για τα παιδιά της διασποράς τα οποία διδάσκονται τα ελληνικά ως ξένη γλώσσα στην 1η τάξη του Δημοτικού.

Για την διαμόρφωσή του, λήφθηκαν υπόψη οι ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των παιδιών, το φυσικό και πολιτισμικό περιβάλλον μέσα στο οποίο ζουν και αναπτύσσονται, όπως και το φυσικό και πολιτισμικό περιβάλλον της Ελλάδας, το γνωστικό επίπεδο των παιδιών το οποίο συνάδει με τη βιολογική τους ηλικία, την υπάρχουσα γνώση τους σχετικά με τα γράμματα του αλφαβήτου στην πρώτη τους γλώσσα. Στόχος του είναι μέσα από τη χρήση εικόνων και σκίτσων ειδικά σχεδιασμένων, τα παιδιά να έχουν τη δυνατότητα αναγνώρισης και διάκρισης των ήχων (φθόγγων), των γραμμάτων και της αποκωδικοποίησής τους.

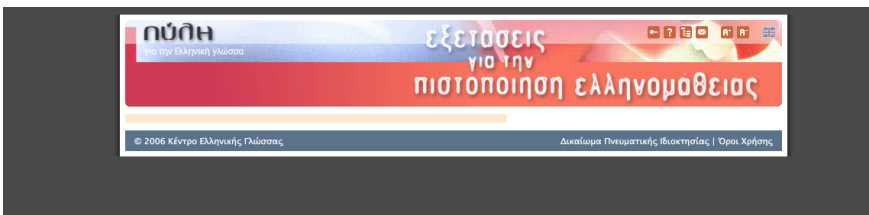
Το αλφαβητάρι έχει 4 ενότητες και κάθε ενότητα **απαρτίζεται από 5 στάδια:**

- α. μαθαίνουμε το κάθε γράμμα Κεφαλαίο και Πεζό
- β. μαθαίνουμε συνδυασμούς φωνηέντων και συμφώνων
- γ. αναγνωρίζουμε τα γράμματα που έχουμε μάθει
- δ. γράφουμε
- ε. τονίζουμε

Και η δομή κάθε ενότητας ακολουθεί τις τέσσερις επικοινωνιακές δεξιότητες:

Κατανόηση προφορικού λόγου, παραγωγή προφορικού λόγου, κατανόηση γραπτού λόγου, παραγωγή γραπτού λόγου.

ΓΙΑ ΔΙΑΓΝΩΣΗ - ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΕΛΛΗΝΟΜΑΘΕΙΑΣ :

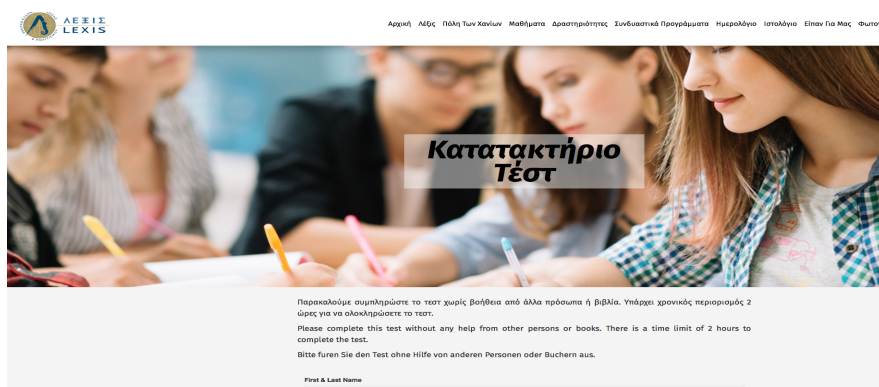
(α) <http://www.greek-language.gr/greekLang/certification/13.html>

Η Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα σε συνεργασία με το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας έχει ως σκοπό την ενίσχυση και προώθηση της ελληνικής γλώσσας εντός και εκτός της Ελλάδας, την οργάνωση της διδασκαλίας της σε αλλοδαπούς και ομογενείς, τη στήριξη των διδασκόντων την ελληνική γλώσσα στο εξωτερικό και στο εσωτερικό και την παραγωγή κάθε μορφής υλικού που θα συντελούσε στην προβολή και διάδοση της ελληνικής γλώσσας.

Εκτός των άλλων, ενημερώνει τόσο για το πιστοποιητικό ελληνομάθειας όσο και για όλες τις κατηγορίες εξετάσεων ελληνομάθειας του Κ.Ε.Γ , τον κρατικό τίτλο πιστοποίησης της ελληνομάθειας και την χρησιμότητα και χρηστικότητα του, για εξετάσεις ελληνομάθειας που διοργανώνονται από άλλους φορείς, παρέχει δείγματα των εξεταστικών θεμάτων κλπ. .

Ένα από τα επιστημονικά τμήματα του ΚΕΓ το Τμήμα Στήριξης και Προβολής της Ελληνικής Γλώσσας, ασχολείται με τη διοργάνωση των εξετάσεων πιστοποίησης επάρκειας της ελληνομάθειας, εκπονεί ερευνητικά προγράμματα για τη διδασκαλία της

ελληνικής ως ξένης/δεύτερης γλώσσας, παρέχει υποστηρικτικό υλικό, θεωρητικό και πρακτικό, για τη διδασκαλία της ελληνικής ως ξένης και ως δεύτερης γλώσσας, δίνει κατευθυντήριες γραμμές για τη σύνδεση των Εξετάσεων Πιστοποίησης Επάρκειας της Ελληνομάθειας με τη διδασκαλία, για την ανάπτυξη προγραμμάτων σπουδών εκμάθησης της ελληνικής, παρέχει αξιόπιστες πληροφορίες για τις εξετάσεις πιστοποίησης της ελληνομάθειας, διαθέτει χώρο για δημόσια ανταλλαγή απόψεων μεταξύ διδασκόντων.

The screenshot shows the Lexis website header with the logo and navigation menu. Below the header is a photograph of students in a classroom. Overlaid on the photo is a white box with the text 'Κατατακτήριο Τέστ'. Below the photo, there is a text box with instructions in Greek, English, and German, and a 'First & Last Name' label.

Αρχική Λέξι Πόλη των Χανίων Μαθήματα Δραστηριότητες Συνδυαστικά Προγράμματα Ημερολόγιο Ιστολόγιο Είπαν Για Μας Φιλοσοφία

Κατατακτήριο Τέστ

Παρακαλούμε συμπληρώστε το τεστ χωρίς βοήθεια από άλλα πρόσωπα ή βιβλία. Υπάρχει χρονικός περιορισμός 2 ώρες για να ολοκληρώσετε το τεστ.
Please complete this test without any help from other persons or books. There is a time limit of 2 hours to complete the test.
Bitte furen Sie den Test ohne Hilfe von anderen Personen oder Buchern aus.

First & Last Name

<http://www.lexis.edu.gr/el/placement-test>

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας και Πολιτισμού «Λέξις»: κατατακτήριο τεστ

Το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας και Πολιτισμού «Λέξις» λειτουργεί στα Χανιά από το 2000, και προσφέρει προγράμματα σε ενήλικες κάθε εθνικότητας που θέλουν να μάθουν τη Νέα Ελληνική γλώσσα, να βελτιώσουν ή να τελειοποιήσουν τη γνώση τους, και ταυτόχρονα να γνωρίσουν την Ελλάδα μέσω ζωντανών διδακτικών μεθόδων. Χρησιμοποιούν **μέθοδο διδασκαλίας** η οποία είναι σύγχρονης αντίληψης, ευχάριστη και ζωντανή. Οι εικόνες, η μουσική, το γλωσσικό παιχνίδι και η δραματοποίηση έχουν τον πρωταρχικό ρόλο. Τα προγράμματα απευθύνονται σε:

- ξένους που αγαπούν την Ελλάδα και την επισκέπτονται συχνά
- ξένους που ζουν και εργάζονται για μεγαλύτερο ή μικρότερο διάστημα στην Ελλάδα
- φοιτητές και καθηγητές σχολείων και πανεπιστημίων του εξωτερικού οι οποίοι σπουδάζουν ή διδάσκουν Αρχαία ή Νέα Ελληνικά, Ελληνική ιστορία και πολιτισμό

- ομογενείς του εξωτερικού
- μεταφραστές και διερμηνείς που ασχολούνται ή θέλουν να ασχοληθούν επαγγελματικά με την ελληνική γλώσσα
- κάθε άλλο ενδιαφερόμενο.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΡΑΤΙΚΑ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΑ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ

Ομοσκόπιο | Ενημέρωση | Επικοινωνία

ΚΡΑΤΙΚΑ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΑ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ
Εξεταστικά Δοκίμια και Λύσεις Εξεταστικών Δοκιμίων

ΕΛΛΗΝΙΚΑ

2018	Θέματα	Λύσεις
Τίτλος Μαθήματος		
Ελληνικά σε Συνόμιλλους Επίπεδο 1	[2]	[3]
Ελληνικά σε Συνόμιλλους Επίπεδο 2	[2]	[3]
Ελληνικά σε Συνόμιλλους Επίπεδο 3	[2]	[3]
Ελληνικά σε Συνόμιλλους Επίπεδο 4	[2]	[3]
Ελληνικά σε Συνόμιλλους Επίπεδο 5	[2]	[3]
Ελληνικά σε Συνόμιλλους Επίπεδο 6	[2]	[3]

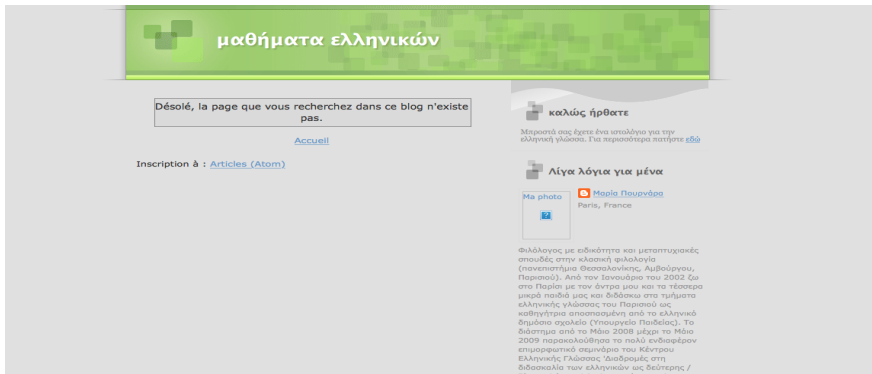
2019	Θέματα	Λύσεις
Τίτλος Μαθήματος		
Ελληνικά σε Συνόμιλλους Επίπεδο 1	[2]	[3]
Ελληνικά σε Συνόμιλλους Επίπεδο 2	[2]	[3]
Ελληνικά σε Συνόμιλλους Επίπεδο 3	[2]	[3]
Ελληνικά σε Συνόμιλλους Επίπεδο 4	[2]	[3]
Ελληνικά σε Συνόμιλλους Επίπεδο 5	[2]	[3]
Ελληνικά σε Συνόμιλλους Επίπεδο 6	[2]	[3]

2020	Θέματα	Λύσεις
Τίτλος Μαθήματος		
Ελληνικά σε Συνόμιλλους Επίπεδο 1	[2]	[3]
Ελληνικά σε Συνόμιλλους Επίπεδο 2	[2]	[3]
Ελληνικά σε Συνόμιλλους Επίπεδο 3	[2]	[3]
Ελληνικά σε Συνόμιλλους Επίπεδο 4	[2]	[3]
Ελληνικά σε Συνόμιλλους Επίπεδο 5	[2]	[3]
Ελληνικά σε Συνόμιλλους Επίπεδο 6	[2]	[3]

http://www.moec.gov.cy/ki/greek_papers.html

Ο ιστότοπος του Υπουργείου Παιδείας Κύπρου σε συνεργασία με τα Κρατικά Ινστιτούτα Επιμόρφωσης διαθέτει εξεταστικά δοκίμια και λύσεις εξεταστικών δοκιμίων ανάλογα με το επίπεδο του ενδιαφερόμενου, όπως ακολουθούν:

- Α΄ επίπεδο: άτομα που είναι αρχάριοι ή κατέχουν ελάχιστες γνώσεις
- Β΄ επίπεδο: άτομα που κατέχουν βασικές δεξιότητες χρήσης του προφορικού και γραπτού λόγου
- Γ΄ επίπεδο: άτομα που μπορούν να επικοινωνούν ικανοποιητικά χρησιμοποιώντας το γραπτό και προφορικό λόγο

<http://maria-ellinikiglossa.blogspot.com/2009/07/blogpost.html>:

Ο συγκεκριμένος ιστότοπος φτιαγμένος, με αγάπη από μια Φιλολόγο η οποία ζει και εργάζεται στο Παρίσι με την οικογένειά της, έχει σαν στόχο να τροφοδοτεί με επιπλέον διδακτικό υλικό για την ελληνική γλώσσα τους μαθητές της. Υπάρχει υλικό αλλά και διάφορα τεστ για μεσαίου επιπέδου μαθητές 12 - 14 ετών (A2, B1).

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΛΟΓΙΣΜΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΩΣ Γ2/ΞΓ

Φιλογλωσσία: Δωρεάν έκδοση της σειράς φιλοξενείται στο Διαδίκτυο: www.xanthi.ilsp.gr/filog, με τίτλο **Μαθαίνω Ελληνικά στο Διαδίκτυο**. Σχεδιάστηκε και εκπονήθηκε από το ΙΕΛ / Ε.Κ. "Αθηνά" στο πλαίσιο του προγράμματος "ΔΙΑΛΟΓΟΣ" της [Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας](#).

Ένα εισαγωγικό εκπαιδευτικό λογισμικό πολυμέσων για την εκμάθηση της Ελληνικής ως ξένης γλώσσας η οποία απευθύνεται σε αρχάριους, και υποστηρίζεται από 6 γλώσσες εμπεριέχει πλούσιο οπτικοακουστικό υλικό, που επιτρέπει τη γνωριμία του χρήστη με διάφορες πτυχές του Ελληνικού πολιτισμού. Υποστηρίζεται από σύγχρονα εργαλεία γλωσσικής τεχνολογίας, τα οποία επιτρέπουν στον χρήστη να ηχογραφήσει τη φωνή του και να την συγκρίνει με αυτή του φυσικού ομιλητή, να ακούσει την προφορά οποιασδήποτε ελληνικής λέξης με συνθετική φωνή και να δει πώς κάθε λέξη μεταγράφεται φωνητικά σύμφωνα με το Διεθνές Φωνητικό Αλφάβητο (IPA). Όταν αναζητήσει κανείς οποιαδήποτε ελληνική λέξη εμφανίζεται μέσα στο πρόγραμμα στο ενσωματωμένο δίγλωσσο ηλεκτρονικό λεξικό, και παρέχει πληροφορίες όσο αφορά το λήμμα, την μετάφρασή του, καθώς και χρηστικά παραδείγματα, τόσο στην Ελληνική όσο και στην γλώσσα υποστήριξης.

Κάθε διδακτική ενότητα αποτελείται από τα εξής επίπεδα:

- τον διάλογο (που υποστηρίζεται από βίντεο με τη συμμετοχή φυσικών ομιλητών),
- το λεξιλόγιο (που διακρίνεται σε βασικό και πρόσθετο),
- τη γραμματική και
- τις χρήσιμες εκφράσεις.

<http://www.ilsp.gr/ipptois/greeklang.html>

Τα λογισμικά Ένας ιπτότης στο κέστρο των γραμμάτων (αρχάριο και μέσο επίπεδο) και Ένας ιπτότης στο κέστρο των λέξεων (μέσο και προχωρημένο επίπεδο), τα οποία υλοποίησε το ΙΕΛ στο πλαίσιο του Προγράμματος «Εκπαίδευση Μουσουλμανοπαίδων 1997-2000» απευθύνονται στους μαθητές των μειονοτικών δημοτικών σχολείων της Θράκης και καλύπτουν το εισαγωγικό, το μέσο και το προχωρημένο επίπεδο γλωσσομάθειας.

Οι επιμέρους ενότητες περιλαμβάνουν: α) κείμενο, β) λεξιλόγιο, γ) ασκήσεις κατανόησης γραπτού λόγου, δ) γραμματικές και λεξιλογικές ασκήσεις και ε) ασκήσεις παραγωγής γραπτού λόγου και συνοδεύονται από λεξιλόγιο, το οποίο περιλαμβάνει τις βασικότερες λέξεις του κειμένου και τη μετάφρασή τους στα Τουρκικά. Στόχο έχουν την ανάπτυξη της δεξιότητας της κατανόησης γραπτού λόγου των μαθητών, μέσα από κείμενα, ασκήσεις γραμματικής, λεξιλογικές και φωνολογικές .

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΛΙΜΑΚΙΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Οικονομία | Συνδέσεις | Ανακινώσεις | Επικοινωνία

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

- Αγγλικά
- Αγωγή Υγείας
- Γεωγραφία
- Ελληνικά
- Διαθεματικά
- Εικαστικές Τέχνες
- Επικοινωνία
- Φθισκευτικά
- Ιστορία
- Λογοτεχνία
- Μαθηματικά
- Μουσική
- Περιβαλλοντική Εκπαίδευση / Εκπαίδευση για την Κοινωνία Ανάπτυξη Σχεδιασμός &
- Τεχνολογία - Ψηφιακές Τεχνολογίες
- Φυσικές Επιστήμες

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΛΟΓΙΣΜΙΚΑ

ΛΟΓΟΝΟΣΤΗΣΗ

Γενική Περιγραφή Προγράμματος

Γενικά Στοιχεία

1	Όνομα Προγράμματος	Λογονόστηση
2	Είδος Προγράμματος	Κλειστό
3	Μόθμη	Γλώσσα
4	Τάξη/εις	Α' - ΣΤ'
5	Θεματολόγιο	Σύνταξη, Γραμματική, Ορθογραφία, Λεξιλόγιο για παιδιά με μητρική γλώσσα τη Ρωσική

Γενική Περιγραφή Προγράμματος

Το πρόγραμμα Λογονόστηση έχει ως σκοπό την ενισχυτική διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας σε μαθητές με μητρική γλώσσα τη ρωσική και δεύτερη γλώσσα την ελληνική.

<http://www.schools.ac.cy/klimakio/logismika/logonostisi.html>

Λογονόστηση, σχεδιασμένο για τη διδασκαλία της Ελληνικής σε παιδιά επαναπατρισθέντων ομογενών από την πρώην Σοβιετική Ένωση που έχουν την Ελληνική ως δεύτερη γλώσσα – με γλώσσα υποστήριξης τη Ρωσική και δυνατότητα πρόσβασης σε ελληνορωσικό λεξικό ενσωματωμένο στη βάση δεδομένων (I.E.A.).

Το συγκεκριμένο λογισμικό έχει την δυνατότητα να καταγράφει τις δραστηριότητες τις οποίες έχει κάνει ο κάθε μαθητής καθώς επίσης και τις επιδόσεις του.

Υπάρχουν βασικά τέσσερις κατηγορίες δραστηριοτήτων: Διάλογοι, Εκφράσεις, Γραμματική και Ορθογραφία.

Οι Διάλογοι που υπάρχουν στο πρόγραμμα μπορούν να επεξεργαστούν με μια μεγάλη ποικιλία δραστηριοτήτων που χωρίζονται σε τέσσερις διαφορετικές προσεγγίσεις: τη νοηματική, τη λεξιλογική, τη γραμματικοσυντακτική και τα παράλληλα κείμενα.

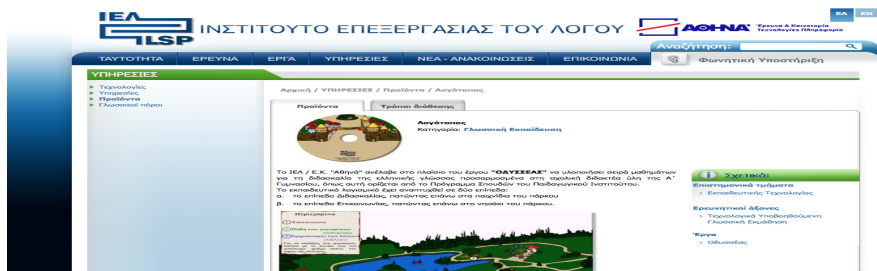
Η επιλογή των Εκφράσεων, της Γραμματικής και της Ορθογραφίας οδηγεί σε σειρά δραστηριοτήτων που έχουν να κάνουν με εκφράσεις, γραμματικά φαινόμενα και ορθογραφία λέξεων αντίστοιχα που ακούστηκαν στους διάλογους του προγράμματος.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΛΟΓΙΣΜΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΩΣ ΜΗΤΡΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ (Γ1) - {ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΙΜΑ ΓΙΑ ΤΗ Γ2}:

<http://www.schools.ac.cy/klimakio/logismika/logomathia.html>

(Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.)

Λογομάθεια : για διδασκαλία της Ελληνικής ως μητρικής γλώσσας - απευθύνεται σε μαθητές Δημοτικού και Γυμνασίου (Ι.Ε.Λ.). Το πρόγραμμα αποτελείται από 12 ενότητες στις οποίες κατανέμεται η διδακτέα ύλη. Η πρώτη ενότητα είναι εισαγωγική και η τελευταία επαναληπτική. Οι υπόλοιπες δέκα ενότητες διαχωρίζονται σε τέσσερις υποενότητες: σύνταξη, γραμματική, ορθογραφία, λεξιλόγιο. Κάθε υποενότητα αποτελείται από το διδακτικό μέρος και μέρος με ασκήσεις με δυνατότητα παροχής βοήθειας και ανατροφοδότησης μέσω μιας χαρακτηριστικής φιγούρας, τον «Αναξιμάνδρο» και με την βοήθεια πολλαπλών συνδυασμών ήχου, εικόνας, κειμένου και βίντεο. Παρέχεται επίσης δυνατότητα αξιολόγησης και επιβράβευσης με ηλεκτρονικά βραβεία πολιτιστικού περιεχομένου μέσα από τη μουσική, την ποίηση, τη ζωγραφική, τη μυθολογία, το παιδικό τραγούδι και τη ξενάγηση στα ελληνικά νησιά.

<http://www.logotopos.gr/start.htm>

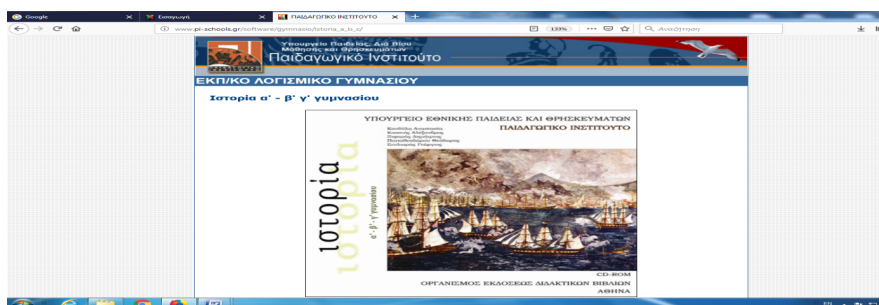
Λογότοπος: Είναι μια σειρά μαθημάτων για την διδασκαλία της Ελληνικής Γλώσσας προσαρμοσμένα στη σχολική διδακτέα ύλη της Α΄ Γυμνασίου. σε δύο επίπεδα:

1. το επίπεδο Διδασκαλίας (πατώντας επάνω στα παιχνίδια του πάρκου) όπου ο χρήστης έχει τη δυνατότητα πρόσβασης σε 3 διδακτικές προσεγγίσεις για τη μελέτη κάθε γλωσσικού φαινομένου: την έρευνα, την θεωρία και τις Ασκήσεις που έχουν τη μορφή

παιχνιδιών ενταγμένων στο σκηνικό του πάρκου της γλώσσας, για την εμπέδωση της διδαχθείσας ύλης.

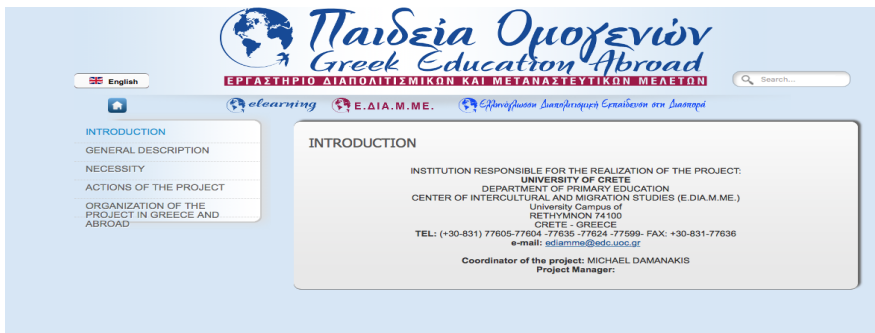
2. το επίπεδο Επικοινωνίας (πατώντας επάνω στο νησάκι του πάρκου) όπου στόχος του προγράμματος είναι η διασχολική και ενδοσχολική επικοινωνία των μαθητών για την εκπόνηση συνθετικών εργασιών και η εμπλοκή τους σε διάφορες δραστηριότητες (κυνήγι ερωτήσεων, ανταλλαγή απόψεων κ.λπ.) με αφορμή τις θεματικές περιοχές των κειμένων διδασκαλίας.

ΨΗΦΙΑΚΟΙ ΔΙΣΚΟΙ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ (ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΙΜΟΙ ΣΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΩΣ Γ1/Γ2/ΞΓ):

<http://www.pischools.gr/software/gymnasio/>

Από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Ελλάδας –**Ιστορία α', β', γ' Γυμνασίου**, το οποίο είναι διαθέσιμο και ηλεκτρονικά. Το διδακτικό υλικό της εφαρμογής καλύπτει το σύνολο της ύλης του μαθήματος στο Γυμνάσιο που αποτελείται από 8 αυτοτελείς ενότητες, με πληθώρα διαδραστικών εφαρμογών, τρισδιάστατων απεικονίσεων και συνδέσμων τα οποία βοηθούν τα παιδιά στην ευκολότερη κατανόηση και εμπέδωση της ύλης.

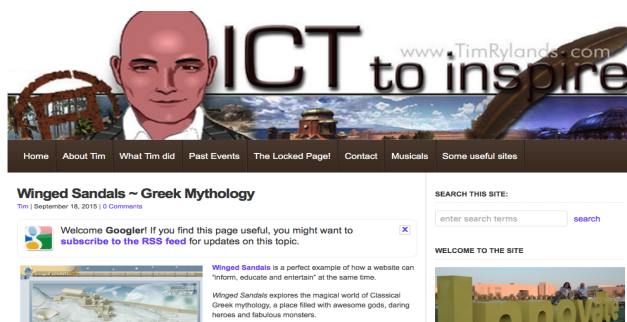

<http://www.ediamme.edc.uoc.gr/diaspora/index.php?yliko>

Το Εργαστήρι Διαπολιτισμικών και Μεταναστευτικών Μελετών του Παν/μιου Κρήτης διαθέτει ηλεκτρονικά τις «Ιστοριοδρομίες 1 και 2» και το «Στη μυθοχώρα με τα φτερά του Πήγασου».

Οι Ιστοριοδρομίες 1 είναι ένα εγχειρίδιο που αναφέρεται στην Ιστορία της Ελλάδος και των Ελλήνων κατά τα αρχαία και βυζαντινά χρόνια και δίνει έμφαση σε μια διαθεματική προσέγγιση της ιστορίας (ιστοριο-γεωγραφική-περιβαλλοντική αγωγή). Ενώ οι Ιστοριοδρομίες 2 αναφέρονται στα Νεότερα Χρόνια.

Στη μυθοχώρα με τα φτερά του Πήγασου, περιέχεται υλικό για τη διδασκαλία στοιχείων μυθολογίας, θρησκείας, ιστορίας, γεωγραφίας, αστρονομίας, τέχνης, αρχαιολογίας, λογοτεχνίας και άλλων επιστημών. Πρόκειται για εγχειρίδιο που εδράζεται στην Ιστορία της Ελλάδος και των Ελλήνων κατά τα νεότερα χρόνια και δίνει έμφαση σε μια διαθεματική προσέγγιση της ιστορίας με άξονα την αξιοποίηση της ιστορικής μαρτυρίας.

<http://www.timrylands.com/2015/09/18/winged-sandals-greek-mythology/>

{WingedSandals} –

Φτερωτά Σανδάλια .Μια παραγωγή ABCI και του Πανεπιστημίου της Μελβούρνης. Αποτελείται από διαδικτυακά και διαδραστικά παιχνίδια για τη διδασκαλία της Ελληνικής Μυθολογίας.

Αναφέρεται στην κλασική ελληνική μυθολογία έναν τόπο γεμάτο με φοβερούς θεούς, τολμηρούς ήρωες και μυθικά τέρατα με πρωτότυπο και διασκεδαστικό τρόπο. Διαθέτουν σύγχρονες ερμηνείες των κλασικών ελληνικών μύθων και χαρακτήρων. Τα κινούμενα σχέδια είναι γεμάτα χιούμορ και εξαιρετικά όμορφες εικόνες μυθικών ανθρώπων και τόπων. Τα παιχνίδια είναι ποικίλα και ασυνήθιστα, δίνοντας την δυνατότητα να δημιουργηθούν μηχανές παραγωγής μουσικής και παιχνίδια. Υπάρχουν επίσης δραστηριότητες που ενθαρρύνουν τους επισκέπτες να απομακρυνθούν από τον υπολογιστή τους και να έχουν κάποια αναλογική διασκέδαση, χρησιμοποιώντας αυτό που έμαθαν από την ιστοσελίδα ως πηγή έμπνευσης για να δημιουργήσουν τα δικά τους έργα τέχνης.

Ψηφιακός

Φάκελος

Λογοτεχνίας,

<http://www.ekebi.gr/frontoffice/portal.asp?cpage=RESOURCE&resrc=6118&cnode=200>

(Εθνικό Κέντρο Βιβλίου): μεταξύ άλλων, αξιόλογοι οι ψηφιακοί φάκελοι με πλούσιο υλικό και ομαδικές εργασίες /δραστηριότητες.

Βιντεοταινίες :

<http://paragoges.pi.ac.cy/?home> (Τομέας Εκπαιδευτική| Τεχνολογίας Π.Ι.Κ.) & <http://www.edutv.gr/> (Εκπαιδευτική Τηλεόραση Ελλάδας) > Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (ή/και Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση): βιντεοταινίες για διάφορες θεματικές ενότητες (Γλώσσα – Λογοτεχνία, Ιστορία – Αρχαιολογία, Θέατρο, Τέχνη, Ολυμπιακή Παιδεία, Κοινωνικά Θέματα κ.ά.).

Δυνατότητα προβολής αλλά και λήψης των περισσότερων ταινιών. Για αναλυτικό κατάλογο, βλ. <http://www.pi.ac.cy> Οπτικοακουστικό υλικό.

Από την παραπάνω πηγή, ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η βιντεοταινία **Γλώσσα – έχουμε και λέμε** (15 επεισόδια δύο λεπτών το καθένα, για επεξήγηση λόγων φράσεων που βρίσκονται σε χρήση).

Εγχειρίδια – βιβλία αναφοράς για εκπαιδευτικούς & μαθητές:

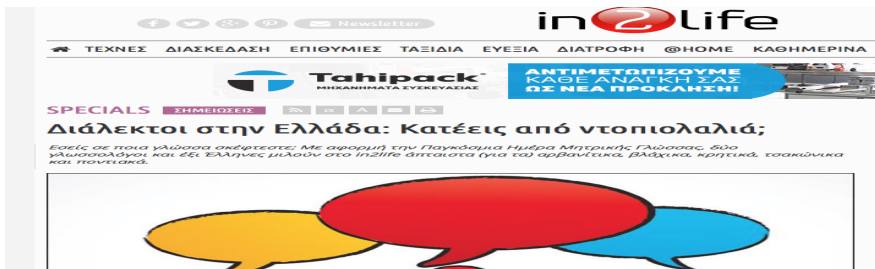
Επιπλέον για διδακτικά εγχειρίδια, βιβλία Γραμματικής και λεξικά, που μπορούν να εμπλουτίσουν την προσωπική βιβλιοθήκη του εκπαιδευτικού ή/και τη βιβλιοθήκη του σχολείου, βλ. σχετικό κατάλογο στην ιστοσελίδα: <http://www.greekcourses.uoa.gr/biblia/egxeiridia.html> (Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών - Διδασκαλείο Νέας Ελληνικής Γλώσσας).

2.3 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ ΓΙΑ ΤΟ ΤΟΠΙΚΟ ΙΔΙΩΜΑ

Παρά το γεγονός πως είναι ευρέως αντιληπτό ότι «γλώσσα» και «πολιτισμός» είναι άρρηκτα συνδεδεμένες έννοιες, εφόσον με τα διάφορα γλωσσικά ιδιώματα αποτυπώνεται η φυσιογνωμία του λαού που την ομιλεί, δεν υπάρχουν αρκετά ηλεκτρονικά περιβάλλοντα που βοηθούν στη εκμάθησή τους.

Τα γλωσσικά ιδιώματα και οι ντοπιολαλιές είναι στοιχεία της ιδιοσυστασίας ενός πολιτισμού, ενός τόπου, φανερώνουν τα ήθη, έθιμα, τις παραδόσεις και τις αντιλήψεις του. Εκτός των άλλων βέβαια, εμπλουτίζουν την εθνική γλώσσα και είναι συνυφασμένα με την κοινωνική και πολιτισμική ιδιαιτερότητα μιας γλωσσικής κοινότητας, διατηρώντας και τους δεσμούς με την παράδοση. Είναι φορείς της γνήσιας, αυθεντικής λαϊκής ψυχής, ωστόσο οι περισσότεροι τείνουν να προτιμούν την κοινή ελληνική με αποτέλεσμα τον παραγκωνισμό των γλωσσικών ιδιωμάτων και σταδιακά την εξασθένησή τους καθώς καταδικάζονται σε μια ιδιότυπη γλωσσική λήθη (Τριανταφυλλίδης, 1993).

Τα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα είναι ελάχιστα και οι περισσότερες ιστοσελίδες που έχουν δημιουργηθεί, παρέχουν απλώς πληροφορίες για συγκεκριμένα ιδιώματα και δεν συνεισφέρουν στην εκμάθησή τους. Κάποια ενδεικτικά παραδείγματα είναι τα ακόλουθα:

<https://www.in2life.gr/features/notes/article/265720/dialektoi-sthn-ellada-kateeis-apon-topiolalia.html> - διάλεκτοι στην Ελλάδα

https://issuu.com/306143/docs/apollon_gkikas_2012 - Ηλεκτρονικό Λεξικό Τοπικού Γλωσσικού Ιδιώματος στα Σέλλανα.

<http://lyk-therm.ait.sch.gr/ntopiolalies/> -διαδικτυακό λεξικό:e-Ντοπιολαλιές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο : ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

3.1 ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ

Οι νέες τεχνολογίες μπορούν να συνεισφέρουν αρκετά στην εκπαίδευση με την προϋπόθεση πως θα χρησιμοποιηθούν με το σωστό τρόπο και συνδυαστικά με μια αποτελεσματική παιδαγωγική προσέγγιση. Ο Cummins (2005), διακρίνει τρεις προσανατολισμούς στην παιδαγωγική.

Παραδοσιακή Παιδαγωγική (Traditional Pedagogy), η οποία εστιάζει στη μετάδοση πληροφοριών και δεξιοτήτων. Αφορά την διδασκαλία γλωσσικών δομών και μορφών με λιγότερη εστίαση στην εσωτερική σημασία ή την επικοινωνιακή χρήση της γλώσσας και με αυτό το τρόπο οι εκπαιδευόμενοι ενεργοποιούνται, κατασκευάζουν έννοιες και συμμετέχουν σε νοητικά απαιτητικές δραστηριότητες, όπως είναι η ανάλυση, σύνθεση και αξιολόγηση. Η γλώσσα αποσυντίθεται στα συστατικά της μέρη, για παράδειγμα στο λεξιλόγιο, στη γραμματική, και στη συνέχεια αυτά μεταδίδονται απομονωμένα το ένα από το άλλο. Στόχος της είναι η συγκρότηση ενός πολιτισμού δυνατού, που αγνοεί τους άλλους πολιτισμούς και τις άλλες γλώσσες, εμπειρίες και ταυτότητες των πολιτισμικά διαφερόντων μαθητών (Cummins, 2005). Το αποτέλεσμα είναι υποταγμένα και χωρίς κριτική ικανότητα άτομα (Cummins, 2005). Με βάση αυτή τη προσέγγιση, η διδασκαλία της δεύτερης γλώσσας, εστιάζει κυρίως στη διδασκαλία γλωσσικών μορφών και δομών και λιγότερο στην επικοινωνιακή χρήση της γλώσσας. Επομένως, στη προκειμένη περίπτωση, οι Νέες Τεχνολογίες, χρησιμοποιούνται προκειμένου να βελτιωθεί η εκμάθηση της γραμματικής, λεξιλογίου και περιεχομένου γνώσης.

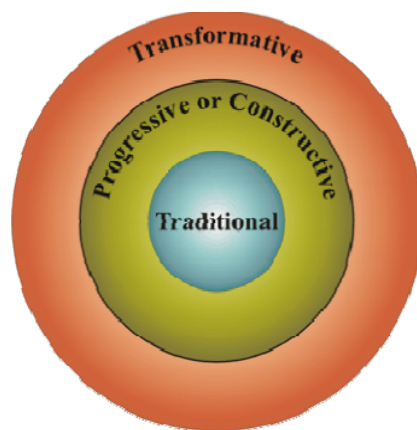
Προοδευτική Παιδαγωγική (Progressive Pedagogy), βασίζεται στο έργο του John Dewey (1963), που έδινε ιδιαίτερη προσοχή στις εμπειρίες των μαθητών. Η μάθηση είναι συνεργατική, υπάρχει αλληλεπίδραση μεταξύ των μαθητών και μεταξύ μαθητή και δασκάλου. Η γνώση βγαίνει από τους ίδιους τους μαθητές και είναι κτήμα όλων, ώστε να ενδυναμώνεται η ταυτότητά τους (Cummins, 2005). Σημαντικό ρόλο αποτελεί στην προσπάθεια αυτή, η

συνεργατική διερεύνηση (collaborative inquiry) και η δημιουργία νοήματος, προκειμένου να αναπτύξουν οι μαθητές μια κοινότητα στην οποία η γνώση παράγεται και δε μεταβιβάζεται (Cummins, 2005).

Μετασχηματιστική Παιδαγωγική (Transformative Pedagogy), επηρεασμένη αυτή η μορφή παιδαγωγικής από το έργο του Paulo Freire. Ως ένα σημείο ακολουθεί τη κατασκευαστική/προοδευτική παιδαγωγική με κυρίαρχη διαφορά ανάμεσά τους, τη συνεργατική κριτική διερεύνηση. Αυτή, στόχο έχει «να καταστήσει τους μαθητές ικανούς να συνδέουν το περιεχόμενο των μαθημάτων με την ατομική και συλλογική τους εμπειρία και να αναλύουν τα ευρύτερα κοινωνικά ζητήματα που έχουν σημασία για τη ζωή τους... (και κυρίως να τους καταστήσει ικανούς) να εξετάζουν τρόπους με τους οποίους η κοινωνική πραγματικότητα μπορεί να μετασχηματιστεί μέσα από διάφορες μορφές δημοκρατικής συμμετοχής και κοινωνικής δράσης» (Cummins, 2005:226). Επόμενος στόχος της, είναι ο κριτικός αναλφαβητισμός τους (critical literacy).

Αυτή η παιδαγωγική προσέγγιση, επικεντρώνεται στις κοινωνικές πραγματικότητες με βάση τις εμπειρίες των μαθητών και χρησιμοποιείται η συνεργατική κριτική έρευνα ώστε να συνδεθεί το περιεχόμενο των μαθημάτων με τις ατομικές και συλλογικές εμπειρίες τους.

Οι Skourtou, Kourtis-Kazoullis και Cummins (2006), στηριζόμενοι σε αυτούς τους τρεις προσανατολισμούς στη παιδαγωγική, καταλήγουν στο συμπέρασμα πως, αποτελούν περισσότερο ένα είδος αλληλοσυμπλήρωσης η μια με την άλλη προσέγγιση, παρά ως ατομικές.

Σχήμα 3.1. From traditional via progressive to transformative
(Skourtou, E., Kourtis-Kazoullis, V., Cummins, J. 2006)

Με βάση αυτό τον προσανατολισμό, η παραδοσιακή παιδαγωγική βρίσκεται σε όλα τα είδη μάθησης. Ενυπάρχει τόσο στις δασκαλοκεντρικές τάξεις, όσο και στις κοινότητες συνεργατικής κριτικής διερεύνησης. Ακόμη και σε ένα παραδοσιακό περιβάλλον μάθησης, υπάρχουν θέσεις για τη προοδευτική/κατασκευαστική παιδαγωγική. Η συνειδητοποίηση ενός εποικοδομητικού εκπαιδευτικού προγράμματος, αποτελεί τη βάση για τη μετασχηματιστική παιδαγωγική (Skourtou, Kourtis-Kazoullis & Cummins, 2006).

3.2 ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΓΛΩΣΣΑΣ

Η διδασκαλία γενικότερα μιας γλώσσας ως δεύτερης ή ως ξένης, σχετίζεται με τις νέες τεχνολογίες από τις δεκαετίες του '60 και '70, καθώς τότε είχαν δημιουργηθεί διάφορα εργαστήρια μάθησης γλωσσών τα οποία έδιναν τη δυνατότητα στους μαθητές να εμπεδώσουν πλήρως τη προφορά μιας γλώσσας και να εξασκηθούν πάνω σε αυτή με ποικίλες εργασίες κατανόησης και ανάπτυξης του προφορικού λόγου. Τα μοναδικά μέσα σε αυτά τα εργαστήρια, ήταν μια κονσόλα, ένα μικρόφωνο και ακουστικά, και αργότερα προστέθηκε και η εικόνα, όπου οι μαθητές δέχονταν ένα ερέθισμα και ανάλογα με την αντίδρασή τους, είτε προχωρούσαν στο επόμενο στάδιο, είτε χρησιμοποιούσαν τη μέθοδο της επανάληψης. Έτσι, εθίζονταν στη σωστή εμπέδωση και στη σωστή χρήση της γλώσσας, όμως η εξατομικευμένη διδασκαλία ήταν ανεπαρκής (Σκούρτου & Κούρτη-Καζούλλη, 2015). Από τη δεκαετία του '90 έως σήμερα, οι νέες τεχνολογίες έχουν ενσωματωθεί στο χώρο της εκπαίδευσης, δίνοντας μια νέα διάσταση στη γλωσσική εκπαίδευση, εφόσον το διδακτικό υλικό μπορεί να συνδυάζει κείμενο, γραφικά, ήχο, εικόνα, κινούμενα σχέδια, βίντεο και ο μαθητής να εργάζεται στο δικό του ρυθμό και στο προσωπικό του στυλ μάθησης (Μακράκης, 2000). Το υπερκείμενο μετατρέπεται σε υπερμέσα καλύπτοντας ένα ευρύ φάσμα γλωσσικών μαθησιακών δραστηριοτήτων και δεξιοτήτων (Swann, 1992· Cummins, Sussex & Cropp, 1993· Schulze, 1997 στο Δέδε, κ.ά, 1999), όπου η αποτελεσματικότητά τους στηρίζεται στις μεθοδολογικές προσεγγίσεις πάνω στις οποίες στηρίζονται (Butler, 2001· Snyder, 2001 στο Μακράκης, 2000).

Η ενσωμάτωση των νέων τεχνολογιών στην εκπαιδευτική διαδικασία, βασίζεται κυρίως στην παιδαγωγική προσέγγιση στην οποία στηρίζεται. Αναφορικά με την κοινωνική και διαπολιτισμική διάσταση της γλώσσας, παρατηρείται ειδικά στην επικοινωνιακή προσέγγισή της ως δεύτερης ή ως ξένης γλώσσας (Fox, 1993· Thierry, 1996· Κωστούλα-Μακράκη &

Μακράκης, 1999 στο Μακράκης, 2000). Βασικό σε αυτή τη προσέγγιση είναι το ότι « εφόσον τα παιδιά έχουν αναπτύξει μια προφορική βάση, οι γλωσσικές διαδικασίες- ανάγνωση, γραφή, ομιλία και ακρόαση- αναπτύσσονται ταυτόχρονα καθώς τα παιδιά χρησιμοποιούν τη γλώσσα σε αυθεντικά συγκείμενα» (Kirk, 1994: 327 στο Μακράκης, 2000).

Εκτός από αυτά, η γλώσσα είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τη ταυτότητα, είναι φορέας των αξιών, των στάσεων και των δεξιοτήτων (Renner, 1994 στο Δέδε, κ.ά., 1999). Μέσω της γλώσσας παρέχεται η δυνατότητα να αντιληφθεί κανείς τον κόσμο γύρω του, τις διαφορετικές κουλτούρες, τις διαφορετικές πεποιθήσεις, μπορεί να εξαλείψει στερεότυπα και προκαταλήψεις, να προωθήσει την ειρήνη. Η διδασκαλία επομένως της γλώσσας δεν έγκειται μόνο στην ικανότητα ομιλίας της, αλλά και στο να προωθεί διάφορα θέματα κοινωνικής και πολιτιστικής φύσης (Anderson & Harris, 1996· Κωστούλα-Μακράκη & Μακράκης, 1999 στο Μακράκης, 2000). Οι μαθητές μπορούν να μάθουν πρώτα απ' όλα, στοιχεία της δικής τους πολιτισμικής ταυτότητας και στη συνέχεια άλλων χωρών, διακρίνοντας με αυτό τον τρόπο τις διαφορές ανάμεσα τους και επιτυγχάνοντας παράλληλα την διαπολιτισμική επικοινωνία (Willems, 1996).

Οι νέες τεχνολογίες μπορούν να αποδειχθούν δυναμικά και ευέλικτα εργαλεία μάθησης, αρκεί η αξιοποίησή τους να διέπεται από παιδαγωγική αντίληψη και όχι από τεχνοκεντρισμό. Υπό αυτό τον όρο, δύναται να προσφέρουν αρκετά στην γλωσσική διαδικασία. Επιτυγχάνεται για παράδειγμα, διδακτική υποστήριξη με εύκολη και γρήγορη πρόσβαση στην πληροφορία, κυρίως μέσω εικόνων και ηχητικού υλικού, με αποτέλεσμα την αισθητοποίηση όρων και εννοιών, υπάρχει η δυνατότητα «εικονικής» επίσκεψης σε πολιτιστικούς χώρους, πράγμα που προάγει τη βιωματική διάσταση της γνώσης, επίσης όπως προαναφέρθηκε, γίνεται επαφή με πολιτισμούς άλλων λαών, κάτι που συμβάλλει στην αποδοχή της ταυτότητας και ετερότητας του άλλου. Ιδιαίτερα αξιοσημείωτο είναι το γεγονός της παροχής κινήτρων στους μαθητές, λόγω των πολυμεσικών δυνατοτήτων αλληλεπίδρασης (Βακαλούδη, 2003· Γιακουμάτου, 2001 στο Παπαλεοντίου, 2016). Η διδασκαλία γίνεται πιο ελκυστική και ευχάριστη, καλύπτονται πολλαπλοί τύποι νοημοσύνης, τα μαθησιακά αποτελέσματα είναι πιο ισχυρά και μόνιμα και η διδασκαλία σε τάξεις μικτής ικανότητας παρατηρείται αποτελεσματικότερη.

Οι τρόποι διδασκαλίας μιας γλώσσας ως δεύτερης ή ως ξένης μέσω των νέων τεχνολογιών, είναι τρεις: τεχνολογία των οπτικών δίσκων (CD-ROM), διαδικτυακή τεχνολογία και τεχνολογία συγγραφικών εργαλείων (Μακράκης, 2000).

Το μεγαλύτερο πλεονέκτημα της τεχνολογίας των οπτικών δίσκων είναι η δυνατότητα αποθήκευσης των δεδομένων που περιέχονται σε αυτούς. Εκτός από αυτό όμως, υπάρχει ευκολία ως προς την αναζήτηση, την επεξεργασία και σύνθεση της πληροφορίας αλλά και ως προς την πρόσβαση. Μάλιστα οι ενέργειες αυτές γίνονται σε μικρό χρονικό διάστημα με εγκυρότητα. Τέλος, υπάρχει η δυνατότητα ανάπτυξης ποικίλων δεξιοτήτων παράλληλα, δηλαδή η ανάπτυξη γλωσσικών δεξιοτήτων της ακρόασης, ομιλίας, ανάγνωσης, γραφής και της διαπολιτισμικής ικανότητας. Παρέχονται λοιπόν αρκετές δυνατότητες στους μαθητές για καλύτερη εμπέδωση της γνώσης, με το μειονέκτημα όμως της χωρητικότητας του δίσκου, με αποτέλεσμα να μην μπορούν να αποθηκεύσουν στον ίδιο δίσκο όσες πληροφορίες θα επιθυμούσαν.

Σχετικά με τη διαδικτυακή τεχνολογία, η μεγαλύτερη ανακάλυψη υπήρξε το Διαδίκτυο το οποίο παρέχει επικοινωνία μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail), επικοινωνία με ομάδες, όπως είναι για παράδειγμα το TESL-L, SLART-L και άλλα, καθώς και η διαζώσης επικοινωνία όπου πραγματοποιούνται συνομιλίες «πραγματικού χρόνου» με διάφορους χρήστες παράλληλα (Σοφός, Κώστας, Παράσχου, 2015). Πέραν της επικοινωνίας, αποτελεί επίσης τεράστια πηγή πληροφόρησης και για τη συλλογή υλικού για τη γλωσσική διδασκαλία. Τα περισσότερα λογισμικά που βρίσκονται σε αυτό το χώρο, προσφέρουν ένα ανοιχτό περιβάλλον μάθησης, συνδυάζοντας τη πραγματική επικοινωνιακή χρήση της γλώσσας, τη χρήση του γλωσσικού κώδικα και την πρόκληση του ενδιαφέροντος των μαθητών. Σύμφωνα μάλιστα με τον Μήτση (1998), (Χαραλαμπίδης & Χατζησαββίδης, 1997), αυτές οι κατηγορίες αποτελούν τις αρχές της επικοινωνιακής προσέγγισης που διευκολύνουν και συμβάλλουν στη γρηγορότερη εκμάθηση μιας γλώσσας.

Τέλος, τα συγγραφικά υπερμεσικά εργαλεία είναι σημαντικό μέσο υποστήριξης της γλωσσικής διδασκαλίας. Παρέχουν τη δυνατότητα, από τη σκοπιά του δημιουργού, ανάπτυξης νέου διδακτικού υλικού ή προσαρμογής υλικού σε ήδη υπάρχον λογισμικό. Ο σχεδιαστής δύναται να δημιουργήσει δραστηριότητες και ηλεκτρονικά μαθήματα, σε ένα πλαίσιο, χρησιμοποιώντας κείμενα, εικόνες, ήχο, γραφικά, υπερκείμενα, βίντεο και άλλα, είτε σε φτιαγμένες φόρμες, είτε σε περισσότερο σύνθετα προγράμματα συγγραφής, τα οποία μάλιστα του προσφέρουν και μεγαλύτερη ευελιξία να δημιουργήσει αποκλειστικά δικές του πολυμεσικές εκπαιδευτικές εφαρμογές.

3.3 ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗ ΜΕΘΟΔΟΣ

Καθώς έγινε αντιληπτό το γεγονός πως η κειμενοκεντρική προσέγγιση της διδασκαλίας δεν βοηθάει σε ικανοποιητικό βαθμό τους μαθητές σχετικά με την ένταξη τους σε ένα εργασιακό και κοινωνικό περιβάλλον, αναπτύχθηκε μια άλλη προσέγγιση, η επικοινωνιακή, που στόχο έχει σε γενικές γραμμές, την ανάπτυξη κάποιων γλωσσικών δεξιοτήτων. Δίνει έμφαση στη λειτουργική- επικοινωνιακή διάσταση της διδασκαλίας και όχι στην μελέτη των γλωσσικών δομών προκειμένου τα άτομα να καταστούν ικανά ώστε να χρησιμοποιούν τη γλώσσα με τον κατάλληλο τρόπο για κάθε περίπτωση και να έχουν κριτική συνείδηση σχετικά με τις λέξεις που επιλέγουν (Γκουλιάμα, 2014).

Οι θεωρητικές απαρχές αυτής της προσέγγισης, ξεκινούν από τη συμβολή του Hymes (1972) και Halliday (1978) που άλλαξαν άρδην τη διδασκαλία της γλώσσας στην εκπαίδευση, εφόσον από κειμενοκεντρική μετατράπηκε σε επικοινωνιακή προσέγγισή της.

Αρχικά, κάποιες από τις βασικές θεωρητικές αρχές στις οποίες βασίζεται η ΕΠ είναι οι παρακάτω:

- (α) Ο προφορικός λόγος έχει προτεραιότητα έναντι του γραπτού.
- (β) η χρήση της γλώσσας για επικοινωνία είναι πιο σημαντική από ότι η γνώση των γλωσσικών κανόνων.
- (γ) οι μαθητές μαθαίνουν μια γλώσσα καθώς τη χρησιμοποιούν για να επικοινωνήσουν.
- (δ) Η γλωσσική ευχέρεια είναι σημαντική για τη γλωσσική επικοινωνία.
- (ε) Η επικοινωνία στηρίζεται στο συνδυασμό διαφορετικών γλωσσικών δεξιοτήτων (ακουστικής, προφορικής, αναγνωστικής και γραπτής).
- (στ) οι περιστάσεις στις οποίες χρησιμοποιούμε τη γλώσσα (σε ποιον απευθυνόμαστε, για ποιο λόγο μιλάμε, τι θέλουμε να επιτύχουμε, ποιο είναι το περιβάλλον γύρω μας) επηρεάζουν τις γλωσσικές μας επιλογές (π.χ. ποιες λέξεις θα χρησιμοποιήσουμε για να γίνουμε περισσότερο ευγενικοί ή άμεσοι, κτλ.).
- (ζ) η μάθηση της γλώσσας είναι αποτέλεσμα δημιουργικών διεργασιών και περιλαμβάνει δοκιμές και λάθη (Richards & Rodgers 2001:172· Μπέλλα, 2007:225 & Μήτσης, 2004 στο Γκουλιάμα, 2014).

Ως «επικοινωνία» γενικότερα, ορίζουμε ένα σύστημα ή ένα κώδικα που μας παρέχει τη δυνατότητα να επικοινωνήσουμε με άλλα άτομα. Αυτό συνεπάγεται όχι την εκμάθηση των κανόνων γραμματικής, αλλά την επιλογή λέξεων και τη χρήση προτάσεων σε κατάλληλα περιβάλλοντα και περιστάσεις. Η γλώσσα δηλαδή χρησιμοποιείται με τρόπο που να καλύπτει κάθε φορά τις διαφορετικές ανάγκες μας. Σημαντικό τέλος είναι να αναφερθεί, ότι αυτού του είδους η επικοινωνία προϋποθέτει τη γνώση, χρήση και το συνδυασμό ποικίλων δεξιοτήτων, όπως ακουστικών, γραπτών, προφορικών και αναγνωστικών.

Ως «επικοινωνιακή ικανότητα», ορίζεται η ικανότητα του ομιλητή να γνωρίζει τη γλώσσα ως σύστημα και να τη προσαρμόζει στο κατάλληλο περιβάλλον και στις κατάλληλες συνθήκες και ανάγκες επικοινωνίας. Έτσι, οι γλωσσικές επιλογές που θα κάνει, θα εξαρτώνται από το σκοπό της επικοινωνίας του, από τον συνομιλητή του, την κατάσταση, το περιβάλλον και τη διαπροσωπική του σχέση με εκείνον. Η εναλλαγή αυτών των παραγόντων, έχει ως αποτέλεσμα να επηρεάζει και τη μορφή της γλώσσας που θα χρησιμοποιηθεί (Πύλη για την ελληνική γλώσσα, 2019).

Σύμφωνα με τους Johnson & Johnson (1998), η Επικοινωνιακή Γλωσσική Διδασκαλία χαρακτηρίζεται από πέντε βασικά χαρακτηριστικά:

1. Καταλληλότητα: η χρήση της γλώσσας πρέπει να είναι κατάλληλη με το περιβάλλον, τις συνθήκες επικοινωνίας, τον συνομιλητή, τον λόγο και το στόχο της επικοινωνίας.
2. Εστίαση στο μήνυμα: πρέπει να γίνεται εστίαση στο μήνυμα που θέλει να δώσει ο ομιλητής και όχι στις γραμματικές δομές.
3. Ψυχογλωσσική επεξεργασία: ο ομιλητής, προκειμένου να κατανοήσει τον γραπτό ή προφορικό λόγο, εστιάζει σε μεμονωμένα γλωσσικά στοιχεία τα οποία τον βοηθούν να αντιληφθεί επαρκώς το μήνυμα και να επιτευχθεί ο επικοινωνιακός στόχος.
4. Διακινδύνευση: η εκμάθηση μιας γλώσσας είναι αποτέλεσμα δοκιμασιών και λαθών. Μέσα από αυτά τα λάθη ο ομιλητής μαθαίνει να χρησιμοποιεί με πιο σωστό τρόπο τη γλώσσα του, μαθαίνει στρατηγικές που τον βοηθούν να μεταφέρει ένα μήνυμα ακόμα και στην περίπτωση που δεν γνωρίζει τις γλωσσικές δομές της συγκεκριμένης περίπτωσης. Έτσι προωθείται η γλωσσική κατάρτηση.
5. Ελεύθερη εξάσκηση: Οι ασκήσεις της επικοινωνιακής μεθοδολογίας προωθούν την ταυτόχρονη εξάσκηση διαφόρων δεξιοτήτων και το συνδυασμό τους.

Στόχος της επικοινωνιακής γλωσσικής διδασκαλίας είναι οι μαθητές να έχουν τη δυνατότητα και το θάρρος να αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες, να παράγουν πιο αυθεντικές μορφές της γλώσσας, να μπορούν να επικοινωνούν μεταξύ τους χωρίς απαραίτητα να γνωρίζουν κανόνες γραμματικής και έτσι να κατακτούν βαθμιαία τη γλώσσα. Δεν επικεντρώνεται στην απομνημόνευση, αλλά στοχεύει στην ενεργό συμμετοχή των μαθητών και στη βαθύτερη κατανόηση της γλώσσας τους. Η μάθηση είναι διαδικασία ανακάλυψης, έκφρασης και εξέλιξης.

3.4 ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗ ΜΕΘΟΔΟΣ ΚΑΙ ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ:

Η αναποτελεσματικότητα του παραδοσιακού διδακτικού τρόπου, έφερε αλλαγές στον τομέα της εκπαίδευσης. Στη διδασκαλία της γλώσσας, το διδακτικό μοντέλο που υπήρχε, έδειξε ότι η διδασκαλία γινόταν με τρόπο ανιαρό, επικεντρώνονταν στην στείρα απομνημόνευση, σε κανόνες γραμματικής και συντακτικού και δεν είχε τα θετικά αποτελέσματα στους μαθητές, σχετικά με την κατανόηση της γλώσσας. Έτσι, μελέτες όπως του Hymes (1972), Halliday (1978), Legrand-Gelber (1980), έδειξαν ότι η γλώσσα συνδέεται άρρηκτα με την κοινωνική ζωή. Επομένως, στόχος της γλωσσικής διδασκαλίας πρέπει να είναι η γλωσσική κατανόηση των μαθητών και η επικοινωνιακή τους ικανότητα ανάλογα με ορισμένες περιστάσεις που αναφέρθηκαν παραπάνω. Οι στόχοι αυτοί, αποτέλεσαν και τη βάση της επικοινωνιακής προσέγγισης της γλώσσας και έδειξαν ότι ο ρόλος του εκπαιδευτικού πρέπει να διαφοροποιηθεί. Τον τρόπο με τον οποίο οφείλουν να αλλάξουν οι εκπαιδευτικοί, μπορούν να ανανεώσουν οι νέες τεχνολογικές εξελίξεις.

Οι νέες τεχνολογίες επιφέρουν σημαντικές αλλαγές τόσο στις παραδοσιακές μορφές επικοινωνίας όσο και στις παραδοσιακές μεθόδους διδασκαλίας. Με την εισαγωγή αρχικά των υπολογιστών στον τομέα της εκπαίδευσης, ο εκπαιδευτικός μετατρέπεται σε αρωγός, εφόσον θα ενθαρρύνει, θα εμπνέει, θα συμβουλεύει και θα καθοδηγεί τους μαθητές ώστε να καταστούν ερευνητές και μόνοι τους να αναζητήσουν τη γνώση. Ο μαθητής θα μάθει με ποιο τρόπο πραγματικά κατασκευάζεται μια διδακτική ενότητα, θα γνωρίσει ένα πρότυπο. Ακόμη, πρέπει να αντιληφθεί τις πηγές και την ανάπτυξη της γνώσης και των συστημάτων της γνώσης, καθώς και να εξοικειωθεί με τις διανοητικές και δημιουργικές διαδικασίες και δεξιότητες. Πρέπει να γίνει ερευνητής και να ανακαλύπτει στρατηγικές σχεδιασμού. Η εκπαιδευτική διαδικασία από

δασκαλοκεντρική μετατοπίζεται σε μαθητοκεντρική και ομαδοσυνεργατική (Ματσαγγούρας, 2004 στο Ζωγόπουλος, 2009).

Επίσης, υπάρχουν διάφορες ηλεκτρονικές πλατφόρμες και ιστοσελίδες που στοχεύουν στη διδασκαλία της γλώσσας μέσα από διαδραστικές ασκήσεις, ηλεκτρονικά λεξικά και γενικότερα οπτικοακουστικό υλικό που καθιστά πιο ενδιαφέρουσα και αποτελεσματική την κατανόηση της γλώσσας και των μορφοσυντακτικών φαινομένων της. *«Η γλώσσα μαθαίνεται πιο εύκολα όταν χρησιμοποιείται ενεργητικά παρά όταν προσφέρεται σαν ένα σύνολο από αποκομμένες προτάσεις ή ασκήσεις»* (Halliday, 1964:181 στο Γκουλιάμα, 2014). Ο στόχος μετατοπίζεται από την απομνημόνευση κανόνων, σε μια διδακτική πρακτική πιο αποτελεσματική που παρακινεί τους μαθητές και τους ωθεί στη συνεργασία, τη διερεύνηση, γίνεται με βιωματικό τρόπο και επιτυγχάνεται η ουσιαστική μάθηση (McComps & Vakili, 2005 στο Teachers College Record 107(8):1582-1600 · August, 2005).

Στο ίδιο ρεύμα σκέψης η R. Legrand-Gelber (1980, 453-54) τονίζει ότι *«αυτό που προέχει είναι αυτός/ή που μιλάει να κατέχει έναν ικανοποιητικό αριθμό γλωσσικών επιπέδων ύψους για να ανταποκρίνεται καλύτερα στις ποικίλες συνθήκες γλωσσικής επικοινωνίας.[...] Η καλή χρήση της γλώσσας δεν μπορεί σε τελευταία ανάλυση να αναζητείται αλλού παρά μόνο στην ευελιξία προσαρμογής του κώδικα στην ποικιλία των κοινωνικών σχέσεων και επομένως στην κυμαινόμενη και διαφοροποιημένη χρήση της γλώσσας»* (Χαραλαμπίδης, χ.χ:1-6).

Οι νέες τεχνολογίες επίσης, βοηθούν τους μαθητές να ενισχύσουν τον τρόπο σκέψης τους, τον τρόπο οργάνωσής τους, τους βοηθούν να κατανοήσουν και να επιλύσουν προβλήματα, αλλά και να διαχειριστούν οποιαδήποτε πληροφορία συναντήσουν. Τέλος, μέσα από αυτές, ενημερώνονται, ψυχαγωγούνται, συμμετέχουν σε εκπαιδευτικές δραστηριότητες και υπηρεσίες και δεν διδάσκονται απλά ένα διδακτικό περιεχόμενο έχοντας στο επίκεντρό τους το δάσκαλο. Αντιθέτως, δρουν συμπληρωματικά στο μαθησιακό περιβάλλον, ενεργοποιώντας τη συμμετοχή, τις αισθήσεις, το ενδιαφέρον και την αυτενέργεια του εκπαιδευόμενου. Οι νέες τεχνολογίες βοηθούν στη διαθεματική προσέγγιση της γνώσης, ενισχύουν και αναπτύσσουν δεξιότητες των παιδιών, όπως η πρωτοβουλία, η επινοητικότητα, η συνεργασία, υπευθυνότητα, προσαρμοστικότητα, αισθητική αντίληψη και πολλές άλλες, έχοντας συνάμα αυτοπεποίθηση.

Με άλλα λόγια, συμβάλλουν στην ανάπτυξη χρήσιμων ικανοτήτων, απαραίτητων για την επικοινωνία τους και προωθούν την ενεργητική μέθοδο μάθησης, ανάλογα με τις ανάγκες τους.

Ακόμη, για τον M.A.K. Halliday (1978) γλώσσα και κοινωνία είναι αδιαχώριστες έννοιες. «Κανένα από αυτά δεν υπάρχει χωρίς το άλλο: δεν μπορεί να υπάρξει κοινωνικό άτομο χωρίς γλώσσα ούτε γλώσσα χωρίς κοινωνικό άτομο» (σ. 12) (Χαραλαμπίδης & Χατζησαββίδης, 1997).

Οι μαθητές μπορούν να ενημερώνονται για τις εξελίξεις της κοινωνίας σε διάφορα κοινωνικά θέματα μέσω του ηλεκτρονικού τύπου από τοπικό έως παγκόσμιο επίπεδο. Με τον τρόπο αυτό θα συνειδητοποιήσουν τη στενή σύνδεση γλώσσας- λόγου και κοινωνίας. Θα έχουν τη δυνατότητα να αναπτύξουν γλωσσικές ικανότητες που θα βοηθούν τα άτομα να ενημερώνονται και να συμμετέχουν ενεργά στις σύγχρονες πολιτικές εξελίξεις, θα γίνουν από παθητικοί δέκτες, ενεργοί, θα μάθουν νέο χρήσιμο λεξιλόγιο, θα αναπτύξουν την κριτική τους ικανότητα, θα αποκτήσουν αντίληψη και θα αναπτύξουν γραπτές δεξιότητες σε πραγματικά επικοινωνιακά περιβάλλοντα.

Εκτός των άλλων, οι μαθητές θα έχουν σύγχρονη επιστημονική γνώση και μεθοδολογία, πάντα σύμφωνη με τις νέες εξελίξεις. Η μάθηση περιστρέφεται γύρω από την ενεργό συμμετοχή των ίδιων και επικεντρώνεται στη βιωματική μέθοδο. Έτσι, οι μαθητές θα καταφέρουν από μόνοι τους να καλλιεργήσουν τις αναπτυξιακές τους ανάγκες (διανοητική, συναισθηματική, ψυχοκινητική, κοινωνική, ηθική), αλλά και να εφεύρουν, να δημιουργήσουν, να πάρουν αποφάσεις και να αναδείξουν τη δημιουργικότητά τους.

Τέλος, μέσα από τις εικόνες, τους παρέχεται η δυνατότητα, μεταφοράς και λήψης πληροφοριών μέσα από διαφορετικά συστήματα σημείων , γεγονός που μπορεί να συμβάλλει ουσιαστικά στην καλλιέργεια των γλωσσικών δεξιοτήτων. Κατανοούν πως οι πίσω από τις εικόνες κρύβεται ένας τρόπος μετάδοσης πληροφοριών, ένα μήνυμα το οποίο μπορεί να μετατραπεί σε λόγο.

Μετατρέπουν την παθητική μάθηση σε ένα μαθησιακό περιβάλλον, το οποίο θα διαμορφώνεται με βάση τα ενδιαφέροντα των εκπαιδευομένων προκειμένου να δραστηριοποιούνται πνευματικά και κοινωνικά. Με αυτό το τρόπο, οι μαθητές θα μετατραπούν σε δημιουργικά άτομα και θα αλλάξει το περιβάλλον μάθησής τους. Η μάθηση είναι μια πνευματική δραστηριότητα, προσωπική και εξατομικευμένη. Ανάλογα με τα εκπαιδευτικά προγράμματα και τον τρόπο παρουσίασης μιας πληροφορίας, οι εκπαιδευόμενοι εξοικειώνονται στην ανάλυση πληροφοριών που τους μεταλαμπαδεύονται, αποκτούν τη δυνατότητα και γνώση

ώστε να τις επεξεργαστούν και να είναι σε θέση να τις χρησιμοποιήσουν με δημιουργικό τρόπο. Αυτές οι μεθοδολογίες, δύνανται να ανταπεξέλθουν στις ανάγκες που ενδέχεται να παρουσιαστούν στο χώρο εργασίας τους στο άμεσο μέλλον.

3.5 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ

Σύμφωνα με τον Βρύζα (2005): «... η ταυτότητα είναι έννοια που δύσκολα μπορεί να οριστεί, αφού είναι λέξη αμφίσημη. Από τη μια μεριά, σημαίνει την απόλυτη ομοιότητα, την ισότητα ανάμεσα σε άτομα, ομάδες, απόψεις, πράγματα ή σύμβολα, τα οποία ταυτίζουν το ένα με το άλλο αντίστοιχα. Από την άλλη μεριά, αντίθετα υποδηλώνουν το σύνολο των χαρακτηριστικών που διαφοροποιούν κάποιον ή κάτι από κάτι άλλο. Και ανάμεσα υπάρχει μια τρίτη παράμετρος αμφιβολίας, εφόσον ταυτότητα σημαίνει αυτό που κάποιος ισχυρίζεται πως είναι...» (Βρύζας, 2005:169).

Χωρίς καμία αμφιβολία, οι ταυτότητες είναι μεταβλητές, συνεχώς αλλάζουν, εξελίσσονται με βάση τις εκάστοτε συνθήκες της κοινωνίας, οικονομικές, κοινωνικές, πολιτικές, ιστορικές. Αυτό συμβαίνει γιατί κάθε πολιτισμός εκφράζει και εξυπηρετεί τις ανάγκες μια συγκεκριμένης κοινωνίας σε μια δεδομένη στιγμή της ιστορικής πορείας.

Επιστήμες που ασχολούνται με την ανάλυση του όρου «ταυτότητα», είναι η ανθρωπολογία, που είναι ουσιαστικά μια κριτική επιστήμη του πολιτισμού, η ψυχολογία, που ασχολείται με τη μελέτη των συμπεριφορών και με τις λειτουργίες του οργανισμού που σχετίζονται με τις συμπεριφορές και τέλος, η κοινωνιολογία που ασχολείται με τη μελέτη της κοινωνίας. Γενικότερα, η ταυτότητα χωρίζεται σε πέντε διαφορετικές υποκατηγορίες:

1. Εθνική ταυτότητα
2. Πολιτισμική ταυτότητα
3. Πολιτιστική ταυτότητα
4. Εθνοτική ταυτότητα
5. Έμφυλη ταυτότητα

Ως πολιτισμική ταυτότητα, ορίζεται η βασική γλώσσα, το σύστημα αξιών, οι παραδόσεις, τα ήθη και τα έθιμα, ο τρόπος ζωής, δηλαδή εκείνα τα στοιχεία που κρατάνε ενωμένη μια

Commented [VK1]: παραπομπή;

κοινότητα, που τους δίνει την ενότητα και την συνείδηση της κοινής ύπαρξης. Η πολιτισμική ταυτότητα συνδέεται με την τοπική κοινωνία, την καθημερινότητα και τη βιώσιμη ανάπτυξή της και είναι παραπλήσια ή συμπίπτει με την πολιτική ταυτότητα, ενώ δεν είναι ίδιες (Cuche, 2001:161 στο Κουκουμπίκη, 2005).

Η κοινωνία δεν είναι απλά ένα σύνολο ανθρώπων και ο άνθρωπος δεν είναι απλά ένα μεμονωμένο-απομονωμένο άτομο. Και τα δύο αυτά είναι ένα σύμπλεγμα σχέσεων άρρηκτα δεμένων και αλληλοεξαρτώμενων, εφόσον κάθε άτομο είναι ένα κοινωνικό όν και δεν μπορεί να αποκοπεί από τη κοινωνία του. Εάν αποκοπεί από τη ταυτότητά του, μετατρέπεται σε μια άγνωστη, απρόσωπη ύπαρξη, χωρίς ιστορία, χωρίς όνομα (Βικιπαίδεια, 2019).

Ορισμένα κριτήρια για την κοινή πολιτισμική ταυτότητα ενός ατόμου, είναι ο τόπος, το φύλο, η φυλή, η ιστορία, η γλώσσα, οι θρησκευτικές πεποιθήσεις, η εθνικότητα, η αισθητική και άλλα. Ο Παπαταξιάρχης και Παραδέλλης (1998), θεωρούν πως η πολιτισμική ταυτότητα σχετίζεται με την κοινωνική συγκρότηση και το πολιτισμικό περιεχόμενό της. Σύμφωνα με τον Δαμανάκη (1999), «...η πολιτισμική ταυτότητα αποτελεί τρόπο και στάση ζωής, συναρτάται άμεσα με τις συγκεκριμένες συνθήκες κοινωνικοποίησης του ατόμου και είναι ευρύτερη της εθνικής, η οποία περιορίζεται σε κοινά, διαχρονικά στοιχεία, όπως π.χ. η γλώσσα, η θρησκεία, η παράδοση...».

Η ανάπτυξη της πολιτισμικής ταυτότητας επηρεάζεται από τη κοινωνικοποίηση των ατόμων της συγκεκριμένης πολιτισμικής κοινότητας και έτσι το άτομο συγκροτεί κάθε φορά μια διαφορετική πολιτισμική ταυτότητα αναλογικά με την ομάδα από την οποία απαρτίζεται. Έτσι, θα μπορούσε να συσχετιστεί με τις ρωσικές κούκλες που η μια είναι μέσα στην άλλη (Cuche, 2001:161 στο Κουκουμπίκη, 2005).

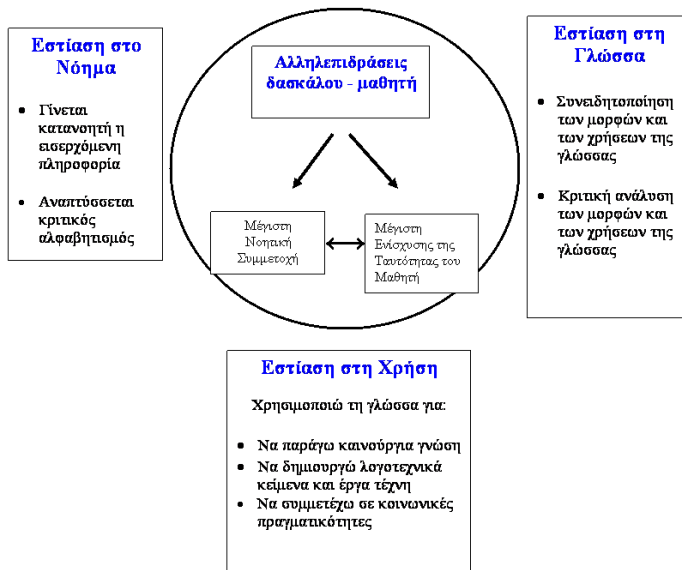
Ο καθένας δημιουργεί τη πολιτισμική του ταυτότητα έχοντας ως κριτήριο συγκεκριμένα στοιχεία. Συνδυάζονται τα πολιτισμικά χαρακτηριστικά της ομάδας στην οποία εντάσσεται και οι ιδιαιτερότητες του, η προσωπικότητα του και η ατομικότητα του.

3.6 ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ

Με βάση την επικοινωνιακή μέθοδο, που εστιάζει όπως προαναφέρθηκε, στην επικοινωνιακή ικανότητα και όχι τόσο στα κείμενα, χρησιμοποιήθηκαν ανάλογες δραστηριότητες οι οποίες μπορούσαν να οδηγήσουν σε μέγιστη νοητική συμμετοχή των μαθητών. Η σχέση της νοητικής αυτής συμμετοχής και της ενίσχυσης της ταυτότητας, είναι άρρηκτα συνδεδεμένες, καθώς η ταυτότητα διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην εκμάθηση της Ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας. Ωστόσο η ταυτότητα διαφοροποιείται από περιοχή σε περιοχή, άτομο σε άτομο και από χρονικό πλαίσιο σε άλλο. Η μέγιστη συμμετοχή της ταυτότητας έχει ως αποτέλεσμα την αξιοποίησή της και την αξιοποίηση της εμπειρίας του ατόμου στην γλωσσική εκμάθηση και όχι σε υιοθέτηση μιας εικόνας ενός εθνικού πολιτισμού που συχνά δεν αποτελεί και ρεαλιστικό δεδομένο (Καζούλλη & Cummins, 2005).

Στη διασπορά, η εκμάθηση της Ελληνικής, γίνεται κυρίως μέσα από το οικογενειακό πλαίσιο, με αποτέλεσμα να υπάρχει αναντιστοιχία ανάμεσα στην επικοινωνιακή ευχέρεια και στην ακαδημαϊκή γλωσσική ικανότητα. Το πλαίσιο για την εκμάθηση της ακαδημαϊκής ταυτότητας, όπου πρέπει να δοθεί περισσότερη σημασία, στηρίζεται στη θεωρία του Cummins (2005) και χρησιμοποιήθηκε και στο ΔιαΛογος (Καζούλλη, 2001) και στο ηλεκτρονικό περιβάλλον «Λόγου Χάρη» (Καζούλλη κ.ά., 2007). Σε αυτό λοιπόν το πλαίσιο, ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να λαμβάνεται σε:

- Διαπροσωπικός χώρος της Γνωστικής Δραστηριοποίησης και της Επένδυσης Ταυτότητας
- Ενεργοποίηση προηγούμενης Γνώσης/Διαμόρφωση Γνωστικού Υπόβαθρου
- Ρόλος δασκάλου για τη μεγιστοποίηση της γνωστικής δραστηριοποίησης και της επένδυσης ταυτότητας.

Εικόνα 3.2. Η Ανάπτυξη της Ακαδημαϊκής Ικανότητας
(Cummins, 2000)

Ο κεντρικός άξονας, όπως φαίνεται στη παραπάνω εικόνα, εστιάζει στην αλληλεπίδραση μεταξύ δασκάλου και μαθητή και αποτελεί το σημείο εκείνο στο οποίο παράγεται η γνώση. Αποτέλεσμα αυτού είναι η μέγιστη ενίσχυση ταυτότητας του μαθητή.

Απαραίτητη είναι η μέγιστη γνωστική τους δραστηριοποίηση για τη πρόοδο τους. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μέσα από δραστηριότητες στις οποίες ο μαθητής ενεργοποιείται, αυξάνεται η κριτική του ικανότητα και δεν αποστηθίζει απλά τη πληροφορία που του παρέχεται. Η εκμάθηση της δεύτερης γλώσσας οφείλει ουσιαστικά να επικεντρώνεται σε γνωστικά απαιτητικές δραστηριότητες με αυξημένη πλαισιακή στήριξη, ώστε να προωθείται η εκπαιδευτική ανάπτυξη (Cummins, 2005).

Η μέγιστη επένδυση της ταυτότητας του μαθητή, είναι ακόμη ένα απαραίτητο στοιχείο για τη πρόδο τους. Στην αλληλεπίδραση δασκάλου-μαθητή, θα πρέπει να γίνεται αποδεκτή η πολιτισμική και γλωσσική ταυτότητα των μαθητών (Cummins, 2005 στο Καπλανέρη, 2014). Η μέγιστη συμμετοχή της ταυτότητας συνεπάγεται την αξιοποίηση της ταυτότητας και της εμπειρίας του ατόμου στην εκμάθηση της γλώσσας-στόχου και όχι την υιοθέτηση μιας εικόνας

ενός εθνικού πολιτισμού που συχνά είναι στατική ή μη ρεαλιστική (Καζούλλη & Cummins, 2005). Ο Δαμανάκης (1999), δηλώνει πως στη πραγματικότητα ο πολιτισμός δεν είναι στατικός, αλλά βρίσκεται σε σταθερή διαδικασία αλλαγής και διαμορφώνεται από πολλούς παράγοντες. Ο πολιτισμός πρέπει να συμπεριλαμβάνει την ταυτότητα του ατόμου, η οποία βρίσκεται διαρκώς σε μια κατάσταση διαμόρφωσης μέσω ποικίλων αλληλεπιδράσεων και εμπειριών. Οι νέες τεχνολογίες μπορούν να συνεισφέρουν, ώστε οι μαθητές από μόνοι τους είτε να δημιουργούν την ύλη, είτε να συμμετέχουν με άλλους μαθητές μέσω διαδικτύου ή ακόμη και σε άλλα προγράμματα όπου υπάρχουν οι ταυτότητες των μελών.

Ο κάθε δάσκαλος οφείλει να σέβεται την ετερότητα του κάθε μαθητή, να αποδέχεται την ταυτότητά του και να βοηθάει ώστε να συνυπάρχουν στον ίδιο «χώρο» πολλές ταυτότητες μαζί, ώστε να ανταλλάσσουν και τις εμπειρίες τους. Ο Cummins (2005:50) μάλιστα αναφέρει : «Αν οι δάσκαλοι δεν μαθαίνουν και πολλά πράγματα από τους μαθητές, τότε είναι πολύ πιθανόν ότι ούτε οι μαθητές μαθαίνουν πολλά πράγματα απ' αυτούς».

Στην δημιουργία της ιστοσελίδας, εστίασαμε στη μέγιστη ενίσχυση της ταυτότητας των εφήβων, καθώς θέμα της ιστοσελίδας είναι το τοπικό ιδίωμα και συγκεκριμένα το ροδίτικο τοπικό ιδίωμα. Σκοπός είναι, οι έφηβοι κυρίως, οι οποίοι είτε κατάγονται εν μέρει από το νησί της Ρόδου, είτε γνωρίζουν κάποιο άλλο γλωσσικό ιδίωμα, να μπορούν εύκολα να ενημερωθούν και να έρθουν σε επαφή με αυτό. Δίνεται σημασία στη γλωσσική ετερότητα, καθώς η ελληνική γλώσσα έχει ποικίλες μορφές και κάθε γλωσσικό ιδίωμα είναι αποδεκτό. Πέρα από το γεγονός πως υπάρχουν διάφορες διαδραστικές δραστηριότητες και κείμενα σε διαλογική μορφή που στηρίζονται στο ροδίτικο γλωσσικό ιδίωμα και δίνουν τη δυνατότητα στους επισκέπτες της ιστοσελίδας είτε να πληροφορηθούν για αυτό, είτε να ανακαλύψουν ομοιότητες και διαφορές με το δικό τους, υπάρχει και ένα τμήμα όπου μπορούν οι έφηβοι να πραγματοποιήσουν ζωντανές συνεδριάσεις. Με τον τρόπο αυτό, μπορούν να επικοινωνήσουν με το δάσκαλο αλλά και με τους άλλους μαθητές και να συνεργαστούν, να ανταλλάξουν ιδέες, προσωπικές εμπειρίες, πολιτιστικές γνώσεις ή ακόμη και να προσθέσουν μαθησιακό υλικό.

Η ανάπτυξη της Ακαδημαϊκής Ικανότητας γίνεται μέσω της εστίασης στο νόημα, στη γλώσσα και στη χρήση:

3.6.1 Εστίαση στο νόημα

Η εστίαση στο νόημα περιλαμβάνει : α) κάνω την εισαγόμενη πληροφορία κατανοητή και β). αναπτύσσω τον κριτικό αναλφαβητισμό. Ο Cummins (2005), υποστηρίζει πως η ερμηνεία της κατανοητής εισερχόμενης πληροφορίας, πρέπει να υπερβεί την κυριολεκτική κατανόηση. Η αποτελεσματική διδασκαλία πρέπει να επικεντρώνεται στο νόημα ή στα εισερχόμενα μηνύματα. Έτσι αναπτύσσεται ο κριτικός αναλφαβητισμός και οι μαθητές συνδέουν τα νοήματα με κείμενα και τη διδασκαλία με τις δικές τους εμπειρίες και με βάση ό,τι γνώριζαν προηγουμένως, μπορούν να αναλύσουν με την κριτική τους σκέψη, τις νέες πληροφορίες που συναντούν στο κείμενο. Έτσι στη συνέχεια, δύναται να χρησιμοποιήσουν τα αποτελέσματα που ανακάλυψαν και να πραγματοποιήσουν μια δραστηριότητα που τους παρέχει ένα εσωτερικό κίνητρο (Cummins, 2005).

Η πρόσβαση σε κατανοητές εισερχόμενες πληροφορίες στη γλώσσα-στόχο, όπως παρατηρούν και εφαρμοσμένοι γλωσσολόγοι, είναι απαραίτητο για τη γλωσσική απόκτηση. Αναφορικά με τις νέες τεχνολογίες, μπορούν να δημιουργήσουν την εισερχόμενη πληροφορία μέσω ηλεκτρονικών βοηθημάτων, όπως είναι τα ηλεκτρονικά λεξικά, διάφορα λογισμικά για εκμάθηση γλωσσών και άλλα (Κούρτη-Καζούλλη, 2001).

3.6.2 Εστίαση στη γλώσσα

Σύμφωνα με τον Cummins (2005:177), η εστίαση στη γλώσσα προσπαθεί να βάλει τα αμφισβητούμενα ζητήματα, *«όπως ο κατάλληλος χρόνος και ο τρόπος που πρέπει να διδαχθεί η γραμματική της δεύτερης γλώσσας, ο ρόλος της φωνητικής στη διδασκαλία ανάγνωσης, η θέση διορθωτικών παρατηρήσεων προς τους μαθητές κ.λ.π. κάτω από την 'ομπρέλα' της γλωσσικής συνειδητοποίησης»*. Η ανάπτυξη της γλωσσικής συνειδητοποίησης περιλαμβάνει την *κριτική γλωσσική συνειδητοποίηση* σε ένα πλαίσιο διερεύνησης των σχέσεων γλώσσας-εξουσίας, που μπορούν να ανακαλυφθούν μέσα από τη κριτική έρευνα των μαθητών (π.χ. με τη σύγκριση διάφορων γλωσσικών ποικιλιών ή διαλέκτων με την επίσημη ελληνική γλώσσα) και να αναλύσουν τις αιτίες που μια γλωσσική ποικιλία είναι «καλύτερη» από μια άλλη (Καζούλλη & Cummins, 2005). Ουσιαστικά, η εστίαση στα επίσημα χαρακτηριστικά γνωρίσματα της επίσημης ελληνικής, πρέπει να περιλαμβάνει την κριτική έρευνα. Η εστίαση στη γλώσσα, οφείλει να προσφέρει στους μαθητές πρόσβαση σε εισερχόμενες πληροφορίες στη γλώσσα-στόχο και ευκαιρίες για τη γραπτή και προφορική χρήση της. Επίσης, είναι ιδιαίτερα σημαντική

για τη διδασκαλία δεύτερης γλώσσας, καθώς η γλωσσική συνειδητοποίηση δε λειτουργεί μόνο ως μέσο διαλεύκανσης της γλώσσας, αλλά λειτουργεί και ως τρόπος ενίσχυσης της ταυτότητας των μαθητών (Καζούλλη, 2001). Οι νέες τεχνολογίες μπορούν να σταθούν αρωγοί στην ενίσχυση της ταυτότητας των μαθητών κάνοντας τους μαθητές να συλλέξουν, να εσωτερικεύσουν και να ενοποιήσουν τη γνώση τους για τη γλώσσα, προκειμένου να διευρύνουν τους διανοητικούς τους ορίζοντες και τις προσωπικές τους ταυτότητες (Καζούλλη & Cummins, 2005).

3.6.3 Εστίαση στη χρήση

Η εστίαση στη χρήση είναι βασισμένη στην αντίληψη πως η απόκτηση της δεύτερης γλώσσας θα παραμείνει αφηρημένη και συνδεδεμένη μόνο με δραστηριότητες στη τάξη, στη περίπτωση που οι μαθητές δεν έχουν την ευκαιρία να εκφραστούν (χρησιμοποιώντας τις ταυτότητες και τη νοημοσύνη τους) μέσω εκείνης της γλώσσας. Έτσι, η χρήση της γλώσσας-στόχου μπορεί να βοηθήσει στη γλωσσική απόκτηση, αλλά αυτό που είναι ύψιστης σημασίας είναι η σημασία της για την ανάπτυξη του αλφαριθμητισμού και την επιβεβαίωση των ταυτοτήτων των μαθητών (Cummins, 2005).

Στην ιστοσελίδα, με σκοπό να παρακινηθεί ο μαθητής να χρησιμοποιήσει τη γλώσσα, προσφέρεται ένα αυθεντικό ακροατήριο το οποίο ενθαρρύνει τη, διπλής κατεύθυνσης επικοινωνία με προφορικούς και γραπτούς τρόπους. Οι έφηβοι χρησιμοποιούν τη γλώσσα στόχο και στις δραστηριότητες, αλλά και στη ζωντανή συνεδρίαση μεταξύ τους. Αυτό που τους ωθεί να χρησιμοποιήσουν τη γλώσσα στόχο είναι όταν οι μαθητές αναπτύσσουν διαπροσωπικές σχέσεις με τα υπόλοιπα μέλη, όταν και από τις δύο πλευρές είναι συγχρόνως 'δάσκαλοι' και 'μαθητές' (tandem learning) και όταν παρουσιάζουν τις ταυτότητες και τις γλώσσες τους σε ένα ακροατήριο συνομηλίκων (μέγιστη επένδυση ταυτότητας) (Kourtis-Kazoullis, 2001). Επίσης, οι μαθητές χρησιμοποιούν τη γλώσσα-στόχο για να δημιουργήσουν νέα γνώση, την οποία μάλιστα θα τη μοιραστούν με άλλους και που θα δημοσιευθεί στο διαδίκτυο προκειμένου να συμμετέχουν ενεργά στις κοινωνικές πραγματικότητες που τους αφορούν. Όλα αυτά, αποτελούν σημαντικές δραστηριότητες για την ανάπτυξη του κριτικού αναλφαριθμητισμού και η γλώσσα χρησιμοποιείται για να ενισχυθούν οι διανοητικές, αισθητικές και κοινωνικές ταυτότητες των μαθητών. Τέλος, οι νέες τεχνολογίες μπορούν να επεκτείνουν τις κοινότητες έρευνας στις οποίες οι μαθητές έχουν πρόσβαση και να δημιουργήσουν άμεσους τρόπους

δημοσίευσης των αποτελεσμάτων των διανοητικών και καλλιτεχνικών τους δραστηριοτήτων. (Καζούλλη & Cummins, 2005).

3.7 ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΣΤΗ ΔΙΑΣΠΟΡΑ

Η ιστορία της διασποράς μπορεί συμβατικά να χωριστεί σε τρεις μεγάλες περιόδους, ακολουθώντας την περιодολόγηση του Χασιώτη (1993:3.), από τη πτώση της Κωνσταντινούπολης μέχρι σήμερα. Η πρώτη περιλαμβάνει τους τέσσερις τουλάχιστον αιώνες της Τουρκοκρατίας μέχρι τη δημιουργία του ελληνικού κράτους (1830). Η δεύτερη, ξεκινάει με την ίδρυση του ελληνικού κράτους και τελειώνει με την έκρηξη του Β' Παγκοσμίου Πολέμου και η τρίτη ξεκινάει στα μέσα της δεκαετίας του 1940 και τελειώνει στην δεκαετία του 1970 (Διαλεκτόπουλος, 2008).

Με τον όρο «διασπορά», εννοείται το τμήμα του ελληνικού λαού που παρόλο που για κάποιο λόγο εκπατρίστηκε, συνεχίζει να διατηρεί και να συντηρεί με ποικίλους τρόπους, τους δεσμούς του με τη χώρα της καταγωγής του. Δεσμούς συναισθηματικούς, πολιτισμικούς, υλικούς. Είναι ένας γεωγραφικός διασκορπισμός εθνοτικών ομάδων, οι οποίες αν και ζουν αποκομμένες από τη χώρα τους, δεν σημαίνει πως αποξενώνονται και από εκείνη. Ζουν σε μια διαφορετική κοινωνία, βρίσκονται ανάμεσα σε δύο ομάδες αναφοράς, σε διαφορετικά πολιτισμικά συστήματα και έτσι διαμορφώνουν κάτω από αυτές τις συνθήκες, τη δική τους ταυτότητα. Το φαινόμενο αυτό συσχετίζεται άμεσα με τη διαδικασία κοινωνικοποίησης και διαμόρφωσης ταυτότητας των ατόμων που ζουν σε μεταναστευτικά περιβάλλοντα (Χασιώτης, 1993· Κατσιαρδή-Hering & Αμπατζή, 2006).

Στη πρώτη γενιά των μεταναστών, η ταυτότητα είναι σίγουρα ελληνική. Όμως από τη δεύτερη και τρίτη γενιά, υπάρχει μια μετεξέλιξη της, ένα είδος ενσωμάτωσης με μια νέα πολυπολιτισμική ταυτότητα ή αφομοίωσή της, η οποία όμως διατηρεί στοιχεία της «ελληνικότητας». Η ταυτότητα που διαμορφώνεται, βρίσκεται σε αντιστοιχία με το κοινωνικοπολιτισμικό του περιβάλλον, έτσι δημιουργείται το φαινόμενο της διασπορικής ταυτότητας που δομείται σε διαλεκτική σχέση με τη χώρα καταγωγής και τον τόπο διαμονής του ατόμου.

Η ταυτότητα κάθε μεμονωμένου ατόμου ή και μιας ομάδας γενικότερα, δημιουργείται από συγχρονικά και διαχρονικά στοιχεία. Στα συγχρονικά, εμπεριέχονται τα διαπιστώσιμα στοιχεία, αυτά δηλαδή που σχετίζονται με τη γλώσσα, τη θρησκεία, τα ήθη, έθιμα και θεσμούς, ενώ τα διαχρονικά σχετίζονται με συλλογικές μνήμες, συμβολισμούς, μύθους και άλλα. Γενικότερα, ο όρος εθνοπολιτισμική ταυτότητα συνδέεται με στοιχεία που αφορούν την γλώσσα και τον πολιτισμό.

Αναφορικά με την ελληνικότητα στη διασπορά, υπάρχουν πολλαπλές εκφάνσεις της που συνδέονται με την ιστορική εξέλιξη της διασποράς. Από τη μια πλευρά, η ελληνικότητα διαθέτει συγχρονικά διαπιστώσιμα στοιχεία και απαντάται κυρίως στη μεταναστευτική διασπορά και ειδικότερα στην Ευρώπη, πρόκειται για μια εξωελλαδική και έντονα ελλαδοκεντρική ελληνικότητα. Από την άλλη πλευρά, παρουσιάζεται μια διαφορετική έκφραση της ελληνικότητας περισσότερο ως πεποίθηση, ως πίστη στην καταγωγή, ως ιδεολογία, χωρίς όμως να συνδυάζει συγχρονικά διαπιστώσιμα στοιχεία, απλά χρησιμοποιείται από το άτομο για να αυτοπροσδιοριστεί και να προσδιορίσει τη σχέση του με την αρχική του «κοιτίδα» (Δαμανάκης, 2007).

Η συγκεκριμένη έκφραση απαντάται περισσότερο στην ιστορική και μεταναστευτική διασπορά και μπορεί να χαρακτηριστεί ως «συμβολική ελληνικότητα». Ωστόσο, ανάμεσά τους υπάρχουν και άλλες εκφάνσεις της ελληνικότητας, όπως όταν η εθνοπολιτισμική ταυτότητα του ατόμου χρησιμοποιείται ως στοιχείο εμπλουτισμού της ταυτότητάς του.

Συγκεκριμένα, αναφορικά με την εθνοπολιτισμική ταυτότητα ως στοιχείο για τον προσδιορισμό της δράσης του ατόμου κοινωνικοπολιτισμικά, όπως προκύπτει μάλιστα και από μελέτες στα πλαίσια του έργου Παιδεία Ομογενών (Δαμανάκης, 2001· Δαμανάκης, 2007 & Γκότοβος, 2004:50-74), ο αυτοπροσδιορισμός των ομογενών και κάθε ομάδας της διασποράς, συντελείται πάντα σε συνάρτηση με τους αλλοεθνείς του περίγυρού τους, με τους ομοεθνείς της παροικίας τους και το εθνικό κέντρο. Στον Έλληνα της διασποράς αρκούν οι μύθοι, οι παραδόσεις, όχι αναγκαστικά συγχρονικά διαπιστώσιμα στοιχεία προκειμένου να αυτοπροσδιοριστεί ως Έλληνας. Οι πεποιθήσεις, η πίστη είναι πιο ισχυρά προσδιοριστικά στοιχεία για την ταυτότητά του, η ελληνικότητα αρκείται επομένως στα σύμβολα και δύναται να χαρακτηριστεί «συμβολική εθνικότητα», εφόσον ταυτίζεται με το «ανήκειν» σε μια συγκεκριμένη εθνοτική ομάδα. Η συμβολική εθνοτικότητα (ελληνικότητα) είναι λειτουργική στη διασπορά και χρήσιμη τόσο για τον ατομικό όσο και για το συλλογικό αυτοπροσδιορισμό.

Οι άνθρωποι ενδεχομένως να μην έχουν τεκμήρια της ελληνικότητάς τους, όμως ισχυρίζονται ότι είναι Έλληνες επειδή έτσι νιώθουν. Είναι αποτέλεσμα αφαιρετικής εξιδανίκευσης και αναφοράς στο μακρινό παρελθόν που πλησιάζει στα όρια του μύθου και απέχει πολύ από την πραγματικότητα, όμως αυτός ο μύθος είναι αρκετά σημαντικός καθώς χρησιμοποιείται από το άτομο ως στοιχείο αυτοπροσδιορισμού και αυτοαντίληψης, στοιχείο δηλαδή της ταυτότητάς του.

Το πολιτισμικό ελάχιστον το οποίο παρουσιάζεται ως ιδεολόγημα, ως πίστη σε ό,τι είναι ελληνικό, χωρίς να συνοδεύεται από συγχρονικά, διαπιστώσιμα στοιχεία (γλώσσα, θρησκεία, ιστορία, ήθη, έθιμα), είναι ιδιαίτερα σημαντικό για το άτομο καθώς του προσδίδει τη δυνατότητα του αυτοπροσδιορισμού του και έτσι αποτελεί και συνθετικό στοιχείο της ταυτότητάς του και της ομάδας του γενικότερα. Αποτελεί την ελάχιστη κοινή πολιτισμική βάση των ομογενών και συνθετικό στοιχείο της εθνοπολιτισμικής τους ταυτότητας, αλλά και κρίσιμο κριτήριο διαφοροποίησης των διδασκομένων της Ελληνικής στο εξωτερικό και ως κριτήριο οριοθέτησης των στόχων της Ελληνικής ως Δεύτερης και ως ξένης Γλώσσας. Για να αναγνωριστεί όμως το πολιτισμικό στοιχείο από τους άλλους, πρέπει αυτό να πληροί τον όρο της *ιστορικότητας*. Πρέπει δηλαδή να υπάρχουν αντικειμενικά ιστορικά στοιχεία που να τεκμηριώνουν και να το νομιμοποιούν και να καταδεικνύουν ότι οι διαδικασίες αυτοπροσδιορισμού του ατόμου ή της ομάδας στη βάση του πολιτισμικού ελάχιστου δεν είναι αυθαίρετες (Δαμανάκης, 2007).

Αυτά τα στοιχεία που προέρχονται από την αφαιρετική εξιδανίκευση του παρελθόντος, ενδέχεται κάποια στιγμή να μην αντέξουν όταν έρθουν αντιμέτωπα με την πραγματικότητα, εφόσον στερούνται υλικής βάσης. Εάν όμως, καλλιεργούνται συστηματικά, μετατρέπονται σε παράγοντα κοινωνικοποίησης της νέας γενιάς και σε συνθετικό στοιχείο της ταυτότητας των ατόμων, επομένως δημιουργούν μια πραγματικότητα (Δαμανάκης, 1997· Δαμανάκης, 1999).

Συνοψίζοντας, οι κύριες εκφάνσεις της ελληνικότητας είναι:

- A) η ελληνικότητα όπως εκφράζεται στην Ελλάδα από τις πολιτισμικά ισχυρές ομάδες.
- B) σε μια εξωελλαδική και έντονα ελλαδοπροσανατολισμένη ελληνικότητα.
- Γ) στην ελληνικότητα, όπως εκφράζεται μέσα από το πολιτισμικό ελάχιστο.

Όποιος όμως δεν επιθυμεί να προωθήσει την ελλαδική πολιτισμική νόρμα ως τη μόνη έγκυρη, έρχεται σε επαφή με την αλληλεπίδραση των διάφορων εκφάνσεων την ελληνικότητας. Για το λόγο αυτό, δημιουργήθηκε ο όρος «ενδοελληνική διαπολιτισμικότητα» που σημαίνει *τη δυναμική διαδικασία συνάντησης, αλληλεπίδρασης και αλληλοεμπλουτισμού των πολλαπλών εκφάνσεων της ελληνικότητας, ή αλλιώς των πολλαπλών ελληνικών ταυτοτήτων.*

Συμφέρον της Ελλάδας είναι η σχέση της με τους Έλληνες της διασποράς να βρίσκεται στη λογική της ισοτιμίας, αλληλοαποδοχής, ελεύθερης πολιτισμικής αλληλεπίδρασης και αλληλοεμπλουτισμού. Αυτή η διαδικασία δημιουργεί νέες προοπτικές πολιτισμικής εξέλιξης και αυτοπροσδιορισμού.

Τέλος, σχετικά με τη διδασκαλία της Ελληνικής, το πολιτισμικό ελάχιστο ως στοιχείο αυτοπροσδιορισμού, αυτοαντίληψης και ταυτότητας, διαφοροποιεί τον ομογενή από τον αλλογενή που ομιλεί ή θέλει να μάθει Ελληνικά. Ο αλλογενής μπορεί να έχει τη θέληση να μάθει την ελληνική γλώσσα, όμως δεν έχει το συναισθηματικό φορτίο, την αυτοαντίληψη και τη θέληση του ομογενή να διαμορφώσει ή να ενισχύσει μέσα από την ελληνόγλωσση εκπαίδευση, το ελληνογενές μέρος της ταυτότητάς του (Δαμανάκης, 1997· Δαμανάκης, 1999).

Για το λόγο αυτό, προσφέρεται στον ομογενή η διδασκαλία της Ελληνικής ως Δεύτερης γλώσσας, προκειμένου μέσα από αυτή τη διαδικασία να διαμορφώσει μια εθνοπολιτισμική ταυτότητα που το ένα μέρος της θα έρχεται σε συνάρτηση με την ελληνική πολιτισμική παράδοση και ορισμένες εκφάνσεις του σύγχρονου ελληνικού πολιτισμού. Στο αλλογενή όμως, προσφέρεται η Ελληνική ως ξένη γλώσσα, ως ένα αντικείμενο δηλαδή που δεν συμβάλλει στη διαμόρφωση της εθνοπολιτισμικής του ταυτότητας, αλλά έχει στόχο κυρίως την ανάπτυξη επικοινωνιακών δεξιοτήτων. προκύπτει, λοιπόν, ότι η υπόθεση του πολιτισμικού ελάχιστου μπορεί να βρει εφαρμογή στην οριοθέτηση της στοχοθεσίας της Ελληνικής ως Δεύτερης και ως Ξένης Γλώσσας (Δαμανάκης, 1999).

3.8 ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΓΛΩΣΣΩΝ

Η γλώσσα αντανakλά την ταυτότητα του ατόμου, καθώς φανερώνει το ήθος, τον ψυχισμό και γενικότερα τον τρόπο σκέψης, τις αντιλήψεις του. Η προσπάθεια εκμάθησης μιας γλώσσας συνάδει ουσιαστικά με την προσπάθεια εμπάθυνσης στην κουλτούρα και στον πολιτισμό ενός λαού. Η γλώσσα κάθε ατόμου είναι το στοιχείο εκείνο που αποτελεί και την ταυτότητά του και

τον διαχωρίζει από τους υπόλοιπους, ενώ ταυτόχρονα αποτελεί και τον συνδετικό κρίκο, ο οποίος τον ενώνει με τους άλλους ανθρώπους εφόσον έχει τη δυνατότητα να επικοινωνεί μαζί τους.

Εκτός από ένα απλό μέσο-εργαλείο επικοινωνίας η γλώσσα, αποτελεί κάτι περισσότερο, κάτι σημαντικότερο. Αποτελεί καθοριστικό στοιχείο της ποιοτικής ύπαρξης του ανθρώπου, πέρα από τη χρηστική πλευρά της, υπάρχει και η ηθική πλευρά της, καθώς το άτομο γνωρίζει καλύτερα και πιο ουσιαστικά τους ανθρώπους που τη μιλούν. Κάθε γλώσσα αντιπροσωπεύει έναν ολόκληρο κόσμο, εφόσον συνδέεται με τα πολιτισμικά στοιχεία της κοινότητας ή του λαού.

Έτσι, η διαπολιτισμική εκπαίδευση, έχει σκοπό να βοηθήσει τους μαθητές να συνειδητοποιήσουν την ετερότητα των άλλων, να αναπτύξουν θετικές στάσεις και συμπεριφορές απέναντι στη διαφορετικότητα και γενικότερα την πολυμορφία της ζωής. Η διαπολιτισμικότητα βοηθάει στην ανάδειξη κοινών στοιχείων μεταξύ των λαών, στο σεβασμό και στην αποδοχή όποιων ιδιαιτεροτήτων υπάρχουν, στη δημιουργία ενός κλίματος συνεργασίας, αλληλεγγύης και επικοινωνίας και τέλος στη προσφορά ίσων ευκαιριών πρόσβασης στη γνώση, στη κοινωνικοπολιτισμική και οικονομική ζωή ανεξαρτήτων στερεοτύπων και προκαταλήψεων (Ιωαννίδου, 2015).

Η επικοινωνιακή προσέγγιση, επηρεαζόμενη από τον κλάδο της κοινωνιογλωσσολογίας και της πραγματολογίας, ανέπτυξε μια άποψη για το πολιτισμικό στοιχείο που στηρίζεται κυρίως στη χρήση της γλώσσας και όχι τόσο στη δομή της (Σαπρίδου, 2001). Είναι ευρέως γνωστό εξάλλου ότι πέρα από τα γραμματικά στοιχεία που χρειάζεται κάποιος να γνωρίζει για να διδαχθεί μια γλώσσα, οφείλει να αποκτήσει και την ικανότητα να τη χρησιμοποιεί με τρόπο κοινωνικά και πολιτισμικά ορθό.

Συγκεκριμένα το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις γλώσσες αναφέρει: «Η επικοινωνία αφορά τον άνθρωπο συνολικά. Οι ικανότητες που διαχωρίζονται και κατηγοριοποιούνται παρακάτω διαπλέκονται με σύνθετους τρόπους κατά την ανάπτυξη της κάθε μιας, μοναδικής ανθρώπινης προσωπικότητας. Κάθε άτομο ως κοινωνικός παράγοντας, δημιουργεί σχέσεις με ένα διευρυμένο σύμπλεγμα επικαλυπτόμενων κοινωνικών ομάδων που όλες μαζί καθορίζουν την ταυτότητά του. Στο πλαίσιο μίας διαπολιτισμικής προσέγγισης τίθεται ως κεντρικός στόχος της γλωσσικής εκπαίδευσης η προώθηση της καλύτερης δυνατής

ανάπτυξης της συνολικής προσωπικότητας του μαθητή καθώς και η έννοια της ταυτότητάς του που είναι αναπόσπαστη από την εμπειρία της διαφορετικότητας του «άλλου» στη γλώσσα και τον πολιτισμό.» (Συμβούλιο της Ευρώπης, 2001:1).

Σύμφωνα με τον Dell Hymes, ο οποίος εισήγαγε την επικοινωνιακή ικανότητα, υπάρχει σαφής διάκριση ανάμεσα στην γλωσσική ικανότητα και την επικοινωνιακή ικανότητα, καθώς η πρώτη χαρακτηρίζεται από γραμματικούς κυρίως κανόνες, με τους οποίους το άτομο μπορεί έτσι να καταλαβαίνει φράσεις, λέξεις και να τις διατυπώνει, ενώ η δεύτερη σχετίζεται με τη γνώση που αποκτά το άτομο, αποτελούμενη από κανόνες γραμματικής και κοινωνιολογικούς (Hymes, 1984:74 στο Ιωαννίδου, 2015).

Επομένως, η κοινωνική ταυτότητα του καθενός που συνδέεται με τη κουλτούρα του, είναι απαραίτητο στοιχείο για να υπάρξει κοινωνική αλληλεπίδραση.

Η συνεισφορά της διαπολιτισμικής διάστασης στην εκπαίδευση είναι ιδιαίτερα σημαντική, καθώς βοηθάει τους εκπαιδευόμενους να γνωρίσουν τη διαπολιτισμική συνείδηση, να τη κάνουν κτήμα τους, αλλά παράλληλα τους βοηθά να αποκτήσουν και γλωσσική ικανότητα. Έτσι, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι σε θέση να ενστερνιστούν ανθρώπους με διαφορετική κουλτούρα από τους ίδιους και να συνειδητοποιήσουν ότι πρόκειται για άτομα με διαφορετικές προοπτικές, αξίες και συμπεριφορές (Byram, 2002:10 στο Ιωαννίδου, 2015).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο :ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

4.1 ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ (Case Study):

Στις μέρες μας, η έρευνα στις Κοινωνικές Επιστήμες αλλάζει σημαντικά δομή και γίνεται περισσότερο «διαπραγματεύσιμη» ή και «επικοινωνιακή». Πράγματι παρατηρείται τελευταία ότι η λεγόμενη «ποιοτική έρευνα», δηλαδή η έρευνα που έχει ταυτιστεί με την ολιστική και βαθύτερη κατανόηση ενός φαινομένου, έχει βελτιώσει τη θέση της, αν λάβει κανείς υπόψη, τον αριθμό των βιβλίων που δημοσιεύονται διεθνώς, τις διατριβές που εκπονούνται, το πλήθος άρθρων και ειδικών επιστημονικών περιοδικών, τις εργασίες που παρουσιάζονται σε συνέδρια, καθώς και τις ολοένα αυξανόμενες σε αριθμό κοινότητες επιστημονικής υποστήριξης και ανταλλαγής ιδεών (Ανδρεαδάκης & Βάμβουκας, 2005).

Ο όρος «ποιοτική έρευνα», χρησιμοποιείται για να περιγράψει πολλές και ποικίλες ερευνητικές στρατηγικές. Όλο και περισσότεροι ερευνητές επιλέγουν να ενσωματωθούν στην κουλτούρα της ομάδας των ανθρώπων την οποία μελετούν και να ερμηνεύσουν κοινωνικά φαινόμενα και προσωπικές ανθρώπινες διαδρομές με βάση όχι κάποια προϋπάρχουσα θεωρία ή κάποια «αντικειμενικά» και «αδιαμφισβήτητα» στοιχεία, αλλά με βάση τη «φωνή» των προσώπων που μελετούνται (Ανδρεαδάκης & Βάμβουκας, 2005).

Οι ερευνητές που εργάζονται με βάση το ποιοτικό ερευνητικό παράδειγμα, επιχειρούν να κατανοήσουν εμπειρίες προσωπικές ή γεγονότων ή τόπων, αλλά και τους τρόπους με τους οποίους αυτές διασταυρώνονται με τις δικές τους εμπειρίες. Ενδιαφέρονται κυρίως για την κατανόηση της συμπεριφοράς από τη πλευρά του ερευνώμενου, καθώς το νόημα που δίνουν στις εμπειρίες τους αντιπροσωπεύει αυτό που τελικά θεωρούν ως πραγματικότητα. Οι ερευνητές στη ποιοτική έρευνα, εισάγονται στο κόσμο των ανθρώπων που σκοπεύουν να μελετήσουν, γνωρίζουν και αναγνωρίζουν τον δικό τους εαυτό, κερδίζουν την εμπιστοσύνη τους και κρατούν σημειώσεις και καταγραφές από όσα παρατηρούν (Ανδρεαδάκης, Καίλα & Πεδιαδίτης, 2009).

Στη συγκεκριμένη εργασία η μεθοδολογία έρευνας που χρησιμοποιήθηκε ήταν η «μελέτη περίπτωσης» η οποία ανήκει στην ποιοτική έρευνα. *«Ο ερευνητής της μελέτης περίπτωσης κατά κανόνα παρατηρεί τα χαρακτηριστικά μίας μονάδας... Ο σκοπός αυτής της παρατήρησης είναι να εξερευνήσει βαθιά και να αναλύσει συστηματικά τα πολυσχιδή φαινόμενα που συνθέτουν τον κύκλο ζωής της μονάδας, προκειμένου να κάνει γενικεύσεις σχετικά με το ευρύτερο πληθυσμό στον οποίο ανήκει αυτή η μονάδα»* (Cohen & Manion, 1994:153).

Όπως γίνεται κατανοητό και από το όνομά της, ο ερευνητής επικεντρώνεται σε μια «περίπτωση» συγκεκριμένη. Με τον όρο «περίπτωση», εννοείται μια μάζα που απαρτίζεται είτε από ένα άτομο, είτε από μια ομάδα ατόμων, είτε αυστηρά από μια προκαθορισμένη ομάδα, έναν οργανισμό ή μια κατάσταση. Εκτός από την ομάδα, η μελέτη περίπτωσης επικεντρώνεται και στο πλαίσιο της (Βάμβουκας, 2002:225· Robson, 2007:210-211 στο Πεδιάδίτης, 2009). Πραγματοποιείται μια εμπειρική διερεύνηση ενός φαινομένου μέσα στο πραγματικό πλαίσιο της ζωής του. Κατά αυτό τον τρόπο και ο Runyan (1982) ονομάζει τη μελέτη περίπτωσης ως «την λεπτομερειακή πληροφόρηση για ένα μοναδικό θέμα είτε πρόκειται για ένα γεγονός είτε για μια κουλτούρα είτε για τη ζωή ενός ατόμου» (Runyan, 1982 στο Verma & Mallick, 2004:169 στο Πεδιάδίτης, 2009). Η μελέτη περίπτωσης όμως, αρκετές φορές θεωρείται ως ένα είδος «εύκολης λύσης», γι' αυτό έχει υποτιμηθεί η αξία της. Στις περισσότερες μάλιστα έρευνες που γίνονται στην εκπαίδευση και στις κοινωνικές επιστήμες, χρησιμοποιείται μέσα στα πλαίσια της πολυμεθοδολογικής προσέγγισης (τριγωνισμός) συνήθως μαζί με μια άλλη περιγραφική έρευνα, όπως την επισκόπηση πεδίου (Verma & Mallick, 2004:170 στο Πεδιάδίτης, 2009).

Οι μελέτες περίπτωσης αποτελούν «ένα βήμα προς τη δράση». Η ενορατική γνώση τους μπορεί να ερμηνευθεί με άμεσο τρόπο και να τεθεί σε χρήση γεγονός που αποτελεί ένα ακόμα σημαντικό πλεονέκτημα τους (Cohen & Manion, 1997 στο Πεδιάδίτης, 2009). Σημαντική αδυναμία της ως επιστημονική μέθοδος, μπορεί να αποτελεί το γεγονός ότι συχνά οι πληροφορίες που λαμβάνονται είναι εμπιστευτικής φύσης άρα δεν μπορούν να αξιολογηθούν από την ερευνητική κοινότητα (Verma & Mallick, 2004:170 στο Πεδιάδίτης, 2009). Εντούτοις η μελέτη περίπτωσης ειδικά στην εκπαιδευτική διαδικασία, αποτελεί απαραίτητη μεθοδολογία γιατί και η ίδια έχει ως κεντρικό της άξονα τη διαδικασία και είναι ευέλικτη και προσαρμόσιμη (Anderson, 1994 στο Verma & Mallick, 2004:230).

Υπάρχουν διάφορες τυπολογίες σχετικά με τα είδη μελέτης περίπτωσης, γεγονός που δείχνει την ευελιξία της και την ικανότητα να ανταποκρίνεται σε ποικίλα και διαφορετικά ερευνητικά πεδία και σε διαφορετικούς σκοπούς (Shaw, 1999:135-138 στο Μαγγόπουλος, 2014). Ο Stake (1995) κάνει λόγο για «εγγενή» (intrinsic case study), «εργαλειακή» (instrumental case study) και συλλογική (collective case study) ή πολλαπλή (multiple case study) μελέτη περίπτωσης. Η εγγενής μελέτη περίπτωσης εστιάζει σε ένα συγκεκριμένο πρόσωπο, μία ομάδα, ένα γεγονός ή έναν οργανισμό. Στην εργαλειακή μελέτη περίπτωσης σκοπός του ερευνητή είναι η απόκτηση βαθύτερης κατανόησης μίας ή περισσότερων πτυχών που συνθέτουν την περίπτωση και τη λειτουργία της και όχι η περίπτωση αυτή καθαυτή (Hancock & Algozzine, 2014 στο Μαγγόπουλος, 2014). Η συλλογική μελέτη περίπτωσης αφορά στη μελέτη πολλών περιπτώσεων είτε ταυτόχρονα είτε διαδοχικά προκειμένου να αποκτήσει ο ερευνητής ευρύτερη κατόπτευση των πτυχών ενός συγκεκριμένου θέματος. Ωστόσο, δεν αποκλείεται μία μελέτη περίπτωσης να ενσωματώνει χαρακτηριστικά και από διαφορετικές κατηγορίες (Crowe et al, 2011 στο Μαγγόπουλος, 2014).

Ο Yin (2009), διακρίνει τρία βασικά είδη μελέτη περίπτωσης:

α) τη μελέτη που στοχεύει στην παραγωγή θεωρίας ή ελέγχει θεωρία αναζητώντας κατά κύριο λόγο αιτιώδεις σχέσεις. Και συνήθως αποκαλείται επεξηγηματική μελέτη περίπτωσης (explanatory case study),

β) τη μελέτη που αφηγείται μια ιστορία ή απεικονίζει ένα σχέδιο, παρέχοντας αφηγηματικές περιγραφές. Πρόκειται για την περιγραφική μελέτη περίπτωσης (descriptive case study), και

γ) τη διερευνητική μελέτη περίπτωσης (exploratory case study) που λειτουργεί πιλοτικά για άλλες μελέτες.

Ο Bassegy (1999:12), που συμφωνεί σε σημαντικό βαθμό με τον Yin, προσθέτει στην τυπολογία του την αξιολογική μελέτη περίπτωσης (evaluative case study) που αποτελεί αξιολογική έρευνα (evaluative research) που εμπρόθετα αποσκοπεί στη διατύπωση αξιολογικής κρίσης. Ο Stenhouse (Bassegy, 1999:27) αναφέρεται σε τέσσερα είδη μελέτης περίπτωσης την εθνογραφική (ethnographic case study), την αξιολογική, την εκπαιδευτική (educational case study) και την έρευνα δράσης (action research).

Γενικότερα η μελέτη περίπτωσης ως μέθοδος στρατηγικής για μια έρευνα, χρησιμοποιείται για διάφορα ερευνητικά πεδία, όπως η οικονομία, η εκπαίδευση και η κοινωνιολογία. Ο Yin (2009), ο Stenhouse (στο Bassegy, 1999:27), ο Bassegy (1999:41) και ο Stufflebeam (2001:34-35) εκτιμούν ότι στην αξιολογική μελέτη περίπτωσης μελετάται σε βάθος η περίπτωση με

συστηματικό και κριτικό τρόπο, θέτοντας κατάλληλες ερωτήσεις που αφορούν συνήθως στο «πώς», το «γιατί» και το «τι» (Crowe et al, 2011 στο Μαγγόπουλος, 2015) και δίνοντας έμφαση στην περιγραφή, την ανάλυση και τη σύνθεση με σκοπό τη σκιαγράφηση και το διαφωτισμό των πολλαπλών πτυχών του προγράμματος. Ο κατάλληλος σχεδιασμός της μελέτης προσφέρει στον αξιολογητή εννοιολογική οργάνωση. Ο αξιολογητής, όμως, πρέπει να αποφεύγει των εμφάνιση αλλαγών στη θεωρία και τους σκοπούς καθώς σε ένα τέτοιο ενδεχόμενο αλλάζει ολοκληρωτικά η μελέτη του (Yin, 2000 στο Μαγγόπουλος, 2015).

4.2 ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

Με τον όρο “ Οι μέθοδοι αυτές μπορεί να είναι ποσοτικές (αν πρόκειται για συμπερασματική, θετικιστική/εμπειρική /κανονιστική προσέγγιση) ή ποιοτικές (αν στοχεύουν στην ολιστική κατανόηση και ερμηνεία φαινομένων), (Carr & Kemmis, 1997· Hitchcock & Hughes, 1989 στο Ισάρη & Πουρκός, 2015).

Οι ποσοτικές μέθοδοι χρησιμοποιούνται κυρίως σε μεγάλης ή μεσαίας κλίμακας μελέτες, στοχεύουν στην εύρεση σχέσεων μεταξύ διαφόρων παραγόντων με στατιστικές μεθόδους, μαθηματικά μοντέλα και αριθμητικά δεδομένα και δίνουν έμφαση στη διατύπωση και τον έλεγχο υποθέσεων/θεωριών. Η συλλογή δεδομένων γίνεται κυρίως με δομημένα πρωτόκολλα, επιχειρώντας την ανάλυση του εξωτερικού «αντικειμενικού» κόσμου με προκαθορισμένα σχήματα κωδικοποίησης, ενώ τα στοιχεία που συλλέγονται προορίζονται για στατιστική επεξεργασία (π.χ. επισκοπήσεις, πειράματα, κλπ.) (Robson, 2002).

Η ποιοτική προσέγγιση στοχεύει στη διερεύνηση και κατανόηση σε βάθος, των κοινωνικών φαινομένων και χρησιμοποιείται σε μικρότερη κλίμακα. Αυτή η μέθοδος, αποτελεί το ενδεδειγμένο μέσο για να απαντηθούν τα ερωτήματα: «πώς» και «γιατί». Πρόκειται για μια διερευνητική (exploratory), κατά βάση, προσέγγιση, η οποία στοχεύει περισσότερο στην ανάδυση νέων τυποποιήσεων και θεωρητικών μοντέλων, παρά στην επαλήθευση υποθέσεων ή στη γενίκευση σε μεγαλύτερο πληθυσμό. Ασχολείται με την εμπειρία των ατόμων και τα νοήματα που τη συγκροτούν, εστιάζοντας σε ένα ευρύτερο κοινωνικο-πολιτισμικό πλαίσιο. Η συλλογή των ποιοτικών στοιχείων γίνεται με ανοικτά και ευέλικτα εργαλεία, ενώ για την ανάλυσή τους αξιοποιούνται κυρίως εργαλεία ανάλυσης λόγου και κειμένων (Bryman, 1988· Bernard, 1994).

Στις περισσότερες ερευνητικές περιπτώσεις οι δύο οπτικές λειτουργούν συνδυαστικά και συμπληρωματικά, αποτελώντας τις λεγόμενες “Μικτές προσεγγίσεις”, ώστε να αξιοποιούν σε καλύτερο βαθμό, τα πλεονεκτήματα της κάθε μεθόδου αντίστοιχα, αλλά και να αντιμετωπίζουν τις αδυναμίες της κάθε προσέγγισης (Brewer & Hunter, 1989 στο I.E.Π, 2012).

Σύμφωνα με τους Borg & Gall (1989) τα ερωτηματολόγια μπορούν να χρησιμοποιηθούν στις έρευνες επισκοπήσεων για να «προσδιορίσουν τις γνώμες, στάσεις, προτιμήσεις και αντιλήψεις ατόμων που αποτελούν το αντικείμενο της έρευνας».

Το είδος έρευνας που επιλέχθηκε είναι η **ποσοτική προσέγγιση**, με χρήση αυτοσυμπληρούμενων, ερωτηματολογίων, κλειστών κυρίως ερωτήσεων για τους μαθητές αλλά και ανοιχτών.

4.2.1 ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ:

Το ερωτηματολόγιο είναι ένα μέσο συλλογής δεδομένων, ένα σύνολο γραπτών (ή σε ηλεκτρονική μορφή) ερωτήσεων σχετικών με ένα πρόβλημα/θέμα, τις οποίες ο ερευνητής απευθύνει ομοιόμορφα στα υποκείμενα του δείγματος με σκοπό να συγκεντρώσει τις αναγκαίες πληροφορίες. Η κατασκευή του είναι ιδιαίτερα σημαντική καθώς μέσα από αυτό παρέχονται τα δεδομένα της έρευνας και θα πρέπει να τηρούνται ορισμένες αρχές προκειμένου να καταστούν αξιόπιστες οι πληροφορίες που θα δοθούν. Η χρησιμότητά του εξαρτάται κυρίως από την ποιότητα ερωτήσεων, αφού είναι ιδιαίτερα δύσκολο ή αδύνατο, να θέσει ο ερευνητής εκ των υστέρων διευκρινιστικές ερωτήσεις.

Εξίσου σημαντική είναι και η μορφή του, ο τρόπος που θα διατυπωθούν οι ερωτήσεις οι οποίες μπορεί να αναφέρονται σε γνώμες, απόψεις, αντιλήψεις, στάσεις, αξίες, συμπεριφορές, γνώσεις, ενδιαφέροντα, προτιμήσεις, προσδοκίες, συναισθήματα και άλλα. Ο τρόπος σύνταξης και η εφαρμογή του δεν είναι καθόλου εύκολη υπόθεση, ενώ ασκεί τεράστια επίδραση στη ποιότητα των δεδομένων που θα συλλεχθούν (είδος ερωτήσεων, διατύπωση, σαφήνεια, σειρά, έκταση ερωτηματολογίου και άλλα).

Οι ερωτήσεις διακρίνονται με βάση το περιεχόμενο σε:

- ερωτήσεις γνώσεων-γεγονότων
- γνωμών-προθέσεων
- επεξηγηματικές ή ερμηνευτικές
- διηθητικές ή φίλτρο
- ερωτήσεις «παγίδες»
- ερωτήσεις «προπόνησης»

διακρίνονται επίσης με βάση τον τύπο σε:

- ερωτήσεις ανοικτού τύπου, όπου ο ερωτώμενος απαντά στην ερώτηση συμπληρώνοντας το περιθώριο που προβλέπεται για να καταχωρήσει την απάντησή του
- ερωτήσεις κλειστού τύπου, όπου ο ερωτώμενος καλείται να επιλέξει μεταξύ συγκεκριμένων απαντήσεων
- ερωτήσεις σύντομης απάντησης

Οι προϋποθέσεις για ένα σωστό ερωτηματολόγιο είναι:

- η διατύπωση σαφών και μονοσήμαντων ερωτήσεων
- η αποφυγή διφορούμενων ερωτήσεων
- η αντίληψη της ικανότητας απάντησης των ερωτώμενων
- η αποτύπωση σύντομων ερωτήσεων
- η αποφυγή ερωτήσεων αρνητικού περιεχομένου
- η παράλειψη προκατειλημμένων και μεροληπτικών ερωτήσεων και όρων
- η διάταξη των ερωτήσεων

Τα κριτήρια σχετικά με την αξιολόγηση ενός ερωτηματολογίου είναι:

- η καταλληλότητα του περιεχομένου και της διατύπωσης των ερωτήσεων
- η καταλληλότητα της μορφής των απαντήσεων
- η καταλληλότητα της δομής και της παρουσίασης του ερωτηματολογίου
- οι γενικές παρατηρήσεις
- το εισαγωγικό σημείωμα-συνοδευτική επιστολή

4.2.2 ΑΝΑΤΡΟΦΟΔΟΤΗΣΗ:

Η διαδικασία της ανατροφοδότησης συνδέεται άρρηκτα με τη διαδικασία της αξιολόγησης, διαμέσου της οποίας, ο εκπαιδευόμενος και ο εκπαιδευτής ανακαλύπτει τυχόν λάθη, αστοχίες και προβαίνει στη διόρθωσή τους. Αποτελεί πολύ σημαντικό κομμάτι καθώς εκπαιδευτής και

εκπαιδευόμενος έχουν την δυνατότητα να κρίνουν το επίπεδο μάθησης, να διαπιστώσουν ενδεχόμενες παρανοήσεις και να καθορίσουν το επίπεδο επίδοσης στο οποίο στοχεύουν.

Ο όρος «ανατροφοδότηση» είναι παραδοσιακά συνδεδεμένος με βαθμούς και μια σειρά από σύντομα σχόλια (Wiggins, 1993:182 στην Πύλη για την Ελληνική γλώσσα). Ο τρόπος της κάθε ανατροφοδότησης ενδέχεται να επηρεάσει τα κίνητρα και τον τελικό στόχο των μαθητών (Clarke, 2005:67 στην Πύλη για την Ελληνική γλώσσα). Παρ'όλα αυτά σε πολλές περιπτώσεις η ανατροφοδότηση έχει οδηγήσει σε μείωση της προόδου, σε αίσθημα αποτυχίας και έλλειψης ικανότητας (Clarke, 2005:67 στην Πύλη για την Ελληνική γλώσσα). Εν αντιθέσει, η σωστή ανατροφοδότηση παρέχει στους μαθητές το έναυσμα για περισσότερη προσπάθεια και στοχασμό σε ό,τι αφορά την εκμάθηση και τις ιδιαίτερες μαθησιακές τους ανάγκες, προκειμένου να κινηθεί με βάση τις υποδείξεις και τις δοσμένες οδηγίες ώστε να βελτιωθεί. Επιπλέον, δίνει έμφαση στην ποιότητα και όχι στην ποσότητα (Earl, 2003:93 στην Πύλη για την Ελληνική γλώσσα).

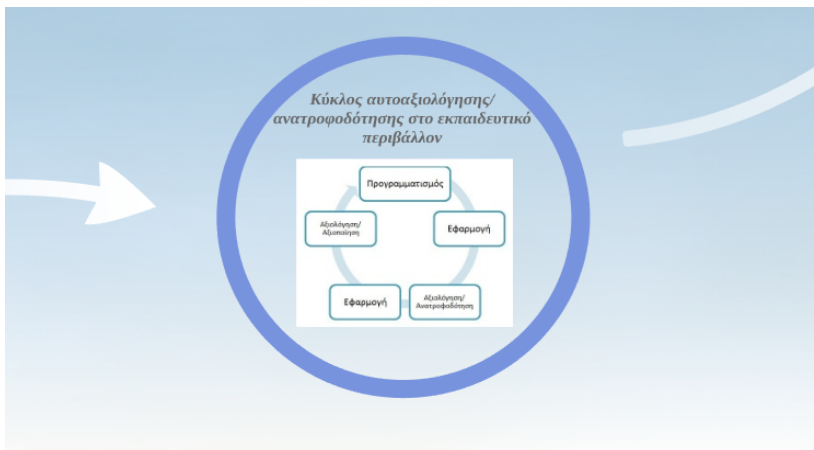
Η ανατροφοδότηση δεν αφορά μόνο το έργο των μαθητών αλλά και το εκπαιδευτικό έργο των δασκάλων. Στόχος της ανατροφοδότησης πρέπει να είναι πάντα η βελτίωση του εκπαιδευτικού, η αύξηση της αποδοτικότητάς του, καθώς επίσης και η στήριξη και η παρακίνησή του για να καταβάλει μεγαλύτερη προσπάθεια (Δηληγιάννη & Αναγνώστου, (2005) στην Πύλη για την Ελληνική γλώσσα). Ο εκπαιδευτικός, μέσα από την αξιολόγηση του έργου του, «δέχεται συγκεκριμένα ερεθίσματα, πληροφορείται για τα πλεονεκτήματα και τις αδυναμίες της προσπάθειάς του» και προσπαθεί να αναβαθμίσει την ποιότητα της δουλειάς του (Νημά & Καψάλης, 2002:276 στην Πύλη για την Ελληνική γλώσσα).

Η βασική λειτουργία της είναι παιδαγωγική και στοχεύει στην διάγνωση των καταστάσεων που υπάρχουν και στην ανατροφοδότηση των ατόμων που εμπλέκονται. Το περιεχόμενο της οφείλει να βρίσκεται σε αντιστοιχία με τους σκοπούς και το περιεχόμενο της διδασκαλίας ώστε η αξιολόγηση να είναι έγκυρη. Τέλος, τα εργαλεία της πρέπει να ενέχονται από εγκυρότητα, αξιοπιστία, αντικειμενικότητα και διακριτική ικανότητα.

Η ανατροφοδότηση χωρίζεται σε δύο κατηγορίες: εξωτερική και εσωτερική.

Η εσωτερική ή αλλιώς Αισθητηριακή Ανατροφοδότηση, περιλαμβάνει όλες εκείνες τις έμφυτες πληροφορίες που λαμβάνει το άτομο μέσα από τις αισθήσεις του (όραση, αφή, ακοή, κιναισθητική λειτουργία) και γίνεται αντιληπτή μέσω της κίνησης.

Η Εξωτερική ή αλλιώς Επαυξημένη Ανατροφοδότηση, περιλαμβάνει πληροφορίες από μετρήσιμο αποτέλεσμα απόδοσης μέσω διάφορων τεχνικών (φωνή δασκάλου, χρονόμετρο, βαθμός κριτή, βίντεο) (Τζετζής & Λόλα, 2015).

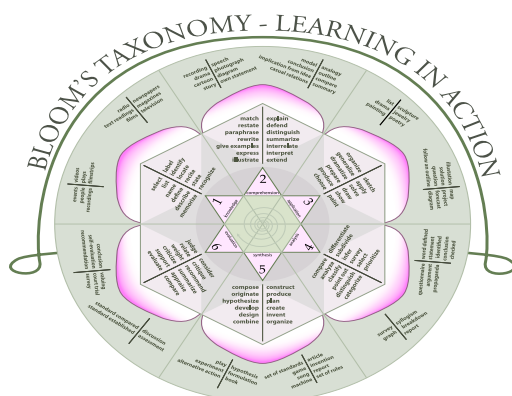

<https://prezi.com/eg713-sj-6kd/presentation/>

Με βάση τις κατηγοριοποιήσεις του Bloom, Ο Mayer (2002), ορίζει 6 κατηγορίες γνωστικών διεργασιών:

- Ανάκληση (Remember): σχετίζεται με τις διεργασίες της αναγνώρισης (recognizing) και ανάκλησης (recalling).
- Κατανόηση (Comprehend): σχετίζεται με τις διεργασίες οι οποίες παρέχουν μια πληροφορία σε μορφή διαφορετική από εκείνη στην οποία παρουσιάζεται (interpreting). Επίσης, σχετίζεται με τις διεργασίες επεξήγησης μέσω παραδειγμάτων (exemplifying), της ταξινόμησης σε ορισμένες κατηγορίες (classifying), της σύνοψης (summarizing), της εξαγωγής συμπερασμάτων (inferring), και της σύγκρισης προκειμένου να γίνουν αντιληπτές οι εκάστοτε ομοιότητες και διαφορές (comparing).

- Εφαρμογή (Apply): σχετίζεται με τις διεργασίες εκτέλεσης (executing) και υλοποίησης (implementing) μιας συγκεκριμένης διαδικασίας.
- Ανάλυση (Analyse): σχετίζεται με τις διεργασίες εντοπισμού των σημαντικών στοιχείων από τα λιγότερα σημαντικά (differentiating), της συγκέντρωσης τμημάτων σε ένα σύνολο (organizing), και της απόδοσης/παρουσίασης (attributing) μιας έννοιας/άποψης με στοιχεία του εκπαιδευτικού υλικού.
- Αξιολόγηση (Evaluate): σχετίζεται με τις διεργασίες του ελέγχου (checking) και της κρίσης (critiquing) ενός προϊόντος ή μιας διαδικασίας.
- Δημιουργία (Create): σχετίζεται με τις διεργασίες σχεδιασμού (planning) για την υλοποίηση μιας εργασίας και της παραγωγής (producing) ενός προϊόντος.

Εικόνα 4.1. Η ρόδα Bloom, σύμφωνα με τα ρήματα του Bloom και τους αντίστοιχους τύπους αξιολόγησης. Τα ρήματα πρέπει να είναι εφικτά και μετρήσιμα (Wikipedia).

Επίσης, υπάρχουν 3 τύποι σύμφωνα με τον Bloom:

- 1) Η αρχική ή διαγνωστική αξιολόγηση: πρόκειται για δοκιμασίες που στοχεύουν στον προσδιορισμό του επιπέδου γνώσεων των εκπαιδευόμενων σε ορισμένο τομέα, ώστε η εκπαιδευτική διαδικασία να διεξαχθεί με μεγαλύτερη επιτυχία.

2) Διαμορφωτική-σταδιακή αξιολόγηση (ενδιάμεση) (formativeevaluation): στοχεύει στην εξέταση της πορείας του εκπαιδευόμενου σε ένα συγκεκριμένο, προκαθορισμένο εκπαιδευτικό στόχο.

3) Τελική ή αθροιστική αξιολόγηση (summativeevaluation): πρόκειται για τη συνολική – αθροιστική εκτίμηση του αποτελέσματος συγκριτικά με τον αρχικό καθορισμένο στόχο.

Πρέπει επίσης να λαμβάνει 2 τύπους πληροφορίας: την επιβεβαίωση της ορθότητας ή μη της απάντησης του εκπαιδευόμενου και υποδείξεις προς τη σωστή απάντηση.

Τέλος, οι ερωτήσεις αξιολόγησης διακρίνονται σε :

-ερωτήσεις ανοικτού τύπου

-ερωτήσεις κλειστού τύπου που περιλαμβάνουν τις :

- Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής ή ερωτήσεις επιλογής της ορθής απάντησης
- Ερωτήσεις διαζευκτικής απάντησης ή ερωτήσεις «σωστού-λάθους»
- Ερωτήσεις σύζευξης-αντιστοίχισης
- Ερωτήσεις διάταξης
- Ερωτήσεις συμπλήρωσης

Επομένως, η ανατροφοδότηση μπορεί να παίξει ρόλο κινήτρου, να αυξήσει μελλοντικές επιλογές, να δώσει πληροφορίες για τα λάθη αλλά και να προκαλέσει εξάρτηση σε κάποιες περιπτώσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο : ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

5.1 ΤΟ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Στα εκπαιδευτικά υπερμεσικά συστήματα το μοντέλο έχει προσαρμοστεί στη μεθοδολογία ADDIE (Analysis, Design, Development, Implementation και Evaluation). Το μοντέλο ADDIE έχει στο επίκεντρο την αξιολόγηση (Εικόνα 5.1), καθώς θεωρείται ότι αποτελεί βασική διαδικασία κάθε φάσης. Το σχήμα αυτό χρησιμοποιήθηκε για την ανάλυση της ιστοσελίδας που δημιουργήθηκε, αλλά τροποποιημένο.

Εικόνα 5.1. Φάσεις ανάπτυξης εκπαιδευτικού λογισμικού.

(Conference on Informatics in Education, Κωτσάκη & Μπαλάσης,2013).

Ανάλυση ιστοσελίδας (Analyze)

Η εκπαιδευτική ιστοσελίδα «Learning about the culture and idiomatic expressions of Rhodes», δημιουργήθηκε και απευθύνεται κυρίως σε εφήβους, οι οποίοι, είτε χρησιμοποιούν την Ελληνική γλώσσα ως δεύτερη, είτε ως ξένη γλώσσα. Σκοπός αυτής της ιστοσελίδας είναι:

- να καταφέρουν οι Νέες Τεχνολογίες να συνεισφέρουν στην γλωσσική εκμάθηση της Ελληνικής, είτε ως δεύτερης, είτε ως ξένης γλώσσας

- να ενισχύσουν οι έφηβοι την πολιτιστική τους ταυτότητα και να έρθουν σε επαφή με τα τοπικά γλωσσικά ιδιώματα
- να δημιουργηθεί ένα φιλικό-ψηφιακό περιβάλλον μάθησης για τους εφήβους
- να παρουσιαστεί η ύλη με ένα βιωματικό τρόπο
- να ενεργοποιηθεί ο έφηβος και να αλληλοεπιδρά μέσα από δημιουργικές δραστηριότητες
- να έρθει σε επαφή με οπτικοακουστικό υλικό διαμορφωμένο στο τοπικό ιδίωμα
- να αφομοιώσει όσα διδάχθηκε και να είναι σε θέση να τα χρησιμοποιήσει μετέπειτα
- να μπορέσει να συνεννοηθεί για βασικές πληροφορίες, με άλλους ανθρώπους.

Σχεδιασμός (Design)

Κατά την ανάπτυξη της εκπαιδευτικής ιστοσελίδας, υπήρχαν τρεις τουλάχιστον στόχοι ιδιαίτερα σημαντικοί, οι οποίοι υλοποιήθηκαν. Οι στόχοι αυτοί είναι:

- Ευχρηστία στη σχεδίαση διεπαφής χρήστη
- Αποδοτική οργάνωση των στοιχείων πολυμέσων
- Ενσωμάτωση των προτάσεων μιας διδακτικής θεωρίας στην εκπαιδευτική ιστοσελίδα

Περιεχόμενο

Το περιεχόμενο της ιστοσελίδας διαμορφώθηκε για να καλύψει βασικές ανάγκες των εφήβων, οι οποίοι είτε γνωρίζουν την Ελληνική ως δεύτερη, είτε ως ξένη γλώσσα, άρα σχεδιάστηκε για απαιτήσεις αρχικού μορφωτικού επιπέδου. Είναι διαδραστικό, περιέχει κείμενα σε διαλογική μορφή και στα Ελληνικά αλλά και στα Αγγλικά, λεξιλόγιο, τρόπο προφοράς, οπτικοακουστικό υλικό και σχετικές ασκήσεις, βασισμένες κυρίως στο κομμάτι κατανόησης.

Στοιχεία Πολυμέσων

Τα στοιχεία πολυμέσων που χρησιμοποιήθηκαν στην εκπαιδευτική ιστοσελίδα είναι:

- Εικόνα
- Ήχος
- Κείμενο
- Βίντεο

Πλοήγηση

Οι νεαροί χρήστες δύναται εύκολα να πλοηγηθούν στο ηλεκτρονικό αυτό περιβάλλον, καθώς πρόκειται για ένα γραμμικό τρόπο πλοήγησης με σκοπό να βοηθηθεί ο έφηβος, προκειμένου να κινηθεί με επιτυχία από το ένα τμήμα στο άλλο και να αντιληφθεί το τρόπο λειτουργίας της εφαρμογής. Τα τμήματα είναι χωρισμένα σε κατηγορίες και ενότητες, ώστε από τον τίτλο να μπορεί ο νέος να καταλάβει πού να καθοδηγηθεί. Εκτός από αυτό, υπάρχει μια ενότητα στο μενού πλοήγησης, με τίτλο « Directions», όπου υπάρχουν όλες οι απαραίτητες οδηγίες και διευκρινίσεις για τον πιο ελυστηστο και αποτελεσματικό τρόπο λειτουργίας της ιστοσελίδας.

Δραστηριότητες

Κάθε μαθησιακή ενότητα, περιλαμβάνει και τις ασκήσεις της. Για την ιστοσελίδα που δημιουργήθηκε, κατασκευάστηκαν δύο ενδεικτικά μαθήματα, εκ των οποίων το καθένα περιέχει ορισμένους τύπους δραστηριοτήτων. Συγκεκριμένα, υπάρχει άσκηση κατανόησης με το πρόγραμμα **google forms**, ένα σταυρόλεξο με την εφαρμογή **hot potatoes**, ερωτήσεις κατανόησης, βασισμένες σε ένα βίντεο στο οποίο ενσωματώθηκαν ελληνικοί και αγγλικοί υπότιτλοι, καθώς είναι στο Αφαντενό ιδίωμα και οι ερωτήσεις αυτές, σχεδιάστηκαν με τη μορφή φόρμας στο πρόγραμμα **Wix**. Επίσης, υπάρχει ένα κουίζ πολλαπλών επιλογών με το ίδιο πρόγραμμα και επιπρόσθετο υλικό με διάφορα προγράμματα, όπως είναι το power point, word, κείμενα και λεξικά σε pdf μορφή και άλλα.

Διεπαφή

Κατά την ανάπτυξη και δημιουργία του ηλεκτρονικού περιβάλλοντος χρήσης της ιστοσελίδας, δόθηκε μεγάλη προσοχή στη σχεδίαση της διεπαφής (user interface), εφόσον αποτελεί το συνεκτικό στοιχείο στην αλληλεπίδραση χρήστη- ηλεκτρονικού υπολογιστή. Με άλλα λόγια, είναι ό,τι ακριβώς βλέπει ο χρήστης στη οθόνη του υπολογιστή του και παρεμβάλλεται μεταξύ του χρήστη και του μηχανισμού παρουσίασης του περιεχομένου και της δομής της ιστοσελίδας. Πρόκειται για το μέσο εκείνο που παρέχει αμφίδρομη επικοινωνία μεταξύ χρήστη και συστήματος και καθίσταται σημαντικός παράγοντας για την λειτουργικότητα και τις δυνατότητες που προσφέρονται, καθώς από αυτό εξαρτάται η επιτυχία ή όχι ενός εκπαιδευτικού προγράμματος.

Το περιβάλλον διεπαφής της ιστοσελίδας « Learning about the culture and idiomatic expressions of Rhodes», έχει διττό στόχο. Σχεδιάστηκε με σκοπό να προσελκύσει όλο και περισσότερο το ενδιαφέρον των εφήβων, αλλά επίσης και να χρειάζεται λιγότερος χρόνος και κόπος για την εκμάθηση και ενθύμηση, ώστε να αποτελέσει ένα ευχάριστο, εύχρηστο και μη χρονοβόρο εργαλείο. Έτσι ο έφηβος δεν θα χρειάζεται να θυμάται πώς γίνεται κάτι αλλά θα είναι σε θέση να το αναζητήσει και να το αναγνωρίσει σε κάποιο μενού ή εικονίδιο που θα συναντήσει.

Ανάπτυξη (Develop)

Ως περιβάλλον ανάπτυξης της ιστοσελίδας, επιλέχθηκε το πρόγραμμα Wix, το οποίο είναι μια ισραηλινή πλατφόρμα που επιτρέπει στους χρήστες να δημιουργούν ιστότοπους HTML5 και ιστότοπους για κινητά μέσω της χρήσης ηλεκτρονικών εργαλείων. Οι χρήστες μπορούν να προσθέσουν διάφορες λειτουργίες που επιθυμούν, καθώς περιλαμβάνει μεγάλη ποικιλία στις επιλογές και παρέχει σπουδαίες δυνατότητες επεξεργασίας.

Υλοποίηση (Implement)

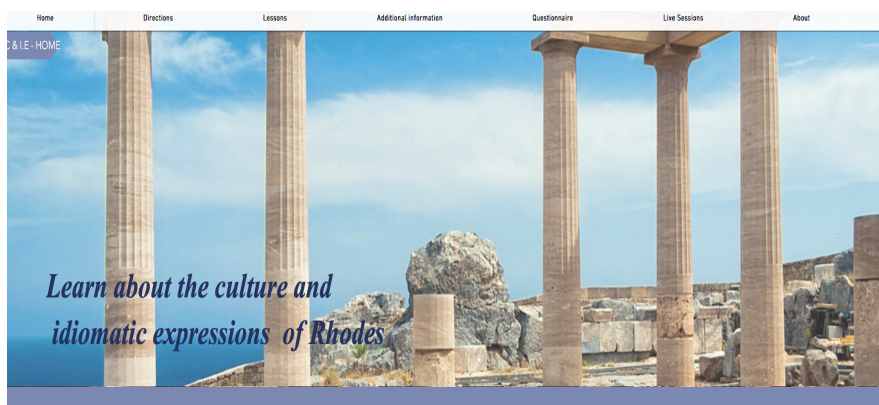
Στη φάση της υλοποίησης που αποτελεί το πιο σημαντικό στάδιο για την ολοκλήρωση της ανάπτυξης και δημιουργίας της, δημιουργήθηκε η ιστοσελίδα με τίτλο **“Learning about the culture and idiomatic expressions of Rhodes”**. Συγκεντρώθηκε όλο το προαπαιτούμενο υλικό και οι ασκήσεις και έτσι έγινε η σύνθεσή τους σαν ένα ολοκληρωμένο σύνολο. Στο τέλος έγινε ο απαραίτητος έλεγχος της ιστοσελίδας σε πραγματικές συνθήκες χρήσης, καθώς στάλθηκε σε αρκετά άτομα πιλοτικά.

Αξιολόγηση (Evaluate)

Για την αξιολόγηση της ιστοσελίδας, δημιουργήθηκαν δυο ερωτηματολόγια, τα οποία απευθύνονταν σε μαθητές- εφήβους. Περιείχαν ερωτήσεις ανοιχτού και κλειστού τύπου. Περιείχαν ερωτήσεις σχετικά με την οργάνωση του περιεχομένου, με την πλοήγηση, με την αποτελεσματικότητα ως προς την γλωσσική εκμάθηση, αλλά και σχετικές με πιθανούς τρόπους βελτίωσης της ιστοσελίδας. Τα ηλεκτρονικά ερωτηματολόγια στάλθηκαν σε εφήβους ηλικίας από 15 χρονών και πάνω, οι οποίοι κατοικούν σε διάφορες χώρες του εξωτερικού και ορισμένοι από αυτούς γνωρίζουν την ελληνική σε επίπεδο Α1-Α2, καθώς είναι δεύτερή τους γλώσσα, ενώ άλλοι αντιμετωπίζουν την ελληνική ως ξένη γλώσσα.

Πιο συγκεκριμένα, παρακάτω περιγράφεται η αναλυτική παρουσίαση της ιστοσελίδας, ανά εικόνα:

ΕΙΚΟΝΑ 1 Στην αρχική σελίδα της ιστοσελίδας, φαίνεται πάνω αριστερά ο τίτλος της “**Learning about the culture and idiomatic expressions of Rhodes**”, καθώς και το πλήκτρο που οδηγεί πίσω στην αρχική. Η εικόνα που φαίνεται στο πίσω μέρος, είναι από το νησί της Ρόδου και συγκεκριμένα αντικατοπτρίζει την Ακρόπολη της Λίνδου. Μάλιστα, επιλέχθηκε η συγκεκριμένη εικόνα καθώς συνδέεται και με ένα ενδεικτικό μάθημα που δημιουργήθηκε με τίτλο “**Asking for and giving directions**”. Τέλος, τα χρώματα της γραμματοσειράς για την αρχική σελίδα, επιλέγηκαν, καθώς θεωρήθηκε πως ταιριάζουν με τα χρώματα της εικόνας φόντου και προσελκύουν το ενδιαφέρον του εφήβου-χρήστη.

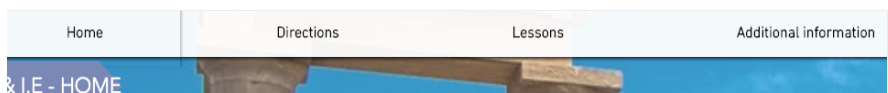

ΕΙΚΟΝΑ 2 Στην παρακάτω εικόνα, φαίνεται το μενού πλοήγησης, το οποίο είναι αρκετά εύχρηστο για τον χρήστη με απλή και λογική δομή. Περιλαμβάνει κατά σειρά τους εξής τομείς:

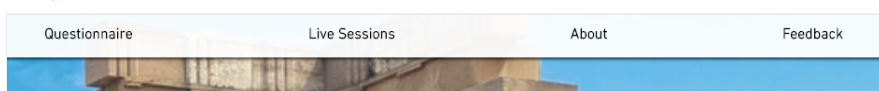
- **“Home”**, πρόκειται για το πλήκτρο εκείνο που οδηγεί στην αρχική σελίδα της ιστοσελίδας, όπου και αν βρίσκεται ο χρήστης.
- **“Directions”**, εμπεριέχονται όλες οι απαραίτητες διευκρινιστικές οδηγίες για την σωστή πλοήγηση, ώστε ο χρήστης να ολοκληρώσει με επιτυχία και το θεωρητικό κομμάτι αλλά και το τμήμα των ασκήσεων. Είναι πλήρως καθοδηγητικές, καταδεικνύοντας με απλό τρόπο όλες τις επιλογές που έχει ο χρήστης, αλλά και τους στόχους και σκοπούς της συγκεκριμένης ιστοσελίδας.

- **‘Lessons’**, έχουν δημιουργηθεί δυο ενδεικτικά μαθήματα σε τοπικό ιδίωμα της Ρόδου και συγκεκριμένα στο ιδίωμα του χωριού Αφάντου. Τα μαθήματα χωρίζονται σε κεφάλαια. Μέχρι τώρα, η ιστοσελίδα περιέχει ένα κεφάλαιο στο τμήμα των Μαθημάτων, το οποίο περιλαμβάνει αυτά τα δυο ενδεικτικά μαθήματα που προαναφέρθηκαν. Στόχος, είναι οι έφηβοι να γνωρίσουν τα τοπικά ιδιώματα και τις διαλέκτους με σκοπό να έρθουν πιο κοντά με την κουλτούρα ενός τόπου, με τη ταυτότητά τους, τα ήθη, έθιμα και παραδόσεις, καθώς αυτά είναι στοιχεία του πολιτισμού, ο οποίος μάλιστα είναι άρρηκτα συνδεδεμένος με τη γλώσσα. Το πρώτο μάθημα έχει τίτλο ‘ Asking for and giving directions’ και το δεύτερο, ‘φέρει το τίτλο: ‘At the post office’.
- **“Additional information”**, σε αυτό το τμήμα εμπεριέχονται χρήσιμες μεν, επιπρόσθετες δε, πληροφορίες. Και αυτές, όπως και τα μαθήματα, είναι χωρισμένες σε κεφάλαια. Στην προκειμένη περίπτωση, έχει δημιουργηθεί μόνο ένα κεφάλαιο για ένα τυπικό χωριό της Ρόδου, τα Αφάντου. Περιλαμβάνει λεξικά σε ηλεκτρονική μορφή, βίντεο, οπτικοακουστικό υλικό και άλλα, τα οποία θα αναλυθούν παρακάτω.
- **‘Questionnaire’**, σε αυτό το τμήμα δημιουργήθηκαν δύο ερωτηματολόγια. Το πρώτο είναι αυτό που οι έφηβοι πρέπει να συμπληρώσουν για να διεξαχθεί έρευνα και υπάρχει και στα Ελληνικά αλλά και στα Αγγλικά. Το δεύτερο, αποτελεί προαιρετικό ερωτηματολόγιο για τους χρήστες και σε Ελληνική γλώσσα αλλά και σε Αγγλική και αυτό, σε περίπτωση που η πρώτη είναι δύσκολα κατανοητή για όσους χρησιμοποιούν την Ελληνική ως ξένη γλώσσα.
- **‘Live sessions’**, βρίσκεται ακόμη υπό κατασκευή, αλλά θεωρείται ιδιαίτερα σημαντικό τμήμα. Ο λόγος είναι επειδή παρέχει στο χρήστη τη δυνατότητα να συνδιαλέγεται με φυσικούς ομιλητές, να ανταλλάσσει απόψεις, να θέτει ερωτήματα, στα οποία όμως θα πάρει άμεση απάντηση, αλλά και να ακούει τη γλώσσα όπως ακριβώς προφέρεται.
- **“About”**. Εδώ, βρίσκονται ίσως κάποιες χρήσιμες πληροφορίες σχετικά με την ιστοσελίδα, το πανεπιστήμιο, καθώς επίσης και την δημιουργό της.
- **“Feedback”**. Το τμήμα αυτό είναι αξιοσημείωτο, εφόσον δίνεται η ευκαιρία στους χρήστες και να επικοινωνήσουν με τη δημιουργό της ιστοσελίδας, για τυχόν απορίες, σχόλια και

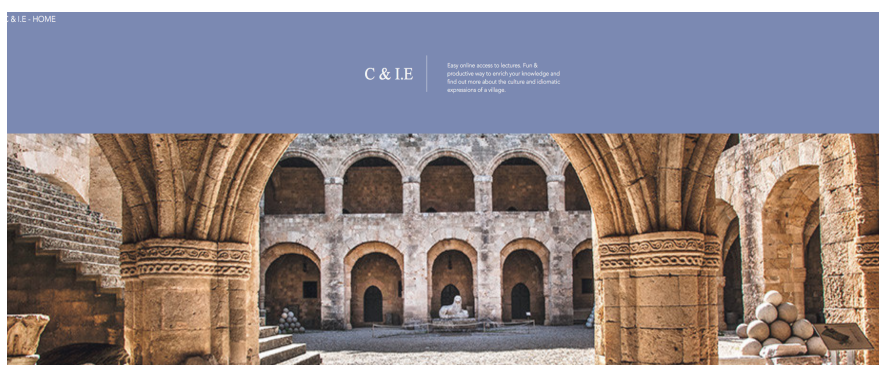
προτάσεις βελτίωσης, αλλά και να καταθέσουν τις ιδέες τους ή να δώσουν χρήσιμο υλικό, το οποίο θα προστεθεί στην ιστοσελίδα, για τον εμπλουτισμό της.

Συνέχεια:

ΕΙΚΟΝΑ 3 Εδώ είναι η συνέχεια της αρχικής σελίδας με ένα μικρό εισαγωγικό μήνυμα που πληροφορεί τους χρήστες πως πρόκειται για μια εύκολη online πρόσβαση στα μαθήματα, εφόσον αποτελεί έναν διασκεδαστικό και παραγωγικό τρόπο για να εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους και να πληροφορηθούν περισσότερο σχετικά με την κουλτούρα και τους ιδιοματισμούς ενός χωριού της Ρόδου. Από κάτω ακριβώς, η εικόνα αυτή είναι από το παλάτι των Ιπποτών της Ρόδου.

ΕΙΚΟΝΑ 4 Δύο αντιπροσωπευτικές εικόνες, οι οποίες βρίσκονται στην αρχική σελίδα και οδηγούν η καθεμία στα δύο μαθήματα αντίστοιχα. Το πρώτο μάθημα σχετίζεται με οδηγίες και πληροφορίες κατεύθυνσης σε ένα τόπο και το δεύτερο σχετίζεται με επίσκεψη στο ταχυδρομείο. Και τα δυο αυτά μαθήματα εμπεριέχονται στο κεφάλαιο με τίτλο “a typical village in Rhodes”.

A unique way to expand your knowledge about culture, identity and idiomatic expressions.

Asking for and giving directions

At the post office

ΕΙΚΟΝΑ 5 Στο σημείο αυτό, το οποίο βρίσκεται στην αρχική σελίδα, φαίνονται τα βήματα που πρέπει να ακολουθήσει κάποιος επισκέπτης της ιστοσελίδας με τη σειρά προτεραιότητας. Τα βήματα είναι πολύ απλά, σύντομα και εύκολα. Αρχικά, πρέπει να διαλέξει ένα θέμα, έπειτα να παρακολουθήσει το μάθημα και στο τέλος να πραγματοποιήσει τις ασκήσεις. Κάτω ακριβώς από τα βήματα, υπάρχουν τρία γνωμικά σχετικά με τη γλώσσα και τον πολιτισμό μας.

STEPS:

01
First, pick a Topic

02
then, watch a Lecture

03
and do the exercises

“

“

“

“Όποιος δεν θυμάται το παρελθόν του, είναι καταδικασμένος να το ξαναζήσει” .

“Αν η γλώσσα δεν ήταν δημιουργία της ποιησης, αλλά της λογικής, θα είχαμε μόνο μία” .

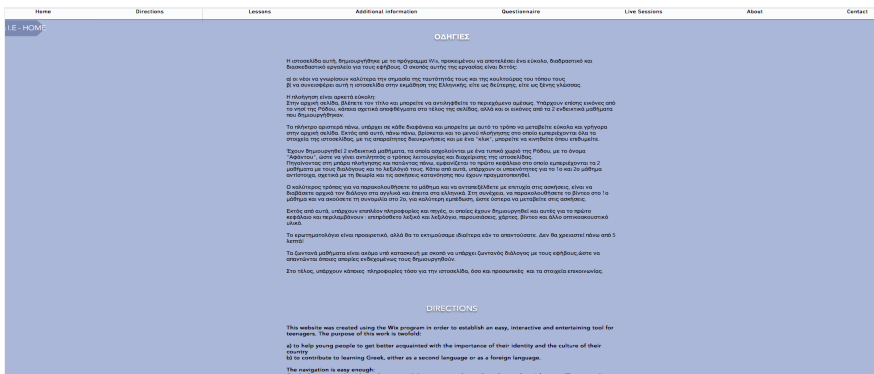
“Όποιος δεν έβρει ένεες γλώσσες, δεν έβρει τίποτα από την δική του” .

- George Santayana, 1863-1952, Ισπανοαμερικανός φιλόσοφος -

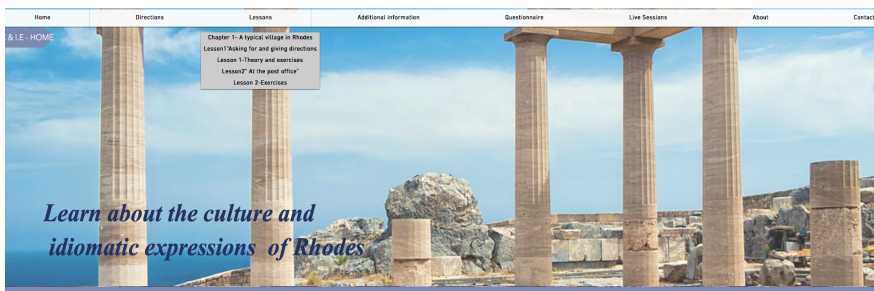
- Christian Friedrich Hebel, 1813-1863, Γερμανός θεατρ. Συγγραφέας -

- Johann Wolfgang Goethe, 1749-1832, Γερμανός ποιητής, μυθιστοριογράφος.

ΕΙΚΟΝΑ 6 Στην ενότητα: “Directions”, που βρίσκεται ακριβώς μετά την αρχική σελίδα, υπάρχουν ακριβείς οδηγίες για τον τρόπο που ο κάθε επισκέπτης της ιστοσελίδας θα πρέπει να ενεργήσει. Αυτό δημιουργήθηκε για τρεις βασικούς σκοπούς. Αρχικά, δημιουργήθηκε για την καλύτερη και πλήρη ενημέρωσή του, την ευκολότερη πλοήγηση στην ιστοσελίδα, αλλά και ώστε να μπορέσει να ανταπεξέλθει καλύτερα και με επιτυχία στα μαθήματα και τις ασκήσεις κατανόησής τους.

ΕΙΚΟΝΑ 7 Ο χρήστης εάν τοποθετήσει το ποντίκι του πάνω στο τμήμα που φέρει τον τίτλο “Lessons”, θα του εμφανιστούν αμέσως, κάθετα, ορισμένες επιλογές για να διαλέξει σε ποιο μέρος επιθυμεί να μεταφερθεί, καθώς τα μαθήματα είναι χωρισμένα σε κεφάλαια. Οι επιλογές που θα του εμφανιστούν κατά σειρά, είναι οι ακόλουθες. Εμφανίζεται αρχικά το κεφάλαιο πρώτο με τίτλο “ a typical village in Rhodes”, το οποίο περιλαμβάνει δυο μαθήματα, με τις ασκήσεις και το θεωρητικό κομμάτι τους. Πρώτα, υπάρχει το μάθημα 1 με τον τίτλο “Asking for and giving directions”, από κάτω οι ασκήσεις και η θεωρία του και ακολουθεί το δεύτερο μάθημα με τίτλο “At the post office” και κάτω από αυτό με αντίστοιχο τρόπο, όπως και πριν, βρίσκονται οι ασκήσεις του.

ΕΙΚΟΝΑ 8 Στο τμήμα αυτό υπάρχουν, όπως λέει και ο τίτλος του, επιπρόσθετες πληροφορίες. Όπως και στο πλήκτρο “Lessons”, έτσι και εδώ, ο χρήστης μπορεί να διακρίνει με εύκολο τρόπο, πηγαίνοντας δηλαδή το ποντίκι του πάνω εκεί, τις πληροφορίες που έχουν ενσωματωθεί, χωρισμένες σε κεφάλαια. Στην περίπτωση αυτή, όπως έχει προαναφερθεί, έχει δημιουργηθεί ένα μόνο κεφάλαιο για ένα τυπικό χωριό της Ρόδου, με το όνομα «Αφάντου». Οι πληροφορίες είναι χωρισμένες με τέτοιο τρόπο, ώστε στο πρώτο κομμάτι να περιλαμβάνονται όλα τα κείμενα σε μορφές word, pdf, power point και άλλα, ενώ στο δεύτερο κομμάτι να περιλαμβάνεται περισσότερο οπτικοακουστικό υλικό, βίντεο, φωτογραφικό υλικό, χάρτης του χωριού, δρομολόγια λεωφορείων και κάποια ενδεικτικά, γενικά ιστορικά στοιχεία.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΕΙΚΟΝΑ 9 Πατώντας ο χρήστης το κουμπί “Lessons” στο μενού πλοήγησης, έχει πρόσβαση στα δυο δημιουργημένα μαθήματα. Το πρώτο μάθημα έχει τον τίτλο “Asking for and giving directions”. Αρχικά, περιλαμβάνει κείμενο, όπως μάλιστα είναι έκδηλο στην παρακάτω εικόνα, σε διαλογική μορφή, το οποίο βρίσκεται και στην Ελληνική αλλά και στην Αγγλική γλώσσα για καλύτερη κατανόηση και εμπέδωση του χρήστη. Η επιλογή του θέματος δεν έγινε τυχαία. Θεωρήθηκε ιδιαίτερα σημαντικό και χρήσιμο για τον χρήστη, ο οποίος δεν ζει στο νησί της Ρόδου, επομένως θα χρειαστεί κάποιες οδηγίες και συμβουλές για το πώς πρέπει να κατευθυνθεί σε περίπτωση που επιθυμεί να μετακινηθεί κάπου. Αξίζει να σημειωθεί ότι όλα τα κείμενα είναι δημιουργήματα της διαχειρίστριας της ιστοσελίδας και δεν τα χρησιμοποίησε από κάποια άλλη πηγή.

Asking for and giving directions*

Διάλογος-Dialogue:

περαστικός: Α! Συγνώμη, συγνώμη.
κα Μαριέττα: Παρακαλώ.
 περαστικός: Μπορώ να σας ρωτήσω κάτι;
κα Μαριέττα: Παρακαλώ.
 περαστικός: Μήπως ξέρετε πόσο μακριά είναι η Νότια Ρόδος από εδώ;
κα Μαριέττα: Ε εν είναι μακριά. Καμιάν ώρα περίπου με τ'αμάξι. Πού θέλετε α πάτε;
 περαστικός: Στην Λίνδο θέλω να πάω. Έχω εδώ και τον χάρτη μαζί μου, αλλά δεν ξέρω πού ακριβώς βρίσκομαστε.
κα Μαριέττα: Εν είστε που 'δα;
 περαστικός: Όχι, είμαι από την Ισπανία. Δεν είμαι Ελληνίδα.
κα Μαριέττα: Άσα αλήθεια; Μιλάτε πολύ καλά Ελληνικά.

Dialogue:

περαστικός: Α! Excuse me.
ms Marietta: Yes.
 περαστικός: Can I ask you something?
ms Marietta: Of course.
 περαστικός: Do you know maybe how far is south Rhodes from here?
ms Marietta: It's not far. Maybe an hour by car. Where do you want to go?
 περαστικός: I want to go to Lindos. I have the map, but I don't know exactly where we are.
ms Marietta: Aren't you from Rhodes?
 περαστικός: No. I'm from Spain. I'm not a Greek.
ms Marietta: Oh really? You speak very well the Greek language.
 περαστικός: Thanks. I have very good friends in Greece.
ms Marietta: Ah that's why! Do you often come to Greece?

ΕΙΚΟΝΑ 10 Στην παρακάτω εικόνα φαίνεται το λεξιλόγιο που χρησιμοποιήθηκε για αυτό το μάθημα. Συγκεκριμένα επιλέχθηκε βατό λεξιλόγιο, στα επίπεδα Α1-Α2, ώστε να είναι κατανοητό και εύκολο στη χρήση, εφόσον προορίζεται για αυτά τα επίπεδα γλώσσας. Είναι χωρισμένο σε τρεις στήλες. Αριστερά βρίσκονται όλες οι λέξεις, στη μεσαία στήλη βρίσκεται η μετάφρασή τους στα Αγγλικά και στην τελευταία στήλη υπάρχει ο τρόπος προφοράς τους, με λατινικούς χαρακτήρες.

word	translation	pronunciation
ρωτήσω	ask	/rotiso/
μακριά	far	/makria/
εν είναι	it's not	/en inai/
α πότε	to go	/a pote/
ζώριστε	map	/zorisite/
βρισκόμαστε	we are	/vrisokomaste/
ακριβώς	exactly	/akrivios/
ντόπιο	this	/ntio/
απέναντι	opposite	/apinanti/
στρίψτε	turn	/stripse/
αριστερά	left	/aristera/
δεξιά	right	/dekia/
που	and	/pu/
που	where	/pu/
ακριβώς	exactly	/akrivios/
σημείο	sign	/simeio/
χτισμένη	built	/xistmeni/
βρώχος	park	/vroskos/
εστιατόριο	restaurant	/estiatorio/
έξω	have	/exo/
γύρω	surrounding	/guro/
χωριό	village	/xorio/
περιοχή	area	/perioxi/
επιτυχία	luck	/epitixia/
περιγραφή	description	/perigrafhi/
τυχερό	lucky	/tixero/
είστε	are	/iste/
εδώ	here	/edo/
τακτικός	regular	/taktikos/
περίπου	approximately	/peripou/

ΕΙΚΟΝΑ 11 Ύστερα ακριβώς από το κείμενο σε διαλογική μορφή και μετά από το αντίστοιχο λεξιλόγιό του, υπάρχει οπτικοακουστικό υλικό. Το βίντεο αυτό, δημιουργήθηκε από τη διαχειρίστρια της ιστοσελίδας, με τη σημαντική βοήθεια αυτών των δύο πρωταγωνιστριών που εμφανίζονται στο παρακάτω βίντεο. Η μία μάλιστα από τις δύο, κατάγεται από το χωριό της Ρόδου, Αφάντου, καθώς σε αυτό το τυπικό χωριό απευθύνεται το συγκεκριμένο κεφάλαιο. Σκοπός ήταν, να καταστεί όσο το δυνατόν πιο αναπαραστατικό γινόταν, προκειμένου οι χρήστες να ακούσουν την ιδιαίτερη προφορά του χωριού από έναν ντόπιο, ώστε να την

καταλάβουν σε καλύτερο βαθμό, αλλά και για να τους κινήσει το ενδιαφέρον. Ο διάλογος στο βίντεο εκτός από το γεγονός πως είναι ο ίδιος ακριβώς όπως και στο κείμενο που έχει καταγραφεί ώστε να υπάρχει αντιστοιχία, είναι επίσης μεταφρασμένος και στην ελληνική αλλά και στην αγγλική γλώσσα για να έχουν τη δυνατότητα οι επισκέπτες της ιστοσελίδας να διαβάζουν τα λόγια σε περίπτωση που δεν τα αντιλαμβάνονται εύκολα. Τέλος, το βίντεο αυτό γυρίστηκε μέσα στα στενά της Μεσαιωνικής Πόλης της Ρόδου και συγκεκριμένα στην οδό Ιπποτών.

ΕΙΚΟΝΑ 12 Μετά ακριβώς από το κείμενο του πρώτου μαθήματος, του πρώτου κεφαλαίου, βρίσκονται οι ασκήσεις και η θεωρία του. Αν και η ιστοσελίδα στηρίζεται στην επικοινωνιακή προσέγγιση, επιλέχθηκε η θεωρία σε αυτή την ενότητα, καθώς κρίθηκε σημαντικό για τους χρήστες, να γνωρίζουν κάποιες προθέσεις που αδιαμφισβήτητα θα τους χρειαστούν ακόμη και στην καθημερινή τους επικοινωνία. Επομένως, έγινε η προσθήκη της θεωρίας, σε ενδεικτικό βέβαια σημείο, με τα παραδείγματά της από κάτω για την καλύτερη κατανόησή της.

Τοπικές Προθέσεις/ Prepositions of place

ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ ΜΕ "από" / "of"

- απέναντι από / opposite of
- έξω από/ out of
- πίσω από/ behind of
- αριστερά από/ on the left of
- δεξιά από/ on the right of
- μπροστά από/ in front of
- κάτω από/ under

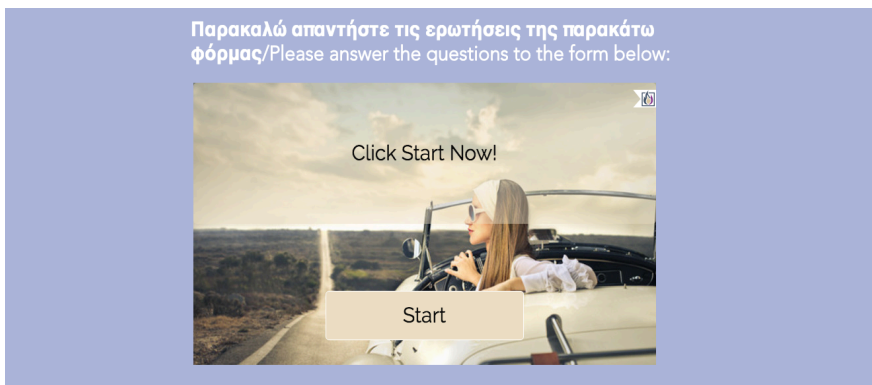
ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ ΜΕ "σε" / "to"

- ανάμεσα σε / between
- δίπλα σε /beside-next to
- κοντά σε / near
- πλάι σε / side
- μέσα σε/ inside-in
- πάνω σε/on

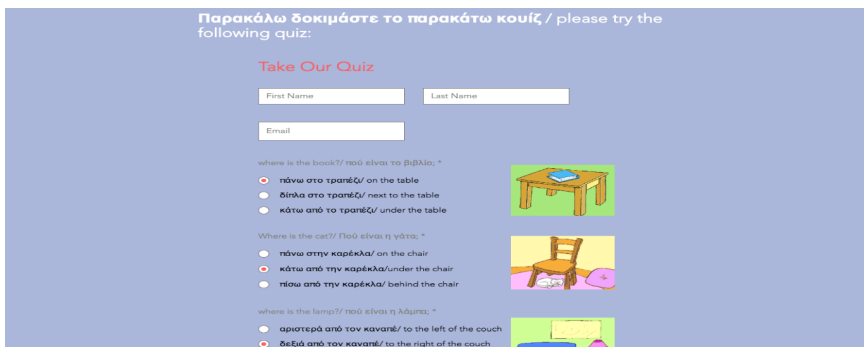
Examples:

 where is the pen? / πού είναι το στυλό.
-It's **on** the table/ είναι **πάνω** στο τραπέζι.

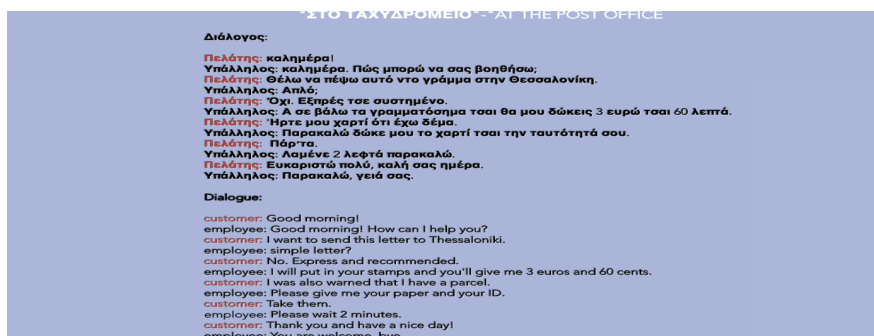
ΕΙΚΟΝΑ 13 Η πρώτη άσκηση του πρώτου μαθήματος, δημιουργήθηκε με μια φόρμα από το πρόγραμμα του “Wix”. Περιλαμβάνει ερωτήσεις κατανόησης-εμπέδωσης, οι οποίες βασίζονται στο κείμενο που διάβασαν οι χρήστες, καθώς επίσης και στο βίντεο που παρακολούθησαν. Υπερτερούν οι ερωτήσεις κατανόησης, εφόσον η ιστοσελίδα στηρίζεται στην επικοινωνιακή μέθοδο. Τέλος, τα αποτελέσματα για τις σωστές ή λαθεμένες απαντήσεις, θα εμφανιστούν στους χρήστες με την ολοκλήρωση της φόρμας και θα έχουν τη δυνατότητα να επαναλάβουν το τεστ σε περίπτωση που το επιθυμούν.

ΕΙΚΟΝΑ 14 Η δεύτερη άσκηση που ακολουθεί, είναι ένα κουίζ το οποίο και αυτό δημιουργήθηκε με το πρόγραμμα του “Wix”. Περιλαμβάνει ερωτήσεις κατανόησης, με βάση όμως ορισμένες εικόνες, προκειμένου να επιβεβαιωθεί ότι εμπέδωσαν το θεωρητικό πλαίσιο που διδάχθηκαν. Τα χρώματα είναι ζωντανά, με χαρούμενα και φωτεινά χρώματα, κάτι που ενδεχομένως προσελκύσει το ενδιαφέρον των εφήβων. Τέλος, οι απαντήσεις τους θα σταλούν στην ηλεκτρονική διεύθυνση της διαχειρίστριας, η οποία θα μπορεί να τους στείλει πίσω τα αποτελέσματα με διορθώσεις ή διευκρινήσεις, όταν αυτό απαιτείται.

ΕΙΚΟΝΑ 15 Πατώντας ο χρήστης το κουμπί “Lessons” στο μενού πλοήγησης, έχει πρόσβαση στα δυο δημιουργημένα μαθήματα. Το δεύτερο μάθημα έχει τον τίτλο “At the post office”. Με αντίστοιχο σκεπτικό, όπως και στο πρώτο μάθημα, δημιουργήθηκε και αυτό, αρχικά γιατί πρόκειται για επίπεδο A1-A2 των χρηστών, καθώς επίσης και γιατί ενδεχομένως τους φανεί χρήσιμο σε περίπτωση που επιθυμούν, είτε να παραλάβουν, είτε να στείλουν ένα δέμα. Ο διάλογος και σε αυτή την ενότητα, υπάρχει και στην Ελληνική αλλά και στην Αγγλική γλώσσα για την καλύτερη κατανόηση και εμπέδωση του χρήστη. Αξίζει να σημειωθεί ότι όλα τα κείμενα είναι δημιουργήματα της διαχειρίστριας της ιστοσελίδας και δεν τα χρησιμοποίησε από κάποια άλλη πηγή.

ΕΙΚΟΝΑ 16 Στην παρακάτω εικόνα φαίνεται το λεξιλόγιο που χρησιμοποιήθηκε για αυτό το μάθημα. Συγκεκριμένα επιλέχθηκε βατό λεξιλόγιο, στα επίπεδα A1-A2, ώστε να είναι κατανοητό και εύκολο στη χρήση, εφόσον προορίζεται για αυτά τα επίπεδα γλώσσας. Είναι χωρισμένο σε τρεις στήλες. Αριστερά βρίσκονται όλες οι λέξεις, στη μεσαία στήλη βρίσκεται η μετάφρασή τους στα Αγγλικά και στην τελευταία στήλη υπάρχει ο τρόπος προφοράς τους, με λατινικούς χαρακτήρες.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ-VOCABULARY:

word	translation	pronunciation
Καλημέρα!	Good morning!	/kalimera/
μπορώ	can	/boro/
βοηθήσω	help	/voithiso/
Πέψω	send	/pepsa/
γράμμα	letter	/gra'ma/
έχω	have	/e'xo/
χαρτί	notification	/xarti/
Δώκε	give	/do'ke/
τσαι	and	/tse/
ήρτε	came	/irte/
ταυτότητα	identity	/tafto'tita/
Πάρ'τα	Take them	/parta/
λαμένε	wait	/lamene/
ευκαριστώ	Thank you	/fkaristo/

ΕΙΚΟΝΑ 17 Εν συνεχεία του δεύτερου μαθήματος, ύστερα από το κείμενο σε διαλογική μορφή και μετά από το λεξιλόγιό του, παρέχεται η δυνατότητα στο χρήστη να ακούσει τις προτάσεις του κειμένου, μια-μια, με την κατάλληλη προφορά, στη συγκεκριμένη περίπτωση μάλιστα την Αφαντηνή προφορά, προκειμένου να κατανοήσει σε μεγαλύτερο βαθμό το κείμενο, αλλά και να αντιληφθεί τις διαφορές με τη κοινή γλώσσα. Ο σκοπός με άλλα λόγια, είναι διττός. Πρώτα, σκοπός είναι να αποτελέσει ένα διαδραστικό εργαλείο, ώστε να προσελκύσει το ενδιαφέρον των εφήβων και με αυτό το τρόπο να το εμπεδώσουν καλύτερα και ο άλλος σκοπός είναι να αντιληφθούν τις διαφορές ή ακόμη και τις ομοιότητες με τη κοινή ελληνική γλώσσα και να «γνωρίσουν» στοιχεία του πολιτισμού.

Άκου τις προτάσεις\ listen to the sentences:

- Καλημέρα:
- Καλημέρα! Πώς μπορώ να σε βοηθήσω;
- Αυτό ντο γράμμα στην Θεσσαλονίκη.
- Απλό;
- Όχι. Εξπρές τσαι συστημένο.
- Α σε βάλω τσαι τα γραμματόσημα τσαι θα μου δώσεις 3 ευρώ τσαι 60 λεπτά.
- Ήρτε μου χαρτί ότι έχω δέμα.
- Παρακαλώ δώκε μου το χαρτί τσαι την ταυτότητά σου.
- Πάρ'τα.
- Λαμένε 2 λεφτά παρακαλώ.
- Ευκαριστώ πολύ, καλή σας ημέρα.
- Παρακαλώ, γειά σας.

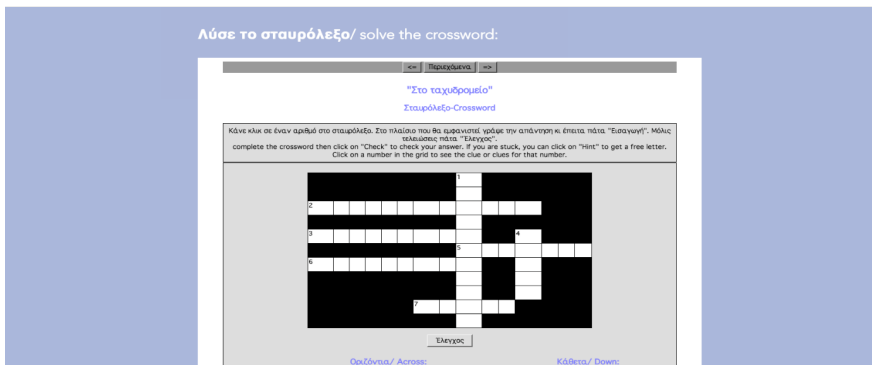
ΕΙΚΟΝΑ 18 Μετά ακριβώς από το κείμενο του δεύτερου μαθήματος, του πρώτου κεφαλαίου, βρίσκονται οι ασκήσεις του. Η πρώτη άσκηση του δεύτερου μαθήματος, δημιουργήθηκε με το πρόγραμμα «google forms». Περιλαμβάνει ερωτήσεις κατανόησης-εμπεδωσης, καθώς η

ιστοσελίδα στηρίζεται στην επικοινωνιακή μέθοδο. Με ένα κλικ μπορούν εύκολα και γρήγορα να μεταβούν στις ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών και άλλων μορφών, μέσω του προγράμματος αυτού.

Πατήστε τον παρακάτω σύνδεσμο για να μεταβείτε στις ασκήσεις κατανόησης\ click on the link below to go to the comprehension exercises:

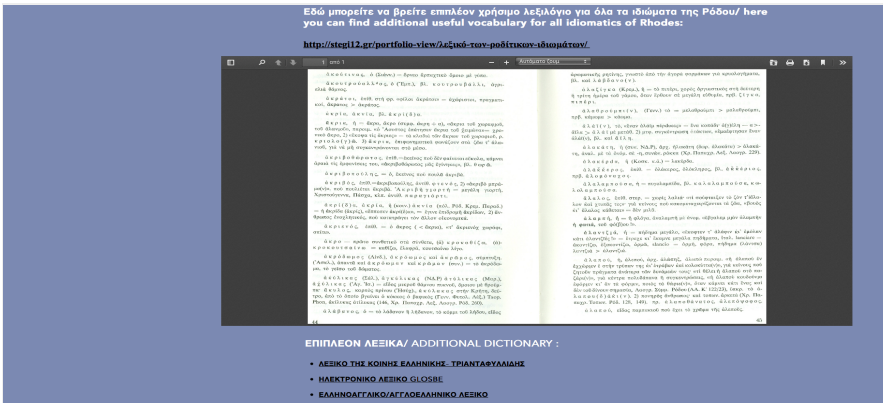
<https://docs.google.com/forms/d/1f1ozWArTDlyRGbUOPtZ-r3Z40wM3relZvrkb6Kewc/edit?usp=sharing>

ΕΙΚΟΝΑ 19 Η δεύτερη άσκηση του δεύτερου μαθήματος, έχει δημιουργηθεί με το πρόγραμμα “hot potatoes”. Έχει τη μορφή σταυρόλεξου και περιέχει ερωτήσεις κατανόησης του κειμένου. Πρόκειται για ένα διαδραστικό και ευχάριστο τρόπο εξάσκησης των χρηστών. Η ποικιλία των ασκήσεων υπάρχει προκειμένου να μην καταστεί το ηλεκτρονική μάθημα ανιαρό και μονότονο για τους εφήβους.

ΕΠΙΠΡΟΣΘΕΤΟ ΥΛΙΚΟ

ΕΙΚΟΝΑ 20 Το υλικό αυτό είναι χωρισμένο σε κεφάλαια. Στην προκειμένη όμως περίπτωση, έχει δημιουργηθεί μόνο ένα κεφάλαιο για το τυπικό χωριό της Ρόδου, με το όνομα «Αφάντου». Οι πληροφορίες επίσης, είναι χωρισμένες με τέτοιο τρόπο, ώστε στο πρώτο κομμάτι να περιλαμβάνονται όλα τα κείμενα σε μορφές word, pdf, power point και άλλα. Η πρώτη εικόνα περιλαμβάνει ένα χρήσιμο λεξικό για όλα τα τοπικά ιδιώματα της Ρόδου και επιπρόσθετες πηγές από κάτω ακριβώς, για λεξιλόγια από άλλες διαδικτυακές πηγές.

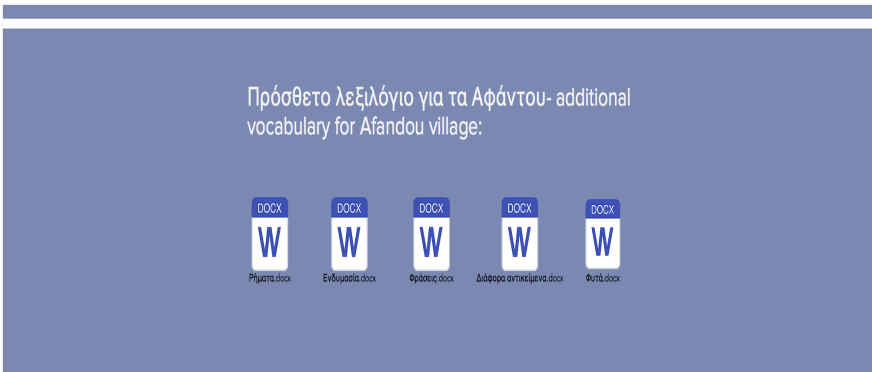

ΕΙΚΟΝΑ 21 Στη συνέχεια του πρώτου τμήματος από τις επιπρόσθετες πληροφορίες, υπάρχει, όπως φαίνεται και από την εικόνα παρακάτω, μια παρουσίαση για την τοπική διάλεκτο, η οποία έχει δημιουργηθεί με το πρόγραμμα του «Powerpoint». Η παρουσίαση αυτή, εμπεριέχει τις διαφορές ανάμεσα στη τοπική διάλεκτο και στο ιδίωμα, περιέχει επίσης πληροφορίες τόσο για τις αρχαίες ελληνικές διαλέκτους, όσο και για τις νεότερες, τη διάκριση των γλωσσικών ιδιωμάτων, την έννοια του γλωσσικού ιδιώματος, καθώς και ιστορικά και γεωγραφικά στοιχεία κατανομής αυτών των ιδιωμάτων. Τέλος, αναφέρεται στην αφανενή διάλεκτο, ξεκινώντας από τα παλαιότερα χρόνια και φτάνοντας μέχρι σήμερα, κλείνοντας με τις αιτίες εξαφάνισης των νεοελληνικών ιδιωμάτων.

ΕΙΚΟΝΑ 22 Έπειτα, υπάρχει πλούσιο επιπρόσθετο λεξιλόγιο από το τυπικό χωριό της Ρόδου, Αφάντου, το οποίο δημιουργήθηκε με το πρόγραμμα του Word. Περιέχει ποικίλες θεματικές, όπως είναι το λεξιλόγιο σχετικά με τις ονομασίες φυτών, όπως ακριβώς προφέρονται στο χωριό, επίσης λεξιλόγιο με τα ρήματα που χρησιμοποιούν αλλά και τις σημασίες τους. Τέλος,

περιέχει λεξιλόγιο γύρω από την ενδυμασία, λεξιλόγιο και σημασίες για διάφορα αντικείμενα αλλά και χαρακτηριστικές φράσεις του αφαντενού ιδιώματος.

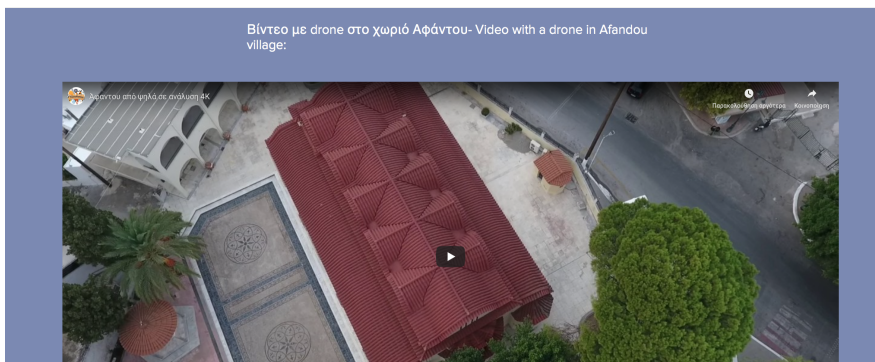

ΕΙΚΟΝΑ 23 Τελειώνοντας το πρώτο κομμάτι από τις επιπρόσθετες πληροφορίες της ιστοσελίδας, υπάρχει διαθέσιμο υλικό για διάφορες ιστορίες και παραμύθια από το χωριό Αφάντου, το οποίο έχει δημιουργηθεί με μορφή **PDF**. Το υλικό αυτό επιλέχθηκε, καθώς η λαογραφία είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την ιστορία και τον πολιτισμό του κάθε τόπου και παρέχεται με αυτό το τρόπο η δυνατότητα στο χρήστη να γνωρίσει τις ιστορίες και τα παραμύθια που λέγονται σε αυτό το χωριό, προκειμένου να αντιληφθεί καλύτερα τη νοοτροπία, τις αντιλήψεις και δεισιδαιμονίες της κλειστής αυτής τοπικής κοινότητας.

ΕΙΚΟΝΑ 24 Πηγαίνοντας στο δεύτερο κομμάτι της ενότητας “Additional information”, γίνεται αντιληπτό, πως εμπειρέχεται στο τμήμα αυτό, κυρίως οπτικοακουστικό υλικό, βίντεο, φωτογραφικό υλικό, χάρτης του χωριού, δρομολόγια λεωφορείων και κάποια ενδεικτικά, γενικά ιστορικά στοιχεία. Όπως φαίνεται και από την παρακάτω εικόνα, υπάρχει αρχικά ένα

βίντεο, το οποίο έχει τραβηχτεί μέσω drone και δείχνει πώς ακριβώς είναι οι δρόμοι και τα σπίτια του χωριού για να καταστεί όσο το δυνατόν πιο αναπαραστατικό γίνεται. Αξίζει να σημειωθεί, πως το βίντεο αυτό, προϋπήρχε στο youtube και χρησιμοποιήθηκε στο υλικό της ιστοσελίδας.

ΕΙΚΟΝΑ 25 Μετά ακριβώς από το βίντεο, το οποίο μάλιστα ξεκούρασε ευχάριστα τον χρήστη, καταγράφηκαν κάποια ενδεικτικά ιστορικά στοιχεία για το χωριό της Ρόδου, για όποιον είναι λάτρης της ιστορίας και επιθυμεί να μάθει την προέλευση του ονόματος «Αφάντου» και άλλα στοιχεία για την εξέλιξη αυτού του τόπου. Σημαντικό είναι να επισημανθεί πως τα ιστορικά αυτά στοιχεία, είναι γραμμένα και στην ελληνική αλλά και στην αγγλική γλώσσα.

Ε - HOME

Ιστορικά Στοιχεία

Η πόλη του Αφάντου έχει ιστορία περίπου 3.000 χρόνων. Την εποχή εκείνη στο χώρο υπήρχαν οι τρεις πόλεις κράτη (Αίλιος, Ιάλιος και Κάμιρος) που είχαν υπό την εποπτεία τους διάφορους δήμους του νησιού.

Για την περιοχή Αφάντου υπάρχουν τρεις εκδοχές. Η μία αναφέρει ότι ο ονομαστής προήλθε από σημαντική μετακίνηση και αναφορά του αποκαλούμενου Εφάντου, ο δεύτερος ότι προήλθε από τη λέξη «Αφάντος» που και η γη του χωριού και η σημερινή του ονομασία προήλθε από τον ονομαστή Αφάντου λόγω της τοποθεσίας στην οποία είναι κτισμένο, ανάμεσα στους λόφους, έτσι ο Αφάντος.

Για την περίοδο των σπαρτών και της Τουρκοκρατίας δεν υπάρχουν συγκεκριμένα στοιχεία για την πόλη του Αφάντου και την ζωή των κατοίκων παρά ελάχιστα, είναι όμως σημαντικό ότι αναφέρεται την πόλη της Ρόδου και ιδιαίτερα τον ναό.

Το 1474 ο Μπαϊμπάς Μουσταφάς των Ιπποτών Οθωμάν, εκδίκευε ένα διάστημα όπου αναφέρεται το χωριό Αφάντου - ως ηπειρωτικό κτήμα της εκπαίδευσης, τα χωριά Αφάντου, Ξητός, Αργαλιάς, Αργυρά, Καλαβιάς και Δραμάκι να υποκειμένου στην Πάλη της Ρόδου.

Το 1527 ο Ρόδος παραδόθηκε στους Τούρκους και η Τουρκική κυρίαρχη δυναστεία. Κατά την διάρκεια της τουρκοκρατίας δεν υπήρξε ιδιαίτερη ανάπτυξη και έτσι τα αρχαία κτίσματα ελάχιστα και μερικτά, οι κάτοικοι των εστίων τους αναγκάστη μέρη των 170 χρόνια τους και δεν υπήρχαν σχολεία και μόνο οι παλιές μέσωνων τραπεζών και οι αγορές να λειτουργούν και να φέρνουν στην ζωή.

Το 1912 ο Ρόδος μαζί με το υπόλοιπο Δωδεκάνησο περιήλθε στην Ιταλική κυριαρχία. Το Αφάντου χαρακτηρίστηκε ως ορεινό και ιδιαίτερα σημαντικό στην Τουρκία που είχαν προέλθει στη Νάξο. Οι κάτοικοι με τη στρατηγική Αίλιος κατέλαβαν την πόλη με τη μορφή της (3) τεσσάρων που έδωσαν στην ονομασία της Ιαλίου - Αφάντου.

Τον Μάρτιο του 1948 ο Ρόδος και Άλιος το Δωδεκάνησο αναπαύθηκε με την Ελλάδα. Μετά την ένωση της Δωδεκάνησου με την Ελλάδα, οι κάτοικοι διατήρησαν το όνομά τους και τα κτίσματα κληρονομήσαν στους κατοίκους των γειτονικών χωριών. Το χωριό που ανακαλύφθηκε δεν είναι εύκολο.

Οι κάτοικοι που αναφέρονται με την ιστορία δε βλέπουν τους κάτοικους τους να φορούν και ο φάσμα εξιστορείται να τους καταπλάσει, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει οριστική κατάσταση με τους τότε προνομιούχους. Η Τουρκία Η οικονομική ανάπτυξη της περιοχής του δήμου αρχίζει την δεκαετία του '90 με την τουριστική ανάπτυξη της.

Historical information

The city of Afandou has a history of about 3,000 years. At that time on the island there were the three city-states (Aiolia, Ialios and Kamiros) under the supervision of the various municipalities of the island.

There are three versions of the name Afandou. One says that the name came from the mountainous island of the area called Afantos, the second that it came from the famous names and Faloutsos (Afantos) and the third is considered that the pronunciation became because it did not look anyone because of the location in which it built, among the hills, between "Afantos".

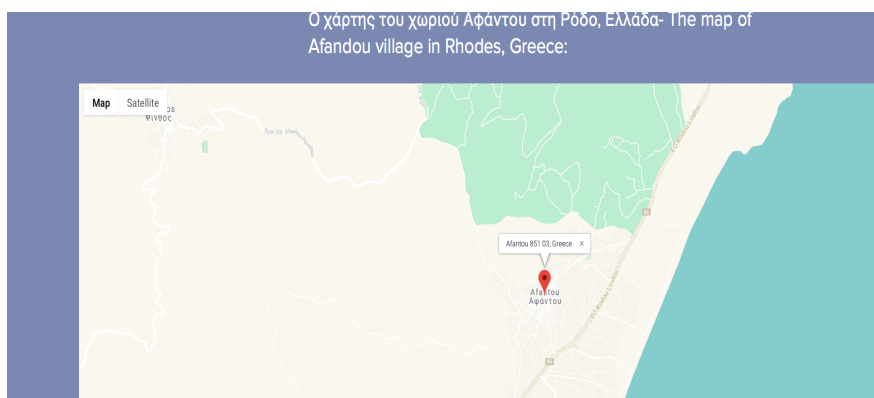
For the period of the Knights and the Ottoman domination, there are no specific details of the city of Afandou and the life of the inhabitants.

ΕΙΚΟΝΑ 26 Υπάρχει διαθέσιμο φωτογραφικό υλικό του χωριού, το οποίο περιέχει εικόνες από τις εκκλησίες, από το γήπεδο γκολφ, τη θάλασσα του χωριού με τα καταγάλανα και πεντακάθαρα νερά της, αλλά και από τις 7 Πηγές. Σκοπός είναι οι έφηβοι, βλέποντας τις εικόνες

αυτές, να ενεργοποιηθούν αναζητώντας από μόνοι τους επιπλέον υλικό, αλλά και να θελήσουν να επισκεφθούν το τόπο αυτό.

ΕΙΚΟΝΑ 27 Παρακάτω υπάρχει ο χάρτης της Ρόδου, με την κόκκινη πινέζα να δείχνει πού ακριβώς είναι το χωριό Αφάντου. Ο χρήστης βέβαια έχει τη δυνατότητα να επιλέξει εκείνος το σημείο που επιθυμεί να επισκεφθεί και αυτομάτως η πινέζα θα μεταφερθεί εκεί, καταδεικνύοντάς του τη διαδρομή. Αποτελεί ένα χρήσιμο εργαλείο για όσους δεν γνωρίζουν το νησί.

ΕΙΚΟΝΑ 28 Το τελευταίο κομμάτι από τις επιπρόσθετες πληροφορίες, περιλαμβάνει δρομολόγια και στάσεις για όποιον επιθυμεί να επισκεφθεί το χωριό. Περιέχει τα ωράρια λειτουργίας, τα ωράρια που δείχνουν από ποια σημεία περνάνε τα λεωφορεία, καθώς επίσης και τις στάσεις που πραγματοποιούνται. Αποτελεί και αυτό ένα χρήσιμο εργαλείο για όσους δεν γνωρίζουν το νησί της Ρόδου.

Δρομολόγια και στάσεις Αφάντου-Ρόδος / Routes and Stops Afandou-Rhodes:

<https://moovitapp.com/index/el/%CE%B4%CE%B7%CE%BC%CF%8C%CF%83%CE%B9%CE%B5%CF%82-%CE%83%CF%85%CE%B3%CE%BA%CF%BF%CE%B9%CF%BD%CF%89%CE%BD%CE%AF%CE%B5%CF%82-line-%CE%91%CF%86%CE%AC%CE%BD%CF%84%CE%BF%CF%85-%CE%A1%CF%8C%CE%B4%CE%BF%CF%82-Rhodes-%CE%A1%CF%8C%CE%B4%CE%BF%CF%82-4714-1011489-612033-0>

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

ΕΙΚΟΝΑ 29 Εδώ βρίσκονται, όπως μάλιστα προαναφέρθηκε, δύο διαφορετικά ερωτηματολόγια. Το πρώτο είναι απαραίτητο για να διεξαχθεί η έρευνα και υπάρχει και στην Ελληνική και Αγγλική γλώσσα και το δεύτερο είναι προαιρετικό ερωτηματολόγιο σχετικό με τα ιδιώματα και την ελληνική γλώσσα, ώστε να καταγραφούν τα αποτελέσματα από τις απαντήσεις των εφήβων. Τα ερωτηματολόγια αυτά, δημιουργήθηκαν με το πρόγραμμα **google forms**. Σκοπός της δημιουργίας τους είναι να συγκεντρωθούν οι απαντήσεις των παιδιών, να καταγραφούν τα αποτελέσματα για να βγει ένα συμπέρασμα σχετικά με τις απόψεις τους στο θέμα του τοπικού ιδιώματος προκειμένου να γίνουν επίσης και οι ανάλογες ενέργειες σε περίπτωση που χρειαστεί. Είναι σημαντικό οι έφηβοι να συνειδητοποιήσουν την αξία της γλώσσας, της ταυτότητας και του πολιτισμού τους.

Ερωτηματολόγιο στα Ελληνικά για την αξιολόγηση της ιστοσελίδας:

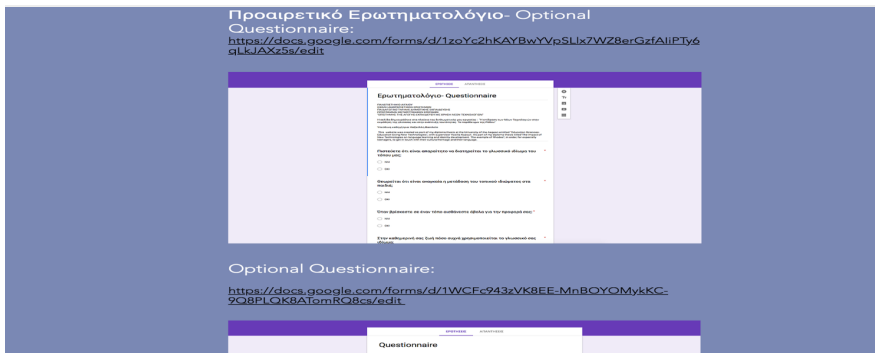
<https://docs.google.com/forms/d/1BNREGGKOYRmUMKjkDhy44mNTJcezRY3DPEhZ70x0EKE/edit>

Questionnaire for website evaluation. Please provide us feedback!

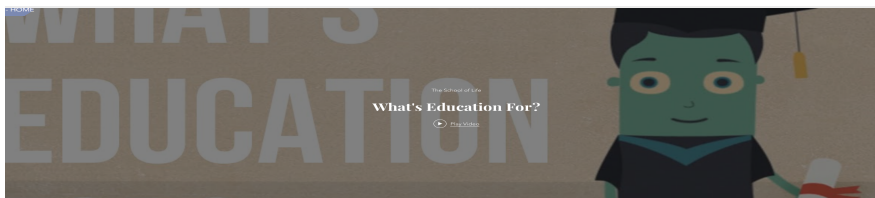
<https://docs.google.com/forms/d/1gJQtmIc4gOiBCLmCvXjeMjUQj7A4K3dj3AeKoPDTzr8/edit>

LIVE SESSIONS

ΕΙΚΟΝΑ 30 Η ενότητα: live sessions είναι ακόμη υπό κατασκευή και στοχεύει στο να υπάρξει ένας διαδραστικός διάλογος, προκειμένου να καλύπτονται οι όποιες ερωτήσεις και απορίες δημιουργούνται στους μαθητές. Υπάρχει ένα ενδεικτικό βίντεο στην ενότητα, μόνο και μόνο για να καταστεί φανερή η ύπαρξη της σελίδας, χωρίς να ενδείκνυται για χρήση. Τέλος, η ενότητα αυτή είναι ιδιαίτερα σημαντική για την επικοινωνιακή προσέγγιση των χρηστών, καθώς θα υπάρχει διάλογος για την καλύτερη κατανόησή τους και δεν θα επικεντρώνεται η ιστοσελίδα σε γραμματικο-συντακτικούς κανόνες.

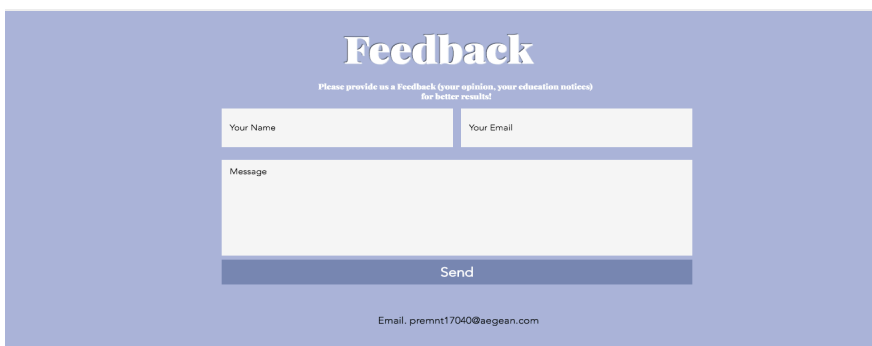

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΕΙΚΟΝΑ 31 Στο σημείο αυτό, παρέχονται κάποιες γενικές πληροφορίες σχετικά με την εργασία, όπως είναι ο σκοπός δημιουργίας της, ο τίτλος της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, το λογότυπο του πανεπιστημίου, το όνομα της φοιτήτριας-διαχειρίστριας της ιστοσελίδας, αλλά και το όνομα της υπεύθυνης καθηγήτριας.

ΕΙΚΟΝΑ 32 Στο τέλος της ιστοσελίδας, στο μενού πλοήγησης, υπάρχει ένας τομέας με τίτλο “Feedback”. Το τμήμα αυτό είναι αξιοσημείωτο, εφόσον δίνεται η ευκαιρία στους χρήστες και να επικοινωνήσουν με τη δημιουργό της ιστοσελίδας, για τυχόν απορίες, σχόλια και προτάσεις βελτίωσης, αλλά και να καταθέσουν τις ιδέες τους ή να δώσουν χρήσιμο υλικό, το οποίο θα προστεθεί στην ιστοσελίδα, για τον εμπλουτισμό της. Ο τρόπος είναι αρκετά απλός, καθώς το μόνο που χρειάζεται είναι να γράψουν το σχόλιό τους, να συμπληρώσουν το όνομα και την ηλεκτρονική τους διεύθυνση και τέλος να πατήσουν το κουμπί “send”, για την αποστολή του μηνύματος.

5.2 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

Το σύνολο των ερωτήσεων για τους μαθητές είναι 27.

Η μέθοδος δειγματοληψίας που επιλέχθηκε είναι η μέθοδος του διαθέσιμου δείγματος (availability sample).

Η συμπλήρωση των ερωτηματολογίων πραγματοποιήθηκε από ένα μικρό δείγμα 18 μαθητών. Οι μαθητές απάντησαν την ίδια ημέρα της έρευνας αμέσως μετά την «ασχολία» με το εκπαιδευτικό λογισμικό. Η ανταπόκριση κρίθηκε άκρως ικανοποιητική δεδομένου του φόρτου εργασίας τους.

Η ιστοσελίδα που τέθηκε προς μελέτη παρουσιάζει μεγάλο βαθμό αποδοχής από τους χρήστες εξαιτίας της ευχρηστίας που παρουσιάζει, τη διάταξη του περιεχομένου, την εύκολη και κατανοητή πλοήγησή της, το γραφιστικό περιβάλλον, και βέβαια τις υπηρεσίες που προσφέρει. Ένας από τους κύριους λόγους που επηρέασαν τους χρήστες να ασχοληθούν με την ιστοσελίδα και να υλοποιήσουν, και μάλιστα με επιτυχία, τις δραστηριότητές της, ήταν η αισθητική της, καθώς τα χρώματα, η ευδιάκριτη γραμματοσειρά, οι εικόνες, το διαδραστικό υλικό της και άλλα, προσέλκυαν την προσοχή τους.

Ο σκοπός και οι στόχοι της επίσης είναι έκδηλοι από την δεύτερη κιάλας ενότητα, όπου εκεί βρίσκονται και οι απαραίτητες διευκρινήσεις και οδηγίες για τη διαχείριση και πλοήγηση της ιστοσελίδας. Αναφορικά με το κομμάτι των δραστηριοτήτων, ο χρόνος απόκρισης είναι αρκετά ικανοποιητικός, τα αποτελέσματα είναι φανερά με την ολοκλήρωση όλων των ασκήσεων, γεγονός που συντελεί στη παραμονή του χρήστη και την εκ νέου είσοδό του.

Το κριτήριο της «σχετικότητας» κρίθηκε θετικά από το σύνολο σχεδόν των συμμετεχόντων, καθώς υπάρχει άμεση αντίληψη του εκάστοτε περιεχομένου και καλύφθηκαν οι ανάγκες των επισκεπτών εξαιτίας και της καλής οργάνωσης των πληροφοριών.

Θετική κρίθηκε και η αξιοπιστία των ιστοσελίδων με μεγάλο βαθμό απόδοσης των υπηρεσιών και η εμπιστοσύνη κερδήθηκε στο σύνολο των συμμετεχόντων, καθώς η ασφάλεια δεν

αμφισβητήθηκε σε καμιά των περιπτώσεων, εφόσον δεν παρατηρήθηκε παραβίαση του απορρήτου και των προσωπικών δεδομένων, ακόμη κι όταν υπήρξε εξατομίκευση των υπηρεσιών.

Ανακεφαλαιώνοντας, οι απαντήσεις που έδωσαν οι έφηβοι στο ερωτηματολόγιο καταδεικνύουν ότι ο εκάστοτε στόχος της ιστοσελίδας, επετεύχθη σε απόλυτο βαθμό. Στην παρούσα βέβαια μελέτη δεν λήφθηκαν υπόψη ειδικότερα κριτήρια όπως για παράδειγμα, η οικονομική κατάσταση που μπορούν να αποτελέσουν προϊόν μιας άλλης μελέτης.

Οι περισσότερες ερωτήσεις κατασκευάστηκαν κυρίως, σύμφωνα με την κλίμακα του Likert και συγκεκριμένα στην ονομαστική κλίμακα 'Ναι – Όχι'. Επιλέχτηκε αυτή η κλίμακα δεδομένης της ηλικίας των εφήβων. Το φάσμα που καλύπτουν οι ερωτήσεις είναι:

- ερωτήσεις διερευνητικές
- ερωτήσεις για την πλοήγηση
- ερωτήσεις για την διεπαφή
- ερωτήσεις για την αξιολόγηση της μάθησης

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Προκειμένου να περατωθεί η αποκωδικοποίηση και εξαγωγή των αποτελεσμάτων και η στατιστική τους επεξεργασία, έγινε χρήση και αξιοποίηση του λογισμικού προγράμματος Microsoft Office Excel και του λογισμικού προγράμματος SPSS v.17 που διαθέτει η Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Είναι εφαρμογές Η/Υ που χρησιμοποιούνται και στο χώρο των κοινωνικών επιστημών. Αξιοποιώντας τα συγκεκριμένα στατιστικά προγράμματα πραγματοποιήθηκε η ανάλυση των ερωτήσεων της αξιολόγησης για την αξιολόγηση της εκπαιδευτικής ιστοσελίδας.

5.3 ΑΝΑΤΡΟΦΟΔΟΤΗΣΗ

Το κομμάτι της ανατροφοδότησης είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με την αξιολόγηση. Μέσα από τις απαντήσεις των εφήβων γίνεται αντιληπτό το επίπεδο μάθησης, η αποτελεσματικότητα της

ιστοσελίδας, πιθανά λάθη, αλλά και ο έφηβος μπορεί να διαπιστώσει από μόνος του, το επίπεδο της μάθησής του. Στόχος της είναι να δώσει και στο χρήστη αλλά και στο σχεδιαστή της ιστοσελίδας, την απαραίτητη ανατροφοδότηση προκειμένου και οι δύο να βελτιωθούν. Επομένως, τα ερωτηματολόγια αλλά και οι δραστηριότητες που έχουν δημιουργηθεί, καλύπτουν αυτό το σκοπό. Αυτό όμως που είναι ιδιαίτερα σημαντικό είναι και το περιεχόμενό τους να είναι έγκυρο, να διέπεται από αντικειμενικότητα και να είναι κατανοητό στο χρήστη.

Η ανατροφοδότηση χωρίζεται σε δύο κατηγορίες: εξωτερική και εσωτερική.

Η εσωτερική ή αλλιώς Αισθητηριακή Ανατροφοδότηση, επιτυγχάνεται στη ιστοσελίδα με έμφυτες πληροφορίες που λαμβάνει ο χρήστης μέσα από τις αισθήσεις του, έτσι δηλαδή όπως βλέπει την ιστοσελίδα, τα χρώματα, τις εικόνες, το κείμενο αλλά και έτσι όπως ακούει το βίντεο και την ηχητική άσκηση.

Η Εξωτερική ή αλλιώς Επαυξημένη Ανατροφοδότηση, επιτυγχάνεται κυρίως από τις δραστηριότητες, οι οποίες υποδεικνύουν στο χρήστη πόσες ερωτήσεις απάντησε σωστά και πόσες λάθος. Στο σημείο αυτό μπορεί να προστεθεί και το βίντεο που δημιουργήθηκε.

Οι 6 κατηγορίες γνωστικών διεργασιών:

- Ανάκληση (Remember): σχετίζεται με την αναγνώριση της γνώσης.
- Κατανόηση (Comprehend): σχετίζεται με τα κείμενα και την κατανόηση των ερωτήσεων.
- Εφαρμογή (Apply): σχετίζεται με τις δραστηριότητες-ασκήσεις.
- Ανάλυση (Analyse): σχετίζεται με την ανάλυση των πληροφοριών που παρέχονται.
- Αξιολόγηση (Evaluate): σχετίζεται με τις ασκήσεις, με το ερωτηματολόγιο και με το κομμάτι με τίτλο «feedback».
- Δημιουργία (Create): σχετίζεται με τις διεργασίες σχεδιασμού (planning) για την υλοποίηση των ασκήσεων και της παραγωγής (producing) υλικού σε περίπτωση που το επιθυμεί ο χρήστης.

Εκτός από τα ερωτηματολόγια, η ανατροφοδότηση υπάρχει και στην ιστοσελίδα στην ενότητα με τίτλο «feedback». Εκεί, ο χρήστης έχει τη δυνατότητα είτε να εκφράσει τα σχόλιά του, είτε να στείλει επιπρόσθετο υλικό, καθώς υπάρχει ηλεκτρονική διεύθυνση του διαχειριστή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

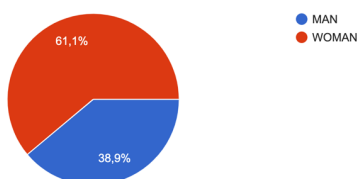
6.1 Ευρήματα και Σχολιασμός

Παρακάτω παρατίθενται τα αποτελέσματα του ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου που δόθηκε σε εφήβους από διάφορες χώρες του εξωτερικού, ηλικίας από 15 χρονών και άνω.

Απαντήσεις:

Διάγραμμα 1: Σχετικά με το φύλο των ερωτηθέντων

1. Gender
18 απαντήσεις

man	38,9%
woman	61,1%

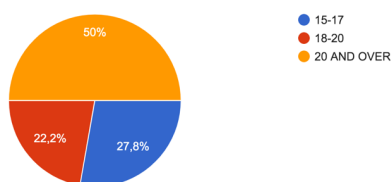
Σχολιασμός:

Στο παραπάνω διάγραμμα παρατηρείται πως το **38,9%** από όσους απάντησαν, ήταν άνδρες, ενώ το **61,1%** ήταν γυναίκες.

Διάγραμμα 2: Σχετικά με την ηλικία των ερωτηθέντων

2.Age

18 απαντήσεις

15-17	27,8%
18-20	22,2%
20+	50%

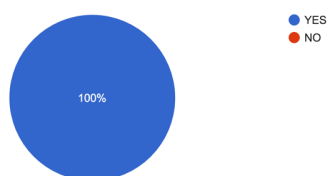
Σχολιασμός:

Στο παραπάνω διάγραμμα παρατηρείται πως το **27,8%** από όσους απάντησαν, ήταν ηλικίας 15-17 ετών, το **22,2%** ήταν 18-20 ετών και το **50%** αυτών, ήταν ηλικίας 20 ετών και άνω.

Διάγραμμα 3: Σχετικά με τη χρήση της ιστοσελίδας

3.Was the site easy to use?

18 απαντήσεις

Yes	100%
No	0%

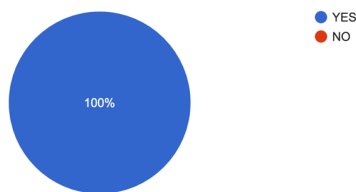
Σχολιασμός:

Στο παραπάνω διάγραμμα παρατηρείται πως η πλειονότητα των εφήβων ανταποκρίθηκε θετικά στην ερώτηση: «Ήταν εύκολη η χρήση της ιστοσελίδας;». Φαίνεται πως δεν υπήρξε κανένα πρόβλημα στη διαχείρισή της.

Διάγραμμα 4: Σχετικά με το περιεχόμενο της ιστοσελίδας

4. Was the content of the site well-organized?

18 απαντήσεις

Yes	100%
No	0%

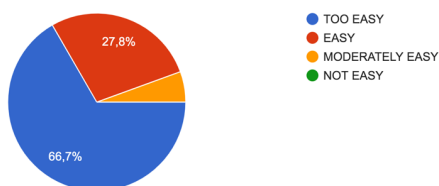
Σχολιασμός:

Στο παραπάνω διάγραμμα παρατηρείται πως όλοι οι ερωτηθέντες απάντησαν πως το περιεχόμενο της ιστοσελίδας τους φάνηκε καλά οργανωμένο.

Διάγραμμα 5: Σχετικά με την πλοήγηση της ιστοσελίδας

5. Was the site easy to navigate?

18 απαντήσεις

Too easy	66,7%
Easy	27,8%

Moderately easy	5,5%
Not easy	0%

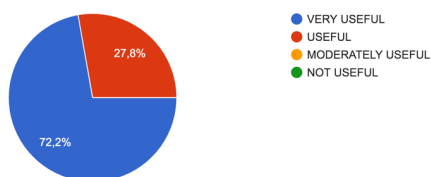
Σχολιασμός:

Έγινε φανερό πως για τους περισσότερους εφήβους, η πλοήγηση ήταν αρκετά εύκολη, με ποσοστό 66,7%. Ωστόσο, το 27,8% απάντησε πως η πλοήγηση ήταν εύκολη και το 5,5% , πως ήταν μέτρια εύκολη. Το θετικό ήταν πως κανένας δεν απάντησε πως η πλοήγηση ήταν δύσκολη.

Διάγραμμα 6: Σχετικά με τη χρησιμότητα του περιεχομένου

6.How useful was the content of the site?

18 απαντήσεις

Very useful	72,2%
useful	27,8%
Moderately useful	5,5%
Not useful	0%

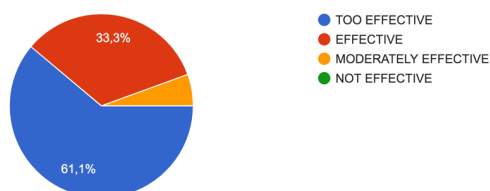
Σχολιασμός:

Η πλειονότητα των εφήβων, με 72,2%, απάντησε πως το περιεχόμενο της ιστοσελίδας ήταν αρκετά χρήσιμο. Το υπόλοιπο 27,8% απάντησε πως ήταν απλά χρήσιμο.

Διάγραμμα 7: Σχετικά με την αποτελεσματικότητα της ιστοσελίδας

7.How effective was the site in teaching you Greek?

18 απαντήσεις

Too effective	61,1%
effective	33,3%
Moderately effective	5,6%
Not effective	0%

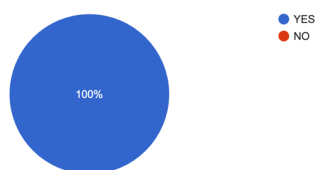
Σχολιασμός:

Το 61,1% των εφήβων έδειξε πως η ιστοσελίδα πέτυχε το σκοπό της σχετικά με την εκμάθηση της Ελληνικής γλώσσας. Το 33,3%, απάντησε πως η ιστοσελίδα ήταν αποτελεσματική γι' αυτούς, ενώ το μικρό ποσοστό των 5,6% εφήβων, απάντησε πως ήταν μέτρια αποτελεσματική.

Διάγραμμα 8: Σχετικά με τα γραφικά της ιστοσελίδας

8.Did the graphics attract your attention?

18 απαντήσεις

Yes	100%
No	0%

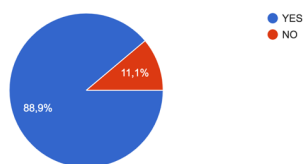
Σχολιασμός:

Το 100% των εφήβων ανταποκρίθηκε θετικά στην ερώτηση εάν τα γραφικά της ιστοσελίδας προσέλκυσαν το ενδιαφέρον τους.

Διάγραμμα 9: Σχετικά με την ανατροφοδότηση

9. Do the exercises have feedback that helps me learn from my errors?

18 απαντήσεις

Yes	88,9%
No	11,1%

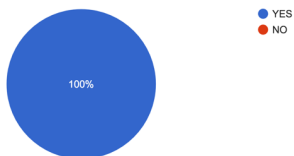
Σχολιασμός:

Το 89,9% των ερωτηθέντων απάντησε πως όλες οι ασκήσεις που προσφέρθηκαν, περιλάμβαναν σχετική ανατροφοδότηση μετά την ολοκλήρωσή τους, βοηθώντας τους να μάθουν από τα λάθη τους. Το υπόλοιπο 11,1%, απάντησε πως η ανατροφοδότηση που υπήρχε δεν τους βοήθησε καθόλου προκειμένου να βελτιωθούν.

Διάγραμμα 10: Σχετικά με τις πληροφορίες της ιστοσελίδας

10. Is the information on the site clear enough?

18 απαντήσεις

Yes	100%
No	0%

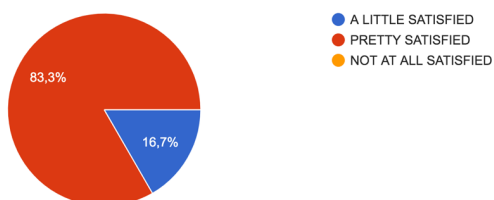
Σχολιασμός:

Όλοι οι ερωτηθέντες απάντησαν πως οι πληροφορίες που περιείχε η ιστοσελίδα ήταν ξεκάθαρα διατυπωμένες και δεν υπήρχε περιθώριο παρερμηνείας.

Διάγραμμα 11: Σχετικά με την αξιολόγηση της ιστοσελίδας από τους εφήβους

11. Am I satisfied with this site?

18 απαντήσεις

A little satisfied	16,7%
Pretty satisfied	83,3%
Not at all satisfied	0%

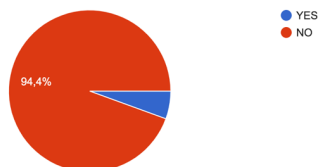
Σχολιασμός:

Από το παραπάνω διάγραμμα που αφορά την ικανοποίηση των ερωτηθέντων για την ιστοσελίδα, γίνεται κατανοητό πως το 83,3% είναι αρκετά ικανοποιημένοι, ενώ το 16,7% είναι λίγο ικανοποιημένοι.

Διάγραμμα 12: Σχετικά με τις απορίες των εφήβων

12. When you were completing the lessons, was there something that you didn't understand?

18 απαντήσεις

Yes	94,4%
No	5,6%

Σχολιασμός:

Μόνο το 5,6% απάντησε πως με το πέρας των μαθημάτων εξακολούθησαν να υπάρχουν ακόμα απορίες ή παρερμηνείες. Το υπόλοιπο ποσοστό αναφέρει πως για τη πλειονότητα ήταν όλα κατανοητά.

Διάγραμμα 13: Σχετικά το τι άρεσε περισσότερο στους εφήβους

13. What did you like most about the site?

9 απαντήσεις

the idea and the graphics
The lesson about directions
The site was very easy to navigate and the content was particularly informative and interesting
The Subject
It's my parents homeland so I'd love to learn idioms and talk to them in a traditional way
This site unites people from around the world with the Greek language and especially the greek dialect and Greek culture. It is perfect. Very interesting
Learning the dialect and hence learning about the culture
The videos
Easy to use

Σχολιασμός:

Εδώ παρατίθενται κάποιες από τις απαντήσεις των εφήβων για το τι τους άρεσε περισσότερο από την ιστοσελίδα. Κάποιες από τις απαντήσεις αναφέρονται στην όλη ιδέα, στα γραφικά, στην εύκολη πλοήγηση και στο ενδιαφέρον περιεχόμενο, στη σπουδαιότητα να μαθαίνει κανείς για τη κουλτούρα και τη πατρίδα του. Επίσης, ορισμένοι απάντησαν πως τέτοιες εφαρμογές συνεισφέρουν στην ένωση ανθρώπων από όλο τον κόσμο που μιλούν την ελληνική.

Διάγραμμα 14: Σχετικά με το τι δεν τους άρεσε

14. What didn't you like about the site?

6 απαντήσεις

that it wasn't sth unique
I wish you had more pictures
I liked everything it was very simple and easy. perfect!
I liked everything
Non applicable
N/A

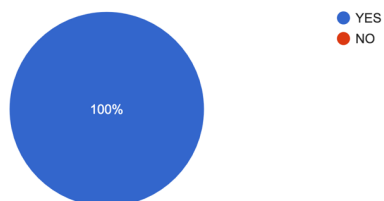
Σχολιασμός:

Οι απαντήσεις δεν ήταν αρκετές. Ωστόσο, ορισμένοι απάντησαν πως ήθελαν περισσότερο οπτικό υλικό και κάποιοι πως δεν έβρισκαν την ιστοσελίδα εφαρμόσιμη στη πραγματική ζωή.

Διάγραμμα 15: Σχετικά με τη συνεισφορά της ιστοσελίδας στην εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας.

15. Does the site help you learn Greek?

18 απαντήσεις

Yes	100%
No	0%

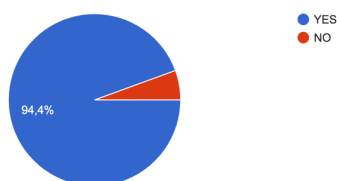
Σχολιασμός:

Όλοι οι έφηβοι απάντησαν πως η ιστοσελίδα τους βοήθησε στην εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας.

Διάγραμμα 16: Σχετικά με τα ζωντανά μαθήματα

16. Do you think that the live sessions (which will be included later) can improve your conversation skills?

18 απαντήσεις

Yes	94,4%
No	5,6%

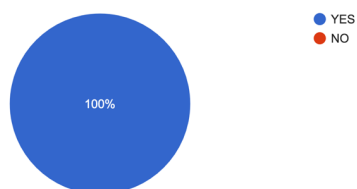
Σχολιασμός:

Αν και το κομμάτι αυτό της ιστοσελίδας είναι ακόμη υπό κατασκευή, η πλειονότητα των εφήβων πιστεύει πως μακροπρόθεσμα, θα τους βοηθήσει στις γλωσσικές τους δεξιότητες και στην επικοινωνία τους με τους συνανθρώπους τους.

Διάγραμμα 17: Σχετικά με την εκμάθηση ταυτότητας

17. Do you think that the site can teach you about Greek culture?

18 απαντήσεις

Yes	100%
No	0%

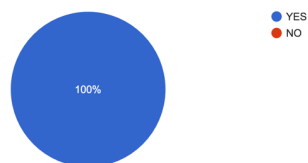
Σχολιασμός:

Όλοι ανταποκρίθηκαν θετικά στην ερώτηση για το εάν η ιστοσελίδα μπορεί να τους διδάξει για την ελληνική κουλτούρα.

Διάγραμμα 18: Σχετικά με τα ιδιώματα

18. Do you think that the site can teach you about local Greek culture (in this case, Rhodian)?

18 απαντήσεις

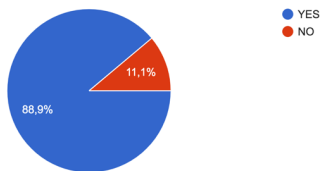
Yes	100%
No	0%

Σχολιασμός:

Όλοι ανταποκρίθηκαν θετικά στην ερώτηση για το εάν η ιστοσελίδα μπορεί να τους διδάξει για τα ιδιώματα και συγκεκριμένα για το ροδίτικο τοπικό ιδίωμα.

Διάγραμμα 19: Σχετικά με τη χρησιμότητα των ιδιωμάτων

19. Is the use of a local dialect of Greek useful?
18 απαντήσεις

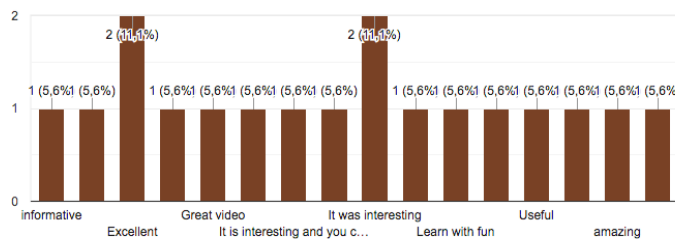
Yes	88,9%
No	11,1%

Σχολιασμός:

Για τους περισσότερους εφήβους, με ποσοστό 88,9%, η εκμάθηση και η γνώση του ελληνικού τοπικού ιδιώματος, φαίνεται ιδιαίτερα χρήσιμη.

Διάγραμμα 20: Σχετικά με το βίντεο

18 απαντήσεις

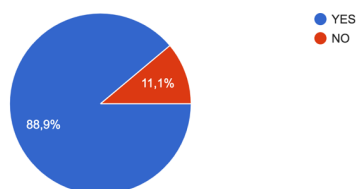
Σχολιασμός:

Το οπτικοακουστικό υλικό φαίνεται πως αποτελεί έναν ιδιαίτερα ενδιαφέρον και διασκεδαστικό τρόπο μάθησης.

Διάγραμμα 21: Σχετικά με την κατανόηση των ομιλητών στο βίντεο

22. Could you understand the speakers?

18 απαντήσεις

Yes	88,9%
No	11,1%

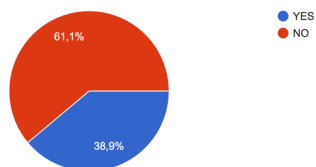
Σχολιασμός:

Για τους περισσότερους εφήβους, με ποσοστό 88,9%, οι ομιλητές από το βίντεο ήταν κατανοητοί.

Διάγραμμα 22: Σχετικά με άγνωστες λέξεις στο βίντεο

23. Were there words that were unknown to you?

18 απαντήσεις

Yes	61,1%
No	38,9%

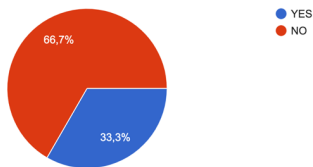
Σχολιασμός:

Η πλειονότητα των ερωτηθέντων, 61,1%, απάντησε πως υπήρχαν άγνωστες λέξεις στο βίντεο. Το 38,9% απάντησε πως δεν είχε άγνωστες λέξεις, καθώς σε αντίθεση με τους πρώτους, διάβασαν πρώτα το κείμενο και έπειτα παρακολούθησαν το βίντεο.

Διάγραμμα 23: Σχετικά με την ομιλία κάποιας διαλέκτου

24. Do you speak a dialect of Greek?

18 απαντήσεις

Yes	66,7%
No	33,3%

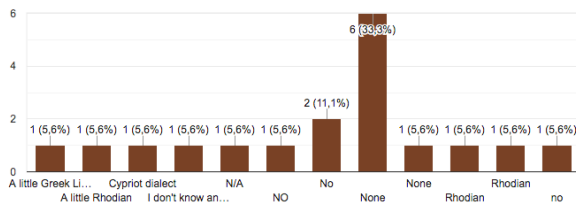
Σχολιασμός:

Το 66,7% μιλάει κάποια άλλη διάλεκτο, ενώ το 33,3% δεν μιλάει κάποια.

Διάγραμμα 24: Σχετικά με άλλες διαλέκτους

25. If so, which one?

18 απαντήσεις

Σχολιασμός:

Το 33,3% δεν μιλάει καμία διάλεκτο, όπως αναφέρθηκε και προηγουμένως. Τα υπόλοιπα ποσοστά, αποτελούν η Ροδίτικη κυρίως διάλεκτος και η Κυπριακή.

Διάγραμμα 25: Σχετικά με την ανατροφοδότηση για την εμπειρία των εφήβων

26. Please provide feedback about your experiences in using this site

7 απαντήσεις

The narrative was good and it intrigued me
It was easy to use the site. Plus, I learnt more Greek idioms which I'll use later on
The site had quality content. I liked how easy to navigate it was and the different content categories it provides in learning the unique Rhodian dialect of Greek. It's very useful and informative.
It was well-organized. Plus, I can't stop watching the video of the old women!
Perfect and very interesting.
It was amazing
Interesting approach of learning Greek language, site easy to use

Σχολιασμός:

Υπήρχε η δυνατότητα ανατροφοδότησης σχετικά με την εμπειρία των εφήβων στη χρησιμοποίηση της ιστοσελίδας. Το κομμάτι αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό για τη βελτίωσή της. Για τους περισσότερους, η ιστοσελίδα φάνηκε αρκετά ενδιαφέρουσα.

Διάγραμμα 26: Σχετικά με προτάσεις βελτίωσης

27. How can we improve this site?

7 απαντήσεις

Maybe consider the struggle of foreign people a bit more to understand Greek especially with the rodian dialects. Hope this is helpful best of luck.
Add more questions
The site is good all around. With the added interactive exercises I think it will make it even more interesting and in-depth
You should include more pictures!
Can't wait for the live sessions
Live sessions
Add more everyday phrases. Provide feedback to correct possible mistakes

Σχολιασμός:

Υπήρχε η δυνατότητα να προτείνουν οι έφηβοι τρόπους βελτίωσης της ιστοσελίδας. Όπως έγινε αντιληπτό από τις απαντήσεις τους, ήθελαν περισσότερες ερωτήσεις στις ασκήσεις, περισσότερο διαδραστικό υλικό, περισσότερο καθημερινό λεξιλόγιο και φωτογραφικό υλικό.

6.2 Περιορισμοί Έρευνας

Ο μικρός αριθμός του δείγματος (18 μαθητές) αποτελεί έναν σαφή περιορισμό της έρευνας, της οποίας τα συμπεράσματα για να αποκτήσουν εγκυρότερο χαρακτήρα θα πρέπει να στηριχθούν σε μεγαλύτερο δείγμα μαθητών.

Ένας άλλος περιορισμός είναι η εστίαση στην συγκεκριμένη ηλικιακή ομάδα. Είναι πιθανόν τα συμπεράσματα να διαφοροποιούνται αν η έρευνα εφαρμοστεί σε άλλες ηλικίες, με πρωιμότερη ή ωριμότερη αντιληπτική ικανότητα. Ενδιαφέρον λοιπόν, θα παρουσίαζε η μεταξύ τους σύγκριση.

6.3 Συμπεράσματα

Τα συμπεράσματα τα οποία εξήχθησαν από την έρευνα, αφορούν κυρίως στα δεδομένα που απαντούν και επιβεβαιώνουν το ερευνητικό ερώτημα σχετικά με τη θετική συμβολή των νέων τεχνολογιών, και συγκεκριμένα της εκπαιδευτικής ιστοσελίδας που δημιουργήθηκε, στην εκμάθηση της γλώσσας-στόχου. Τα συμπεράσματα επίσης, αφορούν και την αθροιστική αξιολόγηση ολόκληρης της ιστοσελίδας.

Η παρούσα εργασία σκοπό είχε να διερευνήσει τις δυνατότητες ενίσχυσης τόσο της πολιτιστικής ταυτότητας ενός τόπου, και συγκεκριμένα της Ρόδου, με ενδεικτικό παράδειγμα το χωριό Αφάντου, όσο επίσης και της εκμάθησης της Ελληνικής γλώσσας και του τοπικού ιδιώματος, μέσω των Νέων Τεχνολογιών. Πιο συγκεκριμένα επιδιώχθηκε:

- η ενίσχυση και επαφή, μέσα από τα κείμενα σε διαλογική μορφή, στηριζόμενα στο τοπικό ιδίωμα της Ρόδου και μέσα από οπτικοακουστικό υλικό, προκειμένου οι έφηβοι να εξοικειωθούν με τους ιδιωτισμούς αυτούς, ώστε να είναι κατανοητοί. Εκτός από αυτά,

υπήρχε και η δυνατότητα ζωντανής συνομιλίας μεταξύ των μαθητών αλλά και μεταξύ ‘δασκάλου-μαθητή’, στοχεύοντας στην ανταλλαγή πληροφοριών, εμπειριών, πολιτιστικών στοιχείων, αποριών και άλλα,

- η εκμάθηση του τοπικού ιδιώματος, μέσα από το κείμενο, το οποίο ήταν μεταφρασμένο και στις δύο γλώσσες, ελληνικά και αγγλικά, καθώς επίσης και μέσα από το προσφερόμενο λεξιλόγιο το οποίο περιείχε τις λέξεις, τη σημασία τους στα αγγλικά και τη προφορά τους με λατινικούς χαρακτήρες, αλλά και μέσα από τη θεωρία κάθε κεφαλαίου,
- η εξέταση της συμβολής της ιστοσελίδας και της εξοικείωσης με τους τοπικούς ιδιοματισμούς στις δραστηριότητες που δημιουργήθηκαν. Επίσης, στην εξέταση συμβολής της ιστοσελίδας, βοήθησε και το κομμάτι της ανατροφοδότησης που υπήρχε, εφόσον οι έφηβοι, μπορούσαν να προτείνουν αλλαγές, να προωθήσουν τα σχόλιά τους ή ακόμα και να συνεισφέρουν στην δημιουργία νέου εκπαιδευτικού υλικού.

Από τις απαντήσεις των εφήβων στα ερωτηματολόγια, έγινε φανερό πως η ιστοσελίδα αποδείχθηκε αρωγός στην εκμάθηση της γλώσσας και συγκεκριμένα στην εκμάθηση του τοπικού ιδιώματος της Ρόδου, καθώς επίσης και στην ενίσχυση της πολιτιστικής ταυτότητάς τους. Κύρια αιτία που τα αποτελέσματα ήταν άκρως θετικά και αποτελεσματικά, ήταν το γεγονός πως η ιστοσελίδα βασίστηκε στην **επικοινωνιακή μέθοδο**.

Εξάλλου, ο Hymes (1972) και ο Halliday (1978), ήταν εκείνοι που άλλαξαν ριζικά τη διδασκαλία της γλώσσας στην εκπαίδευση, καθώς η διδασκαλία γινόταν με τρόπο ανιαρό, στηριζόταν αποκλειστικά στην αποστήθιση και σε κανόνες γραμματικής και δεν στηριζόταν στην κατανόηση της γλώσσας. Ήταν οι άνθρωποι που έδειξαν πως η γλώσσα συνδέεται με την κοινωνική ζωή.

Για το λόγο αυτό, η ιστοσελίδα δημιουργήθηκε με σκοπό ο ‘δάσκαλος’ να αποτελεί το μέσο εκείνο κατά το οποίο παρέχει στους εφήβους την ενθάρρυνση που χρειάζονται για την κατάκτηση της νέας γνώσης. Ο δάσκαλος είναι εκείνος που τους εμπνέει και τους καθοδηγεί να ανακαλύψουν μόνοι τους τη γνώση, που τους βοηθάει να αναπτύξουν τον τρόπο σκέψης τους, να κατανοήσουν και να διαχειριστούν όποια πληροφορία συναντήσουν.

Τα κείμενα που περιλαμβάνονται στην ιστοσελίδα, δε στοχεύουν στην εκμάθηση γραμματικο-συντακτικών κανόνων, αλλά στην εμπάθυνση και κατανόηση του νοήματός τους, προκειμένου

να φανούν χρήσιμα για τους εφήβους στην καθημερινότητά τους, στο τρόπο επικοινωνίας τους. Η διδασκαλία γίνεται με ευχάριστο και διασκεδαστικό τρόπο, εμπεριέχονται εικόνες, χρώματα, διαδραστικό υλικό με βίντεο και οπτικοακουστικό υλικό, τα οποία συντελούν στην προσέγγιση των νέων. Εκτός από αυτά, παρέχεται η δυνατότητα στους εφήβους να συνομιλήσουν με τον ‘δάσκαλο’ ή με άλλους συνομηλίκους τους για να ανταλλάξουν απόψεις, γεγονός που μετατρέπει τη διδασκαλία από δασκαλοκεντρική σε μαθητοκεντρική-ομαδοσυνεργατική (Ματσαγγούρας, 2014), κάτι που αποτέλεσε και στόχο της επικοινωνιακής προσέγγισης.

Επιπλέον, οι έφηβοι αναπτύσσουν πρωτοβουλίες και συμμετέχουν και οι ίδιοι ενεργά σε ό,τι σχετίζεται με τη γλώσσα-στόχο, τους δίνονται οι απαραίτητες πληροφορίες και χρήσιμες δυνατότητες ώστε να γίνουν από μόνοι τους δημιουργοί. Αυτό επιτυγχάνεται στην ιστοσελίδα, καθώς περιλαμβάνει μια ακόμη ενότητα, εκείνη της ανατροφοδότησης, όπου εκείνοι μπορούν να προσθέσουν σχόλια ή και επιπρόσθετο εκπαιδευτικό υλικό, το οποίο αποστέλλεται στον ‘δάσκαλο’ και μόλις εγκριθεί, προστίθεται και στο υλικό της ιστοσελίδας.

Τέλος, ένας ακόμη στόχος της επικοινωνιακής προσέγγισης είναι να παρέχεται στους μαθητές, εκτός από γνώση, ενημέρωση και ψυχαγωγία. Για το λόγο αυτό, έχει δημιουργηθεί στον διαδικτυακό ιστότοπο, επιπρόσθετο υλικό, το οποίο περιλαμβάνει ηλεκτρονικά λεξικά, χρήσιμες πληροφορίες για εκείνους, ιστορικά στοιχεία, φωτογραφικό υλικό, βίντεο και άλλα. Παράλληλα, όπως προαναφέρθηκε και στο θεωρητικό πλαίσιο της εργασίας, με βάση τους προσανατολισμούς που διακρίνει ο Cummins (2005), στη Παιδαγωγική, στη συγκεκριμένη περίπτωση εφαρμόζεται περισσότερο η **Προοδευτική/Κατασκευαστική Παιδαγωγική** και η **Μετασχηματιστική**. Εφαρμόζεται η Προοδευτική Παιδαγωγική καθώς η μάθηση είναι συνεργατική. Δίνεται η δυνατότητα στους εφήβους να παρακολουθήσουν ζωντανές συνεδριάσεις, ζωντανά μαθήματα και να αλληλεπιδράσουν με τον δάσκαλο ή με τους υπόλοιπους μαθητές, ανταλλάσσοντας γνώσεις, προσωπικές εμπειρίες, σχόλια, αντιλήψεις. Έτσι, με αυτό το τρόπο ενδυναμώνουν τη ταυτότητά τους. Αλληλεπίδραση υπάρχει επίσης στην αξιολόγηση και στο κομμάτι των δραστηριοτήτων, καθώς μετά την ολοκλήρωσή τους, δίνονται οι σωστές και οι λαθεμένες απαντήσεις στο μαθητή και υπάρχει και η δυνατότητα να το πραγματοποιήσει ξανά εάν το αποτέλεσμα αποτυχίας είναι μεγάλο. Τέλος, εφαρμόζεται και η Μετασχηματιστική Παιδαγωγική, επειδή στοχεύει στην σύνδεση της γλώσσας με τη κοινωνική πραγματικότητα στην ενότητα που αναφέρθηκε παραπάνω για τις ζωντανές συνομιλίες, εφόσον οι μαθητές ανταλλάσσουν μεταξύ τους στοιχεία της προσωπικότητάς τους, εμπειρίες, πολιτιστικά στοιχεία και άλλα, αναπτύσσοντας έτσι τις διαπροσωπικές τους σχέσεις.

Οι έφηβοι με αυτό τον τρόπο, συνδέουν το περιεχόμενο των μαθημάτων με την ατομική και συλλογική τους εμπειρία.

Τέλος, με βάση τη θεωρία του Cummins (2005), για την ενίσχυση της ταυτότητας των μαθητών και την ανάπτυξη της ακαδημαϊκής τους ικανότητας, στην ιστοσελίδα, έγινε κυρίως, **εστίαση στη γλώσσα**. Οι έφηβοι μπορούν να ανακαλύψουν μέσω της κριτικής τους ικανότητας διαφορές και ομοιότητες για διαφορετικά γλωσσικά ιδιώματα και διαλέκτους με την επίσημη ελληνική (Καζούλλη & Cummins, 2005). Η ιστοσελίδα δίνει πληροφορίες στους εφήβους για τη γλώσσα-στόχο, καθώς και ευκαιρίες για τη γραπτή ή προφορική χρήση της, μέσα από τις δραστηριότητες ή από τη ζωντανή συνομιλία μεταξύ τους. Η εστίαση στη γλώσσα μάλιστα, είναι απαραίτητη για τη γλωσσική εκμάθηση της δεύτερης γλώσσας, εφόσον αποτελεί τρόπο ενίσχυσης της ταυτότητας των εφήβων (Καζούλλη, 2001).

Μέσα από τα live sessions, θα μπορεί να δοθεί μια εικόνα σεβασμού, αποδοχής και εμπιστοσύνης. Είναι ένας χώρος διαπραγμάτευσης και ανταλλαγής ταυτοτήτων, στον οποίο μάλιστα προωθείται και η συνεργατική μάθηση και η ενδυνάμωση της ταυτότητας του δίγλωσσου μαθητή με στόχο την επιτυχία του (Cummins, 2005). Οι θετικές επιδόσεις εξάλλου, προϋποθέτουν μια σχέση συνεργασίας που να επιτρέπει τη διαπραγμάτευση ταυτοτήτων, τη μεταφορά και αξιοποίηση γνώσης από τη μια γλώσσα στην άλλη (Cummins, 2005). Δόθηκε επομένως εστίαση στη γλώσσα, μέσα από τα κείμενα σε διαλογική μορφή, αλλά και μέσα από το λεξιλόγιο και δεν έγινε εστίαση στη δομή της, γιατί ο μαθητής οφείλει να τη χρησιμοποιήσει με τρόπο κοινωνικά και πολιτισμικά ορθό (Σαπιρίδου, 1996). Δόθηκε έμφαση στην γλωσσική ετερότητα, καθώς η ελληνική γλώσσα έχει ποικίλες μορφές και η εστίαση έγινε συγκεκριμένα στο ροδίτικο τοπικό ιδίωμα για διττό σκοπό. Αρχικά για τους ντόπιους οι οποίοι ζουν μακριά από τη πατρίδα τους και είναι ευρέως γνωστό πως στη γλώσσα εμπεριέχονται τα πολιτισμικά στοιχεία κάθε λαού, αλλά και για άλλους ανθρώπους με διαφορετικά γλωσσικά ιδιώματα προκειμένου να ανακαλύψουν τα συνεκτικά ίσως στοιχεία, τις ομοιότητες και διαφορές τους και να συνειδητοποιήσουν πως όλα ανεξαιρέτως είναι αποδεκτά.

Τέλος, η εστίαση στη γλώσσα αντανακλά την ταυτότητα, γιατί προβάλλει το ήθος, τον τρόπο σκέψης του καθενός, τις αντιλήψεις και παράλληλα τον διαχωρίζει από τους υπολοίπους αλλά αποτελεί και τον συνδετικό κρίκο, εφόσον οι άνθρωποι μπορούν να επικοινωνήσουν μεταξύ τους. Με αυτό τον τρόπο η διαπολιτισμική εκπαίδευση βοηθάει τους εφήβους να συνειδητοποιήσουν την ετερότητα και τη συνεκτικότητα με τους άλλους, αλλά και να

συνειδητοποιήσουν πως χωρίς την κοινωνική ταυτότητα δεν μπορεί να υπάρξει κοινωνική αλληλεπίδραση.

Έμφαση δόθηκε επίσης **στη χρήση**, με τις ασκήσεις και τα live sessions, εφόσον προωθείται η διπλής κατεύθυνσης επικοινωνία, είτε με προφορικό, είτε με γραπτό λόγο. Αναπτύσσουν διαπροσωπικές σχέσεις οι έφηβοι και παρουσιάζουν ταυτότητες και εμπειρίες και αυτά συντελούν στην ανάπτυξη κριτικού αναλφαβητισμού. Τέλος, δόθηκε κάποια έμφαση στο νόημα, καθώς οι έφηβοι συνδέουν το νόημα με το κείμενο και τη διδασκαλία με τις δικές τους προσωπικές εμπειρίες.

6.4 Προτάσεις για περαιτέρω έρευνα

Από τους παραπάνω εντοπισμένους περιορισμούς προκύπτουν και οι προτάσεις περαιτέρω έρευνας ή εμπλουτισμού της ιδίας. Έτσι, θα μπορούσε η έρευνα να αξιοποιήσει μεγαλύτερο δείγμα μαθητών και από διαφορετικές ηλικιακές ομάδες ώστε να είναι εποπτικότερη και τα συμπεράσματα πιο ισχυρά.

Επίσης θα μπορούσε να διευρυνθεί στην αξιοποίηση περισσότερων λογισμικών, ώστε να καταστεί δυνατή η μεταξύ τους διαφοροποίηση και να φανεί η σημασία των χαρακτηριστικών τους και των διαθέσιμων πόρων τους στην ενίσχυση ταυτότητας και στην εκμάθηση γλωσσικού τοπικού ιδιώματος.

Επιπλέον, θα μπορούσαμε να πειραματιστούμε με μια γκάμα κειμένων (είτε περισσότερο περιγραφικά, είτε με περισσότερο διάλογο, είτε ακόμα με κείμενα προβληματισμού-επιχειρηματολογίας) για να διαπιστώσουμε τον τρόπο που αποδίδονται και τη σχέση που αναπτύσσεται ανάμεσα σε αυτά και στο στόχο της έρευνας.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ανδρεαδάκης, Ν. & Βάμβουκας, Μ. (2005). *Οδηγός για την εκπόνηση και τη σύνταξη γραπτής ερευνητικής εργασίας*. Αθήνα: Ατραπός.

Ανδρεαδάκης, Ν., Καίλα, Μ. Και Πεδιαδίτης, (2009). Α. *Σημειώσεις Μαθήματος Μεθοδολογίας Κοινωνικής Έρευνας*.

Βακαλούδη Δ. Αν. (2003). *Διδάσκοντας και μαθαίνοντας με τις Νέες Τεχνολογίες – θεωρία και πράξη*. Αθήνα: Πατάκης.

Βάμβουκας, Μ. (2002). *Εισαγωγή στην ψυχοπαιδαγωγική έρευνα και μεθοδολογία*. 5^η εκδ. Αθήνα: Γρηγόρη.

Βρύζας, Κ. (2005). *Εθνικισμός και Εθνική Ταυτότητα. Παγκόσμια επικοινωνία. Πολιτισμικές ταυτότητες*. Αθήνα: Gutenberg

Butler, W. (2001). 'Γραπτός λόγος και συνεργατική μάθηση στο ολοκληρωμένο περιβάλλον παραγωγής γραπτού λόγου Daedalus'. Στο: Κουτσογιάννης, Δ., επιμ. *Πληροφορική- Επικοινωνιακή Τεχνολογία και Γλωσσική Αγωγή. Η Διεθνής Εμπειρία*, Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

Γιακουμάτου, Τ.(2001). *Διαδίκτυο και διδασκαλία*. Αθήνα: Κέδρος.

Γκότοβος, Α. (2004). *Μεινότητες στην Ελλάδα*. Αθήνα: Σχολή Μωραΐτη.

Carr, W., & Kemmis, S. (2002). *Για μια Κριτική Εκπαιδευτική Θεωρία – Εκπαίδευση, Γνώση και Έρευνα Δράσης*, μτφρ. Λαμπράκη-Παγανού, Α., Μηλίγκου, Ε. & Ροδιάδου-Αλμπάνη, Κ. Αθήνα: Κώδικας.

Cohen, L. & Manion, L. (1997). *Μεθοδολογία εκπαιδευτικής έρευνας*, μτφρ. Μητσοπούλου, Χ. & Φιλοπούλου, Μ. Αθήνα: Έκφραση.

Cummins, J. (2005). *Ταυτότητες υπό διαπραγμάτευση. Εκπαίδευση με σκοπό την ενδυνάμωση σε μια κοινωνία της ετερότητας*. Αθήνα: Gutenberg.

Δαμανάκης, Μ. (1997). 'Η διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας και του πολιτισμού στα Ελληνόπουλα του εξωτερικού'. Στο: Σκούρτου, Ε., επιμ. *Θέματα Διγλωσσίας και Εκπαίδευσης*. 2^η έκδ. Αθήνα: Νήσος.

Δαμανάκης, Μ. (1999). 'Εθνοπολιτισμική Ταυτότητα και Εκπαίδευση στην Ελληνική Διασπορά'. Στο: Δαμανάκης, Μ. & Μιχελακάκη, Θ., επιμ. *Ελληνόγλωσση εκπαίδευση στο εξωτερικό. Πρακτικά Πανελληνίου-Πανομογενειακού Συνεδρίου, Ρέθυμνο 26-28 Ιουνίου 1998*. Ρέθυμνο: Ε.ΔΙΑ.Μ.Μ.Ε.

Δαμανάκης, Μ. (2001). Η διαμόρφωση της εθνικής και πολιτισμικής ταυτότητας των ελληνοπαίδων εξωτερικού. *Επιστήμες Αγωγής*, τεύχος 01, σσ. 7-19.

Δαμανάκης, Μ. (2001). 'Θεωρητική προσέγγιση της κοινωνικοποίησης των ελληνοπαίδων της διασποράς'. Στο: Βάμβουκας, Μ., Δαμανάκης, Μ. & Κατσιμαλή, Γ., επιμ. *Προλεγόμενα αναλυτικού προγράμματος για την ελληνόγλωσση εκπαίδευση στη διασπορά*. Ρέθυμνο: Ε.ΔΙΑ.Μ.Μ.Ε.

Δαμανάκης, Μ. (2007). *Ταυτότητες και εκπαίδευση στην Διασπορά*. Αθήνα: Gutenberg.

Δέδε, Κ., Κούρτη-Καζούλλη, Β., Σκούρτου, Ε. και Φιλιπάρδου, Χ. (1999). 'Η Διδασκαλία της Δεύτερης Γλώσσας μέσω Διαδικτύου - Μία νέα Προοπτική για την Ελληνική Γλώσσα'. Στο: Δαμανάκης, Μ. & Μιχελακάκη, Θ., επιμ. *Πρακτικά Συνεδρίου Παιδεία Ομογενών*. Ρέθυμνο: Εργαστήριο Διαπολιτισμικών και Μεταναστευτικών Ερευνών, ΠΤΔΕ, Πανεπιστήμιο Κρήτης.

Δεληγιάννη Α., Αναγνώστου Β. (2005). *Αξιολόγηση των Μαθητών και Προγραμματισμός της Διδακτικής Πράξης στην Ελληνόγλωσση Εκπαίδευση των Αγγλόφωνων Χωρών*. Αθήνα: Minibook.

Διαλεκτόπουλος, Θ. (2004). *Δύο σε... Ένα. Διπολιτισμική-Διγλωσσική κοινωνικοποίηση Ελλήνων μαθητών στην Ολλανδία*, Αθήνα: Κίων.

Διαλεκτόπουλος, Θ. (2008). *Νέοι της Διασποράς. Πολλαπλές Ελληνικές Ταυτότητες*. Θεσσαλονίκη: Εταιρεία Ελληνοευρωπαϊκών Μελετών.

Ζιάκας, Ν. (2011). *Η εξ' αποστάσεως μάθηση ως παράγοντας διάδοσης και συνέχειας του πολιτισμού μιας χώρας (Ελλάδα)*. Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Ηπείρου, Σχολή Διοίκησης & Οικονομίας. Τμήμα Εφαρμογών Ξένων Γλωσσών στη Διοίκηση και το Εμπόριο.

Καπλανέρη, Μ. (2014). *Η τηλεδιάσκεψη στη διδασκαλία της δεύτερης γλώσσας*. (Διδακτορική διατριβή). Πανεπιστήμιο Ρόδου.

Κούρτη-Καζούλλη, Β. (2001). *Διαλογος: Διγλωσσία και διδασκαλία δεύτερης γλώσσας στο διαδίκτυο*. (Διδακτορική διατριβή). Πανεπιστήμιου Ρόδου.

Κούρτη-Καζούλλη, Β. και Cummins, J. (2005). 'Ενίσχυση των Γλωσσικών Ικανοτήτων και Ταυτοτήτων των Μαθητών μέσω των Νέων Τεχνολογιών'. Στο Παπαρούση, Μ. & Τσοκαλίδου, Ρ., επιμ. *Θέματα Ταυτότητας στην Ελληνική Διασπορά: Γλώσσα και Λογοτεχνία*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Κούρτη-Καζούλλη, Β. (2008). 'Διαστάσεις Έρευνας στο χώρο της Εκπαίδευσης και της Παιδαγωγικής'. Στο: Αθανασιάδης, Η., επιμ. *Η διδασκαλία/ εκμάθηση γλωσσών με χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών*. Αθήνα: Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών.

Κωνσταντινίδης, Σ. (2004) 'Ελληνική Διασπορά και Ιστορία'. Στο: Δαμανάκης Μ., Καρδάσης Β., Μιχελεκάκη Θ., Χουρδάκης Α., επιμ. *Ιστορία της Νεοελληνικής Διασποράς. Έρευνα και Διδασκαλία. Πρακτικά Συνεδρίου 4-6 Ιουλίου 2003*. Ρέθυμνο: Ε.ΔΙΑ.Μ.Μ.Ε.

Κωστούλη, Τ. (2001). *Από την επικοινωνιακή στην κειμενοκεντρική προσέγγιση. Κοινές θέσεις και σημεία διαφοροποίησης. Πρακτικά 4ου Διεθνούς Συνεδρίου Ελληνικής Γλωσσολογίας*. University Studio Press.

Κωτσάκη, Π. & Μπαλάσης, Κ. (2013). *Δημιουργία και Αξιολόγηση Εκπαιδευτικού Λογισμικού: Μαθηματικά Β' Δημοτικού. Conference on Informatics in Education*. Πειραιάς: Πανεπιστήμιο Πειραιώς, Τμήμα Πληροφορικής.

Λεοντσίνη, Μ. (Επιμ.) (2001). *Η έννοια της κουλτούρας στις κοινωνικές επιστήμες*. Αθήνα: ΤΥΠΩΘΗΤΩ/ΔΑΡΝΟΣ.

Μαγγόπουλος, Γ. (2014). *Η μελέτη περίπτωσης ως ερευνητική στρατηγική στην αξιολόγηση προγραμμάτων: θεωρητικοί προβληματισμοί*. Βόλος: Το Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών - Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Αργοναυτών και Φιλλελλήνων.

Μακράκη, Κ.Μ. & Μακράκης Β. (1999). 'Θεωρητικές προσεγγίσεις στη διδασκαλία της Ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας σε ένα υπερμεσικό περιβάλλον'. Στο: Μ. Δαμανάκης & Θ. Μιχελιάκη, επιμ. *Πρακτικά Πανελλήνιου- Πανομογενειακού Συνεδρίου με θέμα « Ελληνόγλωσση Εκπαίδευση στο Εξωτερικό»*. Ρέθυμνο: Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ.

Μακράκης Β. (2000). *Υπερμέσα στην Εκπαίδευση: Μια Κοινωνικο-επικοινωνιακή Προσέγγιση*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Ματσαγγούρας, Η. (2004). *Ομαδοσυνεργατική διδασκαλία και μάθηση*. Γρηγόρη.

Μήτσης Ν. (2004). *Η διδασκαλία της γλώσσας υπό το πρίσμα της επικοινωνιακής προσέγγισης : Εισαγωγή στη θεωρία και τις τεχνικές του επικοινωνιακού μοντέλου*. Αθήνα: Gutenberg.

Μιχαλοπούλου, Κ. (Επιμ.) (2007). *Η έρευνα του πραγματικού κόσμου*. Αθήνα: Gutenberg.

Μουντρίδου, Μ. (2008). *Εκπαιδευτική τεχνολογία-Πολυμέσα*. (Διδακτορική διατριβή). Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών – Ανώτατη Σχολή Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.)

Μπαμπινιώτης, Γ. (2007). 'Κατάκτηση και διδασκαλία'. Στο: Μπέλλα, Σ., επιμ. *Η δεύτερη γλώσσα* Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Νημά, Α. Ε., Καψάλης, Γ. Κ. (2002). *Σύγχρονη διδακτική*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Πανεπιστημίου Μακεδονίας.

Νικολαΐδου, Σ. και Γιακουμάτου, Τ. (2001). *Διαδίκτυο και Διδασκαλία – Ένας οδηγός για κάθε ενδιαφερόμενο και πολλές προτάσεις για τους φιλόλογους*. Αθήνα: Κέδρος.

Παπαταξιάρχης, Ε. & Παπαρδέλης, Θ. (επιμ.) (1998) *Ταυτότητες και φύλο στη σύγχρονη Ελλάδα. Ανθρωπολογικές προσεγγίσεις*. Εκδόσεις: Αλεξάνδρεια.

Σάλτας, Β. (2009). *Στοιχεία διδακτικής και παιδαγωγικής*. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.

Σαπριτίδου, Α. (2001). 'Το πολιτισμικό στοιχείο στο μάθημα της ξένης γλώσσας'. Στο: Χριστίδης, Α.Φ. επιμ. *Εγκυκλοπαιδικός οδηγός για τη Γλώσσα*. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

Συμβούλιο της Ευρώπης (2001). Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις γλώσσες.

Snyder, I. (2001). 'Γραμματισμός, τεχνολογία και σχολική τάξη: Μια πρόκληση για τους εκπαιδευτικούς'. Στο: Κουτσογιάννης, Δ. επιμ. *Πληροφορική- Επικοινωνιακή Τεχνολογία και Γλωσσική Αγωγή. Η Διεθνής Εμπειρία, Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας*. Θεσσαλονίκη.

Τριανταφυλλίδης, Μ. (1993). *Νεοελληνική γραμματική: Ιστορική εισαγωγή*. 3ος τόμ. του 'Απαντα. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών, σελ. 62-68.

Verma, G. & Mallick, K. (2004). *Εκπαιδευτική έρευνα*, μτφρ. Παπασταμάτης, Α. & Γρίβα, Ε. Αθήνα: Τυπωθήτω.

Χαραλαμπίδης, Α. & Χατζησαββίδης, Σ. (επιμ.) (1997). *Η διδασκαλία της λειτουργικής χρήσης της γλώσσας - θεωρία και πρακτική εφαρμογή. Μια εναλλακτική πρόταση για τη διδασκαλία της νέας ελληνικής στην υποχρεωτική εκπαίδευση*. Εκδόσεις: Κώδικας.

Χασιώτης, Ι., Κατσαρδής-Hering, Ο. & Αμπατζή, Ε. (2006). *Οι Έλληνες στη Διασπορά: 15ος – 21ος αιώνας*. Εκδόσεις: Βουλή των Ελλήνων.

Willems, G.M. (1996). 'Οι στρατηγικές ικανότητες στη διαπολιτισμική επικοινωνία'. Στο: Καλογιαννάκη, Π. & Μακράκης, Β., επιμ. *Ευρώπη και Εκπαίδευση, Τάσεις και Προοπτικές*. Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη.

ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ahmad, K., Corbett, G., Rogers, M., and Sussex, R. (1985). *Computers, Language Learning and Language Teaching*. Cambridge: Cambridge University Press.

Anderson, J. & Harris, V. (1996). 'Modern languages and environmental education- competing or complementing subjects'. Στο: Inman, S. & Champain, P. επιμ. *Thinking Futures, Environmental Education in Initial Teacher Training*. UK: WWF.

Bassey, M. (1999). *Case study research in educational settings*. Buckingham: Open University Press.

Bernard, H. (1994). *Research Methods in Anthropology: Qualitative and Quantitative Approaches*. 2nd ed. SAGE Publications Inc.

Borg, W. and Gall, M. (1989). *Educational research. An introduction*. 5th ed. New York: Longman: White Plains.

Brewer, J. and Hunter, A. (1989). *Multimethod research: A synthesis of styles*. CA: Newbury Park, SAGE Publication Inc.

Bryman, A. (1988). *Quantity and Quality in Social Research*. London: Routledge.

Byram, M., Gribkova, B. and Starkeys, H. (2002). *Developing the Intercultural Dimension in Language Teaching: a practical introduction for teachers*. Strasbourg, France: Language Policy Division, Directorate of School, Out-of-School and Higher Education, Council of Europe.

Clarke S. (2005). *Formative Assessment in the Secondary Classroom*. London: Hodder Murray.

Crowe, S., Cresswell, K., Robertson, A., Huby, G., Avery, A. and Sheikh, A. (2011). The case study approach. *BMC Medical Research Methodology*, Volume 11, pp.100.

Cummins, J. & Sayers, D. (1997). *Brave New Schools: Challenging Cultural Illiteracy through Global Learning Network*. New York, St. Martin's Press.

Cummins, G., Sussex, R. and Cropp, S. (1993). Learning English as a second language: Towards the "mayday" intelligent educational system. *Computers & Education*, Volume 20(1), pp.119-126.

Earl, L. M. (2003). *Assessment as Learning: Using Classroom Assessment to Maximize Student Learning*. Corwin Press.

Fox, C.A (1993). Communicative competence and beliefs about language among graduate teaching assistants in French. *The Modern Language Journal*, Volume 77(3), pp.313-324.

Halliday, M.A.K. (1978). *Language as a Social Semiotic. The Social Interpretation of Language and Meaning*. London: Edward Arnold.

Hancock, D. & Algozzine, B. (2014). *Doing case study research*. New York: Teachers College, Columbia University.

Hitchcock, G. & Hughes, D. (1989). *Research and the Teacher: a Qualitative Introduction to School-based Research*. London: Routledge.

Hymes, D. (1972). 'On communicative competence'. Στο: J.B. and Holmes, J., επιμ., *Sociolinguistics: selected readings*, pp. 269-293, Baltimore, +++Penguin.

Hymes, D. (1984). *Vers la compétence de communication*. Paris : Hatier-Credif.

Johnson, D.W., & Johnson, R. (1998). *Active Learning: Cooperation in the College Classroom*. 2nd ed. Edina, MN: Interaction Book Company.

Kirk, C. (1994). Meaningful reading: Instruction for children experiencing reading difficulty. *Reading Horizons*, Volume 34(4), pp.324-338.

Kourtis-Kazoullis, V. and Cummins, J. (2007). 'DiaLogos: A Sister Class Exchange between Greece and Canada'. Στο Cummins, J., Brown, K. and Sayers, D., *Literacy, Technology, and Diversity: Teaching for Success in Changing Times* (pp. 265-268). New York: Pearson and Allyn and Bacon.

Kourtis-Kazoullis, V. and Vlachos, K. (2014). Introduction to Special Issue: The Evolution of CALL and Current Research in New Media. *Research Papers in Language Teaching and Learning, Hellenic Open University*, Volume 5(1), pp.4-15.

Mayer, J.D., Salovey, P., and Caruso, D.R. (2002). *Emotional Intelligence Test (MSCEIT)*. Toronto: Multi-Health Systems, Inc.

McCombs, B. & Vakili, D., (2005). A learner-centered framework for E-learning. *Teachers College Record*, Volume 107(8), pp.1582-1600.

Renner, C. (1994). Multicultural methodologies in second language acquisition: Integrating global responsibility, peace education and cross-cultural awareness. *Peace, Environment and Education*, Volume 5(3), pp. 17-26.

Richards, J. C. & Rodgers, T. S. (2001). *Approaches and Methods in Language Teaching*. 2nd ed. Cambridge: Cambridge University Press.

Robson, C. (2002). *Real World Research*. 2nd ed. Oxford: Blackwell.

Schulze, M. (1997). Textana-text production in a hypertext environment. *Computer Assisted Language Learning*, Volume 10(1), pp. 71-82.

Shaw I. (1999). *Qualitative evaluation*. London: SAGE Publications Inc.

Skourtou, E., Kourtis Kazoullis, V. & Cummins, J. (2006). 'Designing Virtual Learning Environments for Academic Language Development'. Στο: Weiss, J., Nolan, J. & Trifonas, P., επιμ. *International Handbook of Virtual Learning Environments*. Netherlands: Springer.

Stake R. (1995). *The art of case study research*. London: SAGE Publications Inc.

Stufflebeam D. (2001). *Evaluation Models*. San Fransisco: Jossey-Bass Publishers.

Swann, P. (1992). Computer Assisted Language Learning for English as a Foreign Language. *Computers and Education*, Volume 19(3), pp. 251-266.

Thierry, C. (1996). Learning a second language for specific purposes within a hypermedia framework. *Computer and Education*, Volume 19(3), pp. 251-266.

Wiggins, G. P. (1993). *Assessing student performance*. San Francisco: Jossey-Bass Publishers.

Yin, R. (2000). 'Case Study Evaluations: A Decade of Progress'. Στο: Stufflebeam D., Madaus G., Kellaghan T. επιμ. *Evaluation Models: Viewpoints on educational and human services evaluation*. Βοστώνη: Kluwer Academic Publishers.

Yin, R. (2009) *Case Study Research: Design and Methods*. California: SAGE Publications

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

Cummins, J. (2000). 'A Pedagogical Framework for Second Language Learning in the Context of Computer-Supported Sister Class Networks' Στο: Σκούρτου, Ε., επιμ. *Τετράδια Εργασίας Ρόδου: Διγλωσσία και Μάθηση στο Διαδίκτυο*. Ρόδος: Πανεπιστήμιο Αιγαίου. Ανακτήθηκε από: www.rhodes.aegean.gr/tetradiarhodou [Πρόσβαση 15 Απριλίου 2019]

Γιώτη, Στ. & Πούλου, Στ. (2013). *Ο χώρος ως στοιχείο διαμόρφωσης της πολιτιστικής ταυτότητας. Τα ειδικά μουσεία και οι νέες τεχνολογίες ως μέσα προβολής της*. 6^ο Διεπιστημονικό Συνέδριο του Ε.Μ.Π. και του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. «Η ολοκληρωμένη Ανάπτυξη των Ορεινών Περιοχών», Μέτσοβο. Ανακτήθηκε από: https://www.citybranding.gr/2013/12/blog-post_30.html [Πρόσβαση 29 Μαρτίου 2019]

Γκουλιάμα, Α. (2014). *Η «επικοινωνιακή» και η «κειμενοκεντρική» προσέγγιση στη διδακτική του γλωσσικού μαθήματος στην ελληνική υποχρεωτική εκπαίδευση*. Ανακτήθηκε από: https://www.academia.edu/11708213/Η_επικοινωνιακή_και_η_κειμενοκεντρική_προσέγγιση_στη_διδασκτική_του_γλωσσικού_μαθήματος_στην_ελληνική_υποχρεωτική_εκπαίδευση [Πρόσβαση 21 Απριλίου 2019].

Δημητρακοπούλου, Α. *Εκπαιδευτική Αξιοποίηση του Ηλεκτρονικού Ταχυδρομείου: Πως, Πότε και Γιατί;* Ανακτήθηκε από: <http://www.komvos.edu.gr/periodiko/periodiko1st/thematikes/4/2-1.htm> [Πρόσβαση 05 Απριλίου 2019].

6^ο Διεπιστημονικό Διαπανεπιστημιακό Συνέδριο του Ε.Μ.Π. και του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π. "Η ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΟΡΕΙΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ" Μέτσοβο, 16-19 Σεπτεμβρίου 2010. Ανακτήθηκε από: http://old.ntua.gr/MIRC/6th_conference/6th_conference.html [Πρόσβαση 05 Απριλίου 2019].

Ζωγόπουλος, Ε. *Νέες Τεχνολογίες και μέσα επικοινωνίας στην εκπαιδευτική διαδικασία*. Ανακτήθηκε από: <https://www.eduportal.gr/tpe-zogopoylos/> [Πρόσβαση 11 Απριλίου 2019].

Τσαρη, Φ., Πουρκός, Μ. (2015). *Ποιοτική μεθοδολογία έρευνας*. Ανακτήθηκε από: <http://hdl.handle.net/11419/5826> [Πρόσβαση 16 Απριλίου 2019]

Ιωαννίδου, Ε. (2015). *Διαπολιτισμική συνείδηση: βασική διάσταση της διδασκαλίας/εκμάθησης της ξένης γλώσσας-πολιτισμού*. Ανακτήθηκε από: <http://ejournals.lib.auth.gr/syn-theses/article/view/5392> [Πρόσβαση 02 Μαΐου 2019].

Ι.Ε.Π (2012) <http://iep.edu.gr/el/> [Πρόσβαση 20 Απριλίου 2019].

Κασσαβέτη, Ο.-Ε., Γαλάνη, Α. & Κακάμπουρα, Ρ. (2018). *Πολιτιστική κληρονομιά, ευρωπαϊκή ταυτότητα, νέες τεχνολογίες: ανιχνεύοντας τις πολλαπλές διαστάσεις της πλατείας Κοτζιά μέσα από το project CoHere*. Πρακτικά συνεδρίου Euramed 2017, σσ. 554-561. Ανακτήθηκε από: <https://bit.ly/2wzVsHb> [Πρόσβαση 20 Μαρτίου 2019]

Κούρτη-Καζούλλη, Β., Σπαντιδάκης, Γ., Χατζηδάκη, Α, Καπλανέρι, Μ. & Παπαθεοδώρου, Η. (2014). 'Συγκρότηση και λειτουργία κοινοτήτων μάθησης'. Στο: Χατζηδάκη, Α., Σπαντιδάκης, Γ. & Αναστασιάδης, Π., επιμ. *Ελληνόγλωσση εκπαίδευση και ηλεκτρονική μάθηση στη διασπορά: Σχεδιασμός και ανάπτυξη ενός διαδικτυακού μαθησιακού περιβάλλοντος*. Ρέθυμνο: Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ. Ανακτήθηκε από: http://www.ediamme.edc.uoc.gr/ellinoglossi/images/ebooks/meletes_epistimoniko_yliko/Ellinoglossi_Ekpaideysi_Sxediasmos/Ellinoglossi_Ekpaideysi_B-Tomos.pdf [Πρόσβαση 10 Απριλίου 2019]

Μιχαλόπουλος, Χ.Ν. (2017). *Σχέδια έρευνας: περιγραφική, διερευνητική ή συστηματική και πειραματική*. Μεθοδολογία επιστημονικής έρευνας Ι – Συγγραφή επιστημονικής εργασίας (Π.Μ.Σ. ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΣΤΙΣ Τ.Π.Ε. ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ – ΨΥΧΟΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΤΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ). Ανακτήθηκε από: <https://bit.ly/2KcQGAr> [Πρόσβαση 17 Απριλίου 2019].

Παπαλεοντίου, Μ. (2016). *Η Διδασκαλία της Ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας*. Ανακτήθηκε από:

http://www.pi.ac.cy/pi/files/epimorfosi/program/defteri_glossa/epimorfotiko_yliko/sem_pi/trpe_ekmathisis_ellinikis_eisagogi.pdf [Πρόσβαση 29 Μαρτίου 2019]

Σοφός, Α., Κώστας, Α., Παράσχου, Β. (2015). 'Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση & Τεχνολογία'. Στο: Σοφός, Α., Κώστας, Α., Παράσχου, Β. *Online εξ αποστάσεως εκπαίδευση*. Ανακτήθηκε από: <http://hdl.handle.net/11419/185> [Πρόσβαση 02 Απριλίου 2019]

Τζέτζης, Γ., Λόλα, Α. (2015). Κινητική ανάπτυξη. Στο Τζέτζης, Γ., Λόλα, Α., *Κινητική μάθηση και ανάπτυξη*. Ανακτήθηκε από: <http://hdl.handle.net/11419/336> [Πρόσβαση 14 Απριλίου 2019]

Υψηλάντης, Σ.Γ. και Επιτρόπου Μ.Σ., *Σύντομη ιστορική αναδρομή στη χρήση υπολογιστών για διδασκαλία γλωσσικών μαθημάτων*. Ανακτήθηκε από: https://www.academia.edu/11010366/Σύντομη_ιστορική_αναδρομή_στη_χρήση_υπολογιστών_για_διδασκαλία_γλωσσικών_μαθημάτων [Πρόσβαση 05 Απριλίου 2019].

Φουλίδη, Ξ. (2015). *Νέοι ορίζοντες στις ελληνικές λαογραφικές σπουδές: το διαδίκτυο ως πεδίο παραγωγής, διάδοσης και εκπαιδευτικής αξιοποίησης του λαϊκού πολιτισμού*, Πανεπιστήμιο Αιγαίου. Ανακτήθηκε από: <http://thesis.ekt.gr/thesisBookReader/id/35927#page/26/mode/2up> [Πρόσβαση 05 Απριλίου 2019].

Χαλκιάς, Μ. *Μεθοδολογία Έρευνας για Διοικητικά Στελέχη, Ενότητα: Ερωτηματολόγιο*. Ανακτήθηκε από: <http://eclass.teipir.gr/openeclass/modules/document/file.php/BUSI119/09%20Ερωτηματολόγιο%20-%20Σημειώσεις.pdf> [Πρόσβαση 14 Απριλίου 2019].

Χαραλαμπίδης, Α. *Η στροφή προς την επικοινωνιακή προσέγγιση για τη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση*. Ανακτήθηκε από:

<http://www.komvos.edu.gr/periodiko/periodiko1st/articles/charalabopoulos/1.htm>

[Πρόσβαση 10 Απριλίου 2019].

Fandom Community. *Αξιολόγηση – Ανατροφοδότηση*. Ανακτήθηκε από:

https://didaskaliaepp.fandom.com/wiki/Αξιολόγηση_-_Ανατροφοδότηση. [Πρόσβαση 05

Απριλίου 2019].